1925 december 25. Péntek

Ára 4000 korona

Átutalva

Debrecen, VII. évf. (291).

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

„És amaz Ige testtélett..."

Kezdetben, sokáig, talán évezredeken át, talán évmilliókig vala amaz Ige, aki teremtett mindeneket: világosságot, eget-földet, szervetlen és szerves létezőket, ezt a mindenséget, ezt a végtelen világrendszert minden anyagi és szellemi valóságával. Igy hát az az Ige Isten vala. Kezdetben, hosszu időn keresztül, elszámlálhatatlan éveken át ez az Ige Istennél vala. Mikor azonban eljött az idők teljessége, *„amaz Ige testté lett."* (Ján. 11—14.)

Az idők teljessége eljött, mert a bün ugy elhatalmasodott a földön, hogy elnyeléssel fenyegette ezt az egész világot. Oly sok és annyiféle gaztett, vétek, hiba áradott elő a milliók és milliók lelkéből, hogy emberi segitség, emberi megmentés, emberi megváltás itt már semmit sem tehetett. Megváltó kellett, de nem halandó, hanem halhatatlan, aki végtelenségével: szeretetének, ártatlanságának, nagyságának határtalanságával ezt a büntengert is el tudta fedezni. Ekkor *„amaz Ige testté lett."*

Az Urtól rendelt időben eljött az angyal és hirdette: „Született néktek ma a Megtartó (ki az Ur Krisztus), a Dávid városában. Ez pedig néktek a jele: találtok egy kis gyermeket bépólálva feküdni a jászolban. (Lukács *2*, 11—12.) Tehát nem mennydörgések és villámlások, nem sürü felhő és nagy trombitaszó, nem tüz és megrendülő bérc alakjában (Mózes II. 19 16—18) jelent meg az Ige, mint az ótestamentomi zsidóknak a bosszuálló Jehova, hanem jászolban, istállóban, pólyás gyermek alakjában; igy *„lett amaz Ige testté."*

Megváltónak egy pólyás gyermek jött, egy önmagával tehetetlen csecsemő, egy parányi csöppség. Nem valami bölcs, aki mélységes tudományával uj utakat módokat keresett volna a megjavulásra; nem valami pénzes zsák, aki mérhetetlen kincseivel, ezüst-, arany-, drágakőhegyeivel próbált volna jólétet árasztani a nyomorultakra és szükölködőkre; nem valami népvezér, aki más alapokra fektetett kormányformával akarta volna boldogitani az elégedetlen milliókat; nem valami uralkodó, nem a római császár, az óriás birodalom ura, életnek és halálnak kelettől nyugatig, északtól délig korlátlan rendelkezője. Nem ezek és nem ilyenek jöttek el az embertség megváltására, hanem az emberek legkisebbike, leggyengébbje, legrejtelmesebbje, akinek jövendője csupa bizonytalanság, sorsa merő kérdés, fejlődése nem is sejthető kétség. Ámde ez a gyermek minden más pólyás gyermektől különbözött és különbözni fog mindörökké, mert jövendője megváltásunk bizonyossága, sorsa elkárhozásunk alól feloldó feleiet, fejlődése a földről az égbe vivő ut, a sötétség völgyéből és a halálnak árnyékából az örök életre vezető lendülés. Ez a gyermek a mi Megváltónk, mert benne *„amaz Ige testté lett."*

S ez a gyermek nem palotában, nem oszlopcsarnokkal köritett, márványfalu szobában, biborszőnyegekkel ékesitett, müvészi mozaikkal, festményekkel, szobrokkal pompázó helyiségben született. Még csak nem is valami középrendü polgár házában, nem is egy zsellérnek szegényes hajlékában, vagy egy rabszolgának az odujában. Hanem egy egyszerü istállónak a jászolában. A szegénységnek és a szükségnek, a nélkülözésnek és a fájdalomnak, a magárahagyottságnak és a megalázottságnak gyermeke ő, nem a fényé, a hatalomé, a jóléte, a bőségé, az örömé, a tékozlásé. A szénának, a szalmának a gyermeke ő, nem a selyempaplanos, pehelypárnás ágyé. A természetnek, a valóságnak, az örök igazságnak gyermeke ő, nem a hazug kulturáé, a bünös szokásoké, a romlott erkölcsöké, a feslett fényüzésé. Nem emberek gyermeke ő, hanem a Mindenható Istené; nem földi szerelemnek a magzatja, hanem a végtelen mennyei Szeretet megtestesülése, mert benne *„amaz Ige testté lett."*

A végtelen mennyei Szeretet! Ennek melege ömlik el ma milliók és milliók fázó, éhező, beteg, bünös esendő lelkén. Ennek fénye csillog a megszámlálhatatlan parányi karácsonyfa gyertyákban. Ennek hangja csendül, zsolozsmája száll-száll a boldog gyülekezeteknek buzgó énekléséből. Ennek hite ajza fel ernyedő erőnket uj törekvésekre, vágyakra, elhatározásokra, küzdelmekre. S ennek reménye integet felénk vigasztalólag, üdvözitőleg ránk váró koporsónk fekete üregéből. Karácsony kisdede, ki a bethlehemi jászol fenekén a bünös világ megváltására ma ujra megszülettél azok számára, akik Benned hinni tudnak, áraszd végtelen szeretetedet ki mindenkire: kunyhóra és palotára, koldusra és királyra, ellenségre és barátra, mert Előtted nincs különbség senkiben, hiszen Benned *„amaz Ige lett testté."*

Dr Bessenyei Lajos.

A kereszténység és a világforradalom

A „Hajduföld" számára irta:

Gróf KLEBELSBERG KUNÓ

vallás- és közoktatásügyi miniszter

Betlehemben 1925 évvel ezelőtt Jézussal uj világszellem született meg, mely nemcsak a vallásos gondolkozást és érzést alakitotta át gyökerestől, hanem az emberiség társadalmi és politikai életében is mélyreható változást okozott. Ahhoz a belső átalakuláshoz fogható, melyet a kereszténység elterjedése jelentett, az emberiség életében még egyszer előfordulni aligha fog. Kétségtelen azonban, hogy most megint olyan lelki krizisnek az eltolódása előtt allunk, amilyenen egy-két százados időközökben rendszerint átesik az emberiség.

A szociális átalakulásoknak az a sajátságos természete van, hogy a benne élők azokat inkább csak érzik, sejtik és valódi jellegük csak az utókoz előtt tárul fel, amely a jelentőségeket már történelmi távlatból látja. Csak egy bizonyos, hogy jóformán minden átalakul körülöttünk, de a tudás eszközeivel megállapitani nem lehet, hogy hova megyünk. Az ut irányára csak szórványos jelekből következtethetünk. A könyvekből meritett politikai tudás teljesen cserben hagy. Mert miből vannak leszürve összes politikai tantételeink?

Abból a küzdelemből, melyet az egyéni szabadságra és az államhatalom gyakorlásában való részvételre irányuló törekvések vivtak az abszolut királyságokkal és azoknak kormányaival.

A megerősödő polgári társadalom nem akarta türni, hogy a királyok és egy pár miniszter belátása döntsön az államok legfontosabb belés külpolitikai kérdéseiben, hanem függővé akarta tenni a kormányt a nemzet képviseletétől.

Nem egyesek, hanem a többség akarata döntött az államok sorsa felett. Nem akarták továbbá megengedni, hogy az államhatalom beavatkozhassék az egyén szabadságszférájába, az államhatalommal szemben garantálni igyekeztek a szem ly-, a gondolat-, a vallásszabadságot és a tulajdonjog szentségét.

Az orosz bolsevizmus és az európai forradalmak után a forradalmi lelkeken kivül alig fél valaki az államhatalom tultengésétől, ellenkezőleg a józan emberek tulnyomó többsége az államhatalomtól vár védelmet a forradalmi szellemmel szemben. A világnak ilyen helyzetében a régi államtan tételei, melyek az abszolut királysággal vivott alkotmányjogi harcok tanulságairól vannak leszürve, teljesen hasznavehetetlenek, mikor az a probléma: miként védhetik meg a kormányok a nemzeteket és egyéneket a III. internácionálénak azzal a forradalmi törekvésével szemben, hogy az egyént vagyonától elválassza.

Mit kezdjünk például a többségi elv politikai dogmájával, mely ugy szól, — hogy a kisebbség vesse magát alá a többség akaratának — akkor, mikor a bolseviki államtanok szerint a proletár diktaturát nem ugy kell megteremteni, hogy a kommunizmus elvei számára a meggyőzés eszközeivel szerezzék meg a választók többségét, hanem ugy, hogy az állami és társadalmi szervezetben mindenhol el kell helyezni bolseviki sejteket, mely sejteknek az a hivatása, hogy egyfelől az államhatalmat, különösen a rendőrséget és a hadsereget desorganizálja és demoralizálja, másfelől forradalmi rohamcs patokat szervezve terrorral és mentől véresebben verjék le, fojtsák vérbe a polgári társadalmat.

Nézhetjük-e ugyanazzal a szemmel a gyülekezési és sajtószabadságot ma, mikor ezekkel az izgatási lehetőségekkel a bolseviki forradalmi szellem csak azért akar élni, hogy a hatalmat kezébe keritvén, az összes szabadságjogokat eltörölje.

Ma már nem az a politikának az alapproblémája, hogy kell védeni az egyént egy olyan államhatalommal szemben, mely senkit sem fenyeget, hanem az, hogy miképp védje meg az államhatalom az egyén legelemibb szabadságát, vagyonát a jogfosztó diktaturával szemben, mely olyan önkényuralmat jelent, melyhez foghatót az utolsó évszázadok története nem ismer.

Innét van az, hogy az öregebb generáció olyan tanácstalanul áll az uj jelenségekkel szemben és nem tudja azokat megérteni.

Az utolsó két évszázad tapasztalatai alapján beleélte magát az emberiség abba a téviitbe, hogy utja szükségképpen felfelé és előre vezet. Nem gondoltak arra, hogy Egyptom és Mezopotámia romvárosai arról tesznek tanuságot. hogy egész civilizációk nyomtalanul tüntek el. A népvándorlás is elsöpörte a görög—római müvelődésnek tulnyomó részét s az egyház csak töredékeket tudott belőle az ókor végének és a középkornak viharain keresztül átmenteni.

A bolsevizmus, ha Oroszországból tovább harapózna, lassankint elárasztaná a világot, az emberi civilizációban nagyobb pusztitást vinne végbe, mint a népvándorlás, mert a testi munkának a szellemi munka fölé helyezése és a szellemi munkásoknak élősdi hereként való mostoha kezelése a kultura rohamos sorvadását vonja maga után.

A bolsevista terror azután elfonnyaszt minden finomabb egyéniséget, mert az életnek tökéletes kiszolgáltatása egy absolut államhatalomnak és az ezzel járó teljes bizonytalanság elviselhetetlen nyomai az emberi lélekre nézve.

Az egyénnek elválasztása vagyonától mindazoknak egzisztenciáját, akik nem pusztán testi munkával tartják fenn magukat, teljesen kétségessé teszi; őket a legteljesebb nyomornak szolgáltatja ki, hacsak nem tudnak a diadalmas forradalom bürokráciájában elhelyezkedni.

Forradalmi szellem rejtett áramlatáitól izzik az egész világ, példátlan nyughatatlanság tölti be a lelkeket, minden cseppfolyóssá, minden bizonytalanná kezd válni, az emberek nem éreznek többé szilárd talajt a lábuk alatt. A jövőbe bizakodva tekintő nyugalom mosolya elrebbent az emberek ajkáról.

A lelkeknek ebben a zürzavarában az emberiség nagy reménysége

megint a betlehemi jászol, a szeretetnek, a bizalomnak, a kiengesztelődésnek, a megértésnek és a tekintélynek ez a szelleme, amelyet a változó korszellemekhez képest belsőleg mindig megujhodó kereszténység misztikusan lehel bele a vivódó emberiség lelkébe.

Nótázó dalok

Egyetlen egy tekinteted
Mit gyújtott ki bennem?
Hogy a világ legboldogabb
Emberévé lettem!
Ami csak van nagy gazdaság,
Mind enyémnek hittem,
Nyiló tavasz minden fényét
A szivembe' vittem!

Egyetlen egy csendes szavad
Mit oltott ki bennem?
Hogy a világ legtépettebb
Koldus-rongya lettem! . . .
Vihar tördelt úti-kereszt,
Hej! minek is állok? . . . .
Összeomlott fehér oltár;
Összeomlott álmok!

* * *

Szeretem a sötét szemed

Szeretem a sötét szemed,
Pici, piros ajkad,
Valami nagy, babonázó
Édesség van rajtad!
Minden álmom érted gyul ki,
Csak te érted élek;
Meghalni se volna nehéz
Drága szentem érted!

Szeretem a mosolygásod,
Gyöngyös kaczagásod;
Szeretem az éj-szin' szemed,
Sötét pillantásod;
Te vagy minden gondolatom:
Üdvösségem, átkom! . . .
Soha meg nem valósuló,
Szent, szomoru álmom!

* * *

Piros rózsa, fehér rózsa

Piros rózsa, fehér rózsa, árvácskol..!
Veszedelmes hosszan nézni a lányra.
Tör van a két szép szemébe' elrejtve;
Azt hiszem: már rácsapódott szivemre!

Rabbá lettem; a rabságom nem bánom!
Amig szeretsz: királyság a rabságom!
De ha megcsalsz: szived 'velem nem éjez . . . .
Szabaddá lett királyságom — mivé lesz?!

ZIVUSKA ANDOR.

Tavasszal már nem lehet megkezdeni a Dóczy-intézet kibővitését

Nagyszabásu társadalmi akció az 5 milliárdos épitkezési költség előteremtésére - Koncz Aurélné nyilatkozata

(A Hajduföld tudósitójától.) A debreceni Dóczy-intézet vezetősége mint ismeretes, nagyszabásu épitkezéseket akar végezni, hogy teljesen modernné alakitsa át az intézetet, amelyben ezidő szerint rendkivül nagy a tulzsufoltság. A gyüjtési akció megindulására s főként a terv megvalósitására vonatkozólag a *Hajduföld* munkatársa kérdést intézett az intézet igazgatónőjéhez,

Koncz Aurélnéhoz,

aki a következőket volt szives erről a kérdésről mondani:

— Olyan nagy a tulzsufoltság, hogy az épitkezést tovább halasztani már nem lehet, mert a 100 éves intézet különösen 1892. óta folytonosan fejlődött, ujabb és ujabb tagozatok nyiltak meg, ugy, hogy ma már az összes előadótermeket osztálytantermek céljaira kell használni. Innen van, hogy előadótermek nincsenek, és tornaterem is csak egy van. Az 1911-ben száz növendékre épült internátus szüknek bizonyult, a növendékek száma egyre nő és

ma már meghaladja az 1500-at.

Ezért vált feltétlenül szükségessé az épitkezés.

A fentartó egyház egyhangulag határozta el a kibővitést. Az épülettervek már készülőben vannak, azonban a legszükségesebb kibővités megvalósitása is

öt milliárd koronába kerül.

Ennek egy részét természetesen az egyház vállalja, azonban társadalmi uton is nagy összegek gyüjtése szükséges.

Nagyszabásu társadalmi gyüjtés van tervbe véve, amely eddig csak azért nem indulhatott meg, mert a belügyminisztériumtól nem érkezett le a gyüjtési engedély. Más társadalmi mozgalmak is vannak folyamatban. Ilyen a januárban rendezendő táncestély, amelyen kivül több hangverseny, előadás is van tervbe véve. Ezekből, valamint az egyházkerülettől, várostól várt támogatással fogjuk az épitkezést lehetővé tenni.

Az adományok folyton érkeznek,

eddig mintegy 150 millió korona gyült össze,

de az igazi nagy adakozás, amelyet készséggel igérnek az összes református tényezők, csak a gyüjtőivek kibocsátása után indul meg.

Az uj épület 3 emeletes lesz, a régi telek udvari kertjében. Minthogy azonban ez nem fogja az összes szükségleteket kielégiteni, ugy van tervezve, hogy folytatólagosan tudjunk épitkezni s

kiképezhessük a hatalmas utcai frontot,

mely célra három nagy telek — a Kossuth-utca 31., 33., 35. számu — áll rendelkezésre.

A most felépitendő uj épületben 10 tanterem lesz. Ezen kivül előadó termeket, rajztermet, egy hatalmas tornatermet, kisérleti termeket, laboratóriumot épitünk. A felszerelés itt teljesen uj lesz és a modern pedagógia kivánalmait fogja megvalósitani.

Az épitkezés megkezdése attól függ, hogy mikor fog a szükséges anyagi erő rendelkezésre állani. Annyi már is kétségtelen, hogy

tavasszal nem kezdhetjük meg az épitkezést.

Debrecen város és a Tiszántuli Református Egyházkerület nagymérvü támogatárára is számit az egyház. A városra azért, mert a polgári iskola fenttartása elsőrendü városi érdek, a kerületnek pedig az intézet fejlesztése azért eminens érdeke, mert a tanitónőképző intézet vállalja

nemcsak a tiszántuli kerület, hanem idegen egyházkerületek számára is a tanitónőképzést.

Hisszük, hogy mindkét tényező lelkesen fogja támogatni ennek a legnagyobb magyar leánynevelőintézetnek fejlesztését és teljes kiegészitését.

KARÁCSONY

Nem jár sugárzó nap a kékes égen
S a földet sem borítja hó epel.
Bús, lomha árnyak lengenek. Szivében
A fásult ember mégis ünnepel.
A munka mámor, fáradság fejébe
Arcán szokatlan megnyugvás dereng,
Ő ömre gyul: a szép napot megérte
S ezen feléje égi béke leng

A méla gond eltünt s a szü ke bánat
Szeid megnyugvás jó testvére lett
Ks fészket választ most ki-ki magának
Egy szivet zugó tengervész felett.
És visszatér a régmultak csodája
Az úr szolgája egyaránt örül,
Egek felé tör milliók imája
A diszben álló szép, zöld fák körül,

A lélek innen száll más, szebb vidékre,
Hol angyalok mondottak glóriát
S a környék tiszta, jámbor lelkü népe
Imádni ment a Szende Szüz Fiát!
Miként a napfény rózsabimbajára,
Ugy hat a szivre az emlékezet
És ennek lángoló, bövös sugára
Virágok közt a mennybe fölvezet

Üdvözlégy fényes ég s karácsony ünnep!
Ádáz tusák közt tündöklő keret!
Te tárod fel szép érzését szivünknek,
Mely göggel telt és oly hiun szeret
Mit elfeledtünk s nem örödve nézünk,
A szeretet ma itt közöttünk,
Legyen ezentul benne a több részünk,
Magaszto abbá igy lesz ünnepünk.

AGÁRDI LÁSZLÓ.

Hölgyek!

SZABNI — VARRNI

tanulhatnak iparilag is legrövidebb időn belől uj és könnyen elsajátitható metódus alapján:

laborfalvi **MÁRKOS LUJZA**

női divatszalonjában

Debrecen, Rákóczi-utca 41. sz. alatt.

Esti órákban is! Vidékieknek gyorsitva!

A biblia

Irta: Benyovszky László

Azt igazán nem lehet mondani, hogy Kovács Péter nem volt vallásos ember. Elvégre is, amiért valaki nem olvassa minden vasárnap a bibliát, csak az év négy legnagyobb ünnepén, azért az még lehet istenfélő, jó keresztény ember. Már pedig Kovács Péter, amióta csak az eszét tudja, minden karácsony estéjén elolvasott egy-két fejezetet az öreg bibliából. Igy történt ez ma is. Vagyis hát inkább csak igy történhetett volna. De az igaz, hogy kiszámithatatlanok a sors szeszélyei. Mert hát az öreg biblia pünkösdtől egész Karácsonyig minden nap ott szunnyadt molyrágta sarkával kifelé fordulva a nagy könyves állványon, csak éppen ezen a szent napon nem volt látható sehol. Mintha csak a fekete föld nyelte volna el. Vagy . . .

És itt megállott Kovács Péter. A homlokára ütött s maga elé sorakoztatta a három ünneplőbe öltözött gyermeket, A legnagyobb sem volt több kilenc esztendősnél, a legkisebb pedig éppen csak hogy elfogadhatólag ki tudta ejteni az emlékezetes „r" betüt. Egy hónapja még Fjuská-nak hivta a nagy fekete macskát, amelynek pedig Fruska lett volna a tisztességes neve. Öt esztendő kellett hozzá, amig Marci ezt megtanulta.

A három gyerek tehát varakozással eltelve sorakozott.

— Talán most fog jönni a Jézuska — gondolta Jancsi és ugyanilyenfélét gondolt a másik kettő is. Nagy volt tehát a meglepetés, amikor Kovács Péter a legkomolyabb arccal a következő végzetes kijelentést tette:

— A Jézuska addig el nem jön ide, amig a biblia meg nem kerül. Valljátok be, melyikőtök tüntette el. Mit csináltatok a nagy könyvvel?

Három csodálkozó pillantás volt erre a kérdésre a feletet. Ámde Kovács Péter nem az az ember volt, akit ilyen egyszerüen meg lehetett volna győzni valamiről. Feltette magában és szentül hitte is, hogy a biblia csak a gyerekek révén tünhetett el valamiképpen. Mert hát néhai jó Kálmán királyunk is kijelentette, hogy boszorkányok pedig nincsenek, minélfogva azok el sem vihették. Másfelől a fekete föld sem nyelhette el, mert ugyan ki hallott már ilyet!? . . . A ludas tehát a három gyerek egyike. Minden bizonnyal a Marci.

S hogy ennek a gondolatának élő szóval is kifejezést adott, ám a felesége tagadólag rázta meg a fejét.

— Marci biztosan nem volt,

— Tavaly karácsonykor is Marci ette meg a Jancsi csokoládéját.

— Azóta nem tesz ilyeneket. Marci megjavult.

Erre az elismerő kijelentésre Kovács Péter jelentős pillantást vetett a szekrény mellett pihenő hajlós nádpálcára. Ezt a gyanus pillantást azonban Marci is észrevette s előbb csak sürjebben pislogott, azután már a szája széle is lefelé kezdett görbülni és ezzel eltörött a mécses. Az apja pedig beigazolva látta a sötét gyanut és hathatósan faggatni kezdte Marcit. Ez sem járt semmi eredménnyel. Marci megmaradt konok tagadása mellett.

— De hát hol van a biblia?

Ezalatt az idő is rohamosan haladt előre. Elérkezett a lámpagyujtás ideje is s a Jézuska még mindig nem érkezett meg.

— Addig nem is jön, amig meg nem kerül a biblia.

Nosza, lett erre a határozott kijelentésre nagy lótás-futás. Ahány gyerek, annyifelé szaladt széjjel, hogy a bibliát keresse. Legelől Marci járt, bár még mindig potyogtak a könnyei a hallatlan gyanusitás miatt. Az egyik gyerek az ebédlőt, a másik a szalont, a harmadik pedig, Marci, a hálószobát tette tüvé. Itt is volt egy kis könyvállvány, amelyen a diszkötésü könyvek sorakoztak. Marci előtt persze ez mind kinai irás volt. Ő legfeljebb csak a sarkáról ismerhette volna meg a keresett, bibliát. Még tavalyról emlékezett, rá hogy Karácsony estéjén egy félig tépett hátu könyvből olvasott fel valami érthetetlen dolgokat az apja.

Azt kereste most. Ahány könyv volt, azt mind leszedte az állványról, de bizony — a Marci legnagyobb sajnálatára —, annak mindnek szép aranyos volt a háta. Felállott egy székre és sorra kutatta a szekrének tetejét is. Még a mosdószekrény alját is megnézte. Sehol semmi eredmény. Azután a hálószobából benyitott a negyedik szobába. Ott koromsötétség fogadta,

— Mindegy — gondolta —, hátha éppen ebben a szobában lesz a biblia.

Ezt a szobát ugyan nem szerette. Valahányszor rosszul viselkedett, mindig ide zárták be, a sötétbe és ilyenkor leirhatatlan félelmeket kellett kiállania. Mert hiszen ebbe a szobába szokott, — ahogy az apja többször is elmondta, — rémitgetni a huhogó bagoly és a förtelmes boszorkány.

Most azonban le kellett gyürni a félelmét. Elhatározta, hogy ha vala

Karácsonyi melódia

A Hajduföld számára irta:
TORMAY CECILE

Hull, hull a hó, mintha végtelen fehér, rengeteg fehér lombhullása hullana. Fehér a föld, hideg fehér avarban állnak a magyar házak karácsony éjjelén. És a harangok hangja bujdosik a zimónkóban, a tüzhely lángja nyugtalanul ugrál a falon. Öreg harangok, fiatal tüz . . .

Az öregek gondolata visszafele fordul, az ifjaké rohan előre a messzibe, a karácsonyfa alatt csak a gyermekek élik az órát.

És ők a boldogok. És a magyar boldogság ilyen volt hajdan. Gyermekek boldogsága volt, az idők pedig, melyek alatt egy egész világ készült fel ellenünk, számunkra csak a tegnap és holnap tudata nélküli órája volt. Ezért vehették el a multunkat, ezért áshattak árkot a jövőnk elé, melyen át csak a szenvedésünkkel verhetünk hidat.

Mintha valaki sóhajtana? A szél! A szél sóhajt a kéményben és a fenyőágak telett meginog a viaszgyertyák apró lángja. Vajjon honnan jött a fa a télben? Melyik szégyen határon támolygott át ide mihozzánk? Hol hagyta el a gyökerét a hó alatt? Melyik erdőben?

Az ünnepi fa egyszerre szivszorongató fájdalommá, nyugtalanító ostorrá lesz, melyre gyertyát tüztünk, aranydiót agattunk, hogy elfeledjük, mit jelent.

Magyar karácsonyfa . . . Elprédált fenyvesek néma követe, elárult erdők árva panaszkodója.

A gyertyák kialusznak, egyik a másik után utolsót sercen a kanóc, a füst eloszlik és lecsordul a viasz, olyan lassan csordul, mint a könny. Valami elmult. Elmult a gyermekek órája is. Az is elmult, már csak a fenyő szaga érzik. De olyan erősen érzik, hogy a szivünkig lehat. Olyan erősen, hogy egy pillanatra le kell hunyni a szemünket. És közben az elárult, elprédált erdők néma panaszosa mond valami kimondhatatlant.

És ettől minden az eszünkbe jut, ami elveszett. A hegyek, az utak, a folyók, a partok, a határok és elveszett magyar önérzet is, elveszett büszkeség, az elveszett lovagiasság is.

Riadtan nézek körül. Mások is gondolnak erre? Mert ha csak nékem jutnak ezek a dolgok az eszembe, ugy nem a háborut vesztette el a mi népünk, hanem a lelkét vesztette el.

Odakinn dermesztő a hideg. A hó finoman cincogni kezd az ablaküvegen, régi karácsonyi melódiákat muzsikál és a tél fehér fátyolban táncol a ház körül.

Az elárult, elprédált erdők karácsonyfája alól, mely panaszt tenni, emlékeztetni jön ide közénk, indulunk ünnep után és keressük meg magyar lelkünket, amely elveszett.

Honnan kapta nevét a debreceni Arany Bika nagyszálloda?

Nem a Hortobágy szilaj bikájától — Bika János polgár hagyománya a városnak

Alig van ember széles e hazában, aki azt ne gondolná, hogy hazánk egyik legnagyobb szállodája a debreceni Arany Bika nagyszálloda nevét ne valamely szilaj bikától vette volna.

A Tiszántul több más hasonló nevü vendéglője, melyek a Hortobágy körüli községekben Hajduszoboszlón, avagy Tiszafüreden vannak, tényleg a bikától, a puszták hatalmas erejü, félelmetes tekintetü, bámulatot parancsoló, a háziállatok királyától vette a nevét.

Bár Debrecen városa a Hortobágy pusztának birtokosa, nagykiterjedésü legelőterületén polgárai számára, a nemzet hasznára ezrével nő fel a szép magyarfajta jószág, mégis az Arany Bika szalloda

nem a bika nevü állattól kapta a nevét.

Sőt kezdetben nem is volt aranyos ez a szálloda.

Az olvasó csodálkozni fog ezen a megállapitáson és önként veti fel a kérdést, hogy honnan kapta tehát e népszerü nevet a Bika.

Debrecen város hatalmas értékü történeti levéltára megadja rá a választ.

A levéltár öreg irásai szerint nem a szilaj bikától, hanem régi, szelid lelkületü, istenfélő debreceni polgár családtól,

a Bika-családtól vette nevét.

Ez a család jómódu volt és tisztességet is viselt. Igy *Bika* Bálint több éven utcai borbiró volt az 1600 as évek elején. Egyik alkalommal — 1626 ban — egy *Biró* Péter nevü korcsmárossal szemben erélyesen megvédte a város vagyonát.

Ennek a *Bika* Bálintnak a fia János a XVII. század végén egy hatalmas nagytelkü házát a mai Bika szálloda helyén a városnak hagyományozta. Szép telek volt. Hatalmas fronttal a Piacra és mélyen benyult a mai József királyi herceg utcára. Bika János nemcsak a várossal tett jót, hanem 1720 ban a református Kollégium cétusának még a Darabos-utcában egy száraz malmot a Bak-féle malmot hagyományozta.

A város sokáig nem használta ki a széptelkü „Bika házat.“ Pedig ott volt előtte a heti piac, sőt téli időben az országos vásár egyrésze is.

Végre 1720 ban kimondotta a város tanácsa, hogy

a Bika-házat kvártélyházzá alakitja át.

A határozatot tett is követte. A Bika-házban, ekkor már kvártélyház, szállt meg 1724-ben gróf *Csáky* Imre a váradi püspök, midőn az ujonnan betelepitett katholikus rendet és annak alakuló latin iskoláját szemlélte meg.

A kvártély idővel kicsinynek és ósginak bizonyult. A megélénkült vásárokra járó kereskedők nem tudtak benne elhelyezkedni. A városi tanács az 1750-es évektől kezdve egyre foglalkozott az átalakitásával. Kiakarták bővíteni, illetve ujjáépiteni.

Sok tervezgetés után a városi tanácsi tanács 1794 ben kimondotta, hogy

a Bika kvártélyházat vendégfogadóvá kell átalakitani.

A határozatot gyors tett is követte, már 1794 ben bémutatták a tervet és a következő évben megnyilt a *Bika vendégfogadó*, mely nagy konkurrenciát okozott a már előbb, a mai vármegyeház helyén épült *Fehérlő* vendégfogadónak.

A város e két vendégfogadója ezután együtt szerepelt. Árveréseket hirdettek a bérletére.

Az 1810 es években bizonyára az élelmes bérlője nem tudva, de nem is törődve a történeti előzményekkel,

„Arany Bika“-nak keresztelte

a vendégfogadót és a helybeli lakatos céh egyik kiváló mesterével egy jól sikerült réz cégért is csináltatott neki, amelyen egy szilaj bika van kifaragva, támadó állásban.

E szép cégér ma a debreceni városi városi muzeumban van és akik látják, még jobban azt hiszik, hogy az Arany Bika nagyszálloda tényleg a szilaj bikától vette a nevét.

A Bika vendégfogadót a XIX. század folyamán átepitették és egész a jelen század elejéig

pompás magyaros diszterme hirdette Debrecen igazi jellegét.

*Kár volt, nagy kár volt ezt a diszterm*et lerombolni. Ma már csak a vén emberek dicsérik a szép diszteremet.

A század elején nyerte a mostani impozáns alakját. Szép épület, hires szálloda, de a debreceni magyar jelleg hiányzik róla.

Dr. Ecsedi István.

5 órai tea tánccal

karácsony mindkét napján

és vasárnap délután a BIKA üvegosarnokában. Amerikai Jazz-Band zenekar szolgáltatja az elsőrendü tánczenét.

Rendes kávéházi árak

Belépődij nincs!

melyik megjelenne előtte, elbujna az asztal alá, hogy észre ne vegye és ott megvárná, amig elmegy ismét a bagoly vagy a boszorkány. Ezzel a merész elhatározással benyitott.

A nyitott ajtón beözönlött a hálószoba lámpájának a fénye és Marci megbővülten állott az ajtóban. Tágra nyilt a szeme és még a száját is elfelejtette becsukni a nagy bámulattól. Hogyne mikor a szoba közepén ott állott a félhomályban is csillogó karácsonyfa, a tetejéről pedig a kis Jézuska mosolygott feléje. Marci egy szót sem tudott szólani. Széttárta a karjait és ugy nézte, nézte a Jézuskát, olyan merően, hogy csupa könnyes lett a két szeme.

— A kis Jézuska, — suttogta aztán és meg sem mert moccani, nehogy elijessze a szárnyas angyalkát.

Talán három-négy perc is eltelt ebben a nagy csendességben. Egyszerre csak a szomszéd szobából az apja hangját hallotta Marci:

— Dehát hová tünhetett el az a biblia?

Ez aztán felrázta ámulatából. Egy lépéssel közelebb ment a karácsonyfához és még mindig suttogó hangon kérdezte:

— Kis Jézuska mond meg nekem, hogy hová lett a biblia?

És hogy a Jézuska válaszát meghallja, a szemeit állandóan fölfelé függesztve, lassu lépésekkel ment még közelebb és erősen megkapaszkodott a karácsonyfa egyik alsó ágában. Ebben a pillanatban beütött a szerencsétlenség.

A karácsonyfa a kapaszkodó Marcival egyetemben óriási robajjal dőlt el a szoba közepén és maga alá temette a kétségbeesetten sikoltozó Marcit, aki szentül meg volt győződve, hogy a förtelmes boszorkány jelent meg a szobában. De talán még ezt a rémületet is inkább elviselte a karácsonyfa alatt hasaló gyerek, mint azt, hogy a következő percben már a szobában termett az apja, anyja és a másik két fiu. Mi lesz most!... Jól sejtette, hogy ebbe a szobába nem lett volna szabad bemennie.

— Jézus, mi történt?! . . . hallotta anyja kétségbeesett hangját, amire az apja válaszolt:

— Komisz kölyke, ledöntötte a karácsonyfát.

És miközben nagynehezen sikerült Marcit előcibálni az ágak közül, ki is jelentette:

— Marcinak ezért semmit sem hoz a Jézuska. De virgácsot, azt kap.

Rövid néhány perc mulva éktelen sivalkodás verte fel a szobák csendjét. Felesleges mondani, hogy ez a zaj Marcitól eredt, aki apja révér igen közelről és igen korán ismerkedett meg a beigért virgáccsal.

De mindennek vége szakad egyszer s igy vége szakadt Marci kinszenvedéseinek is, mert a ledöntött karácsonyfa felállitására is kellett gondolni. Kovács Péter dult arccal fogott a munkához, de alig emelte fel a földreesett karácsonyfát, meglepetten kiáltott fel:

— A biblia!

Azután észrevette magát. A két gyereket kiküldte a szobából s csak mikor az ajtó becsukódott mögöttük, akkor emelte fel a vastag könyvet a földről. A harag vonásai elsimultak az arcán, de továbbra is komoly maradt és egy szót sem szólt. A felesége nem tudott elpalástolni egy ártatlan mosolygást. Tehát megkerült a biblia. Sőt el sem tünt. És Marci semminek sem oka, hanem Kovács Péter hallatlan szórakozottsága. Amikor ugyanis a karácsonyfát legnap felállitották, vastag könyveket szedtek le a könyvállványról és azokra állitották fel, hogy magasabb legyen s a gyerekek ne férhessenek az égő gyertyákhoz. Akkor bizony a nagy munkában nem nagyon nézték, hogy milyen könyvek kerülnek a fa alá.

— Marcinak köszönhetjük, hogy megkerült a biblia, — kockáztatta meg a felesége

Amikor aztán ismét elkészültek s meggyujtották a karácsonyfa gyertyácskáit, Kovács Péter átment a másik szobába. Marci a sarokban duzzogott és a szétmorzsolt könnyektől egyáltalában nem volt tisztának mondható az arca. Szemrehányó pillantásokat vetett az apjára aki kedveskedve hajolt le hozzá.

— Fáj még, Marcikám?

— Fáj, — felelte szepegve a gyerek s a szája széle ismét gyanusan kezdett lefelé görbülni. Ez a mozdulat azonban a következő pillanatban irányt változtatott, amikor az apja nagy titokban jó csomó csokoládét csusztatott a Marci zsebeibe. Ezzel helyreállott a megbontott béke és egyensuly s amikor néhány perc mulva megszólalt a Jézuska ezüst csengettyüje, Marci volt a leghangosabb és diadalmasan kiáltotta az apja felé:

— Azért láttam ám a Jézuskát! . . .

Ellenben a bibliaolvasás mégsem maradt el. Hiszen Kovács Péter vallásos ember volt . . .

A Békessy Béla Vivó Club

(A Hajduföld tudósitójától.) Még régen a béke éveiben alakult a *Debreceni Vivó Club.* Ettől kezdve minden nagyobb versenyen képviselve voltak a club szinei kiváló versenyvivói révén. A háboru előtti szebb idők során olyan vivógárda nevelődött a mindenki által szeretett, de sajnos, a szerb fronton hősi halált halt Szigeti Benedek Sándor vivómester vezetése alatt, *. amilyennel egy vidéki város sem dicsekedhetett.* A fővárosi clubok is a legnagyobb respektussal tekintettek a debreceni vivókra. A régi idők dicsőséges napjai jutnak eszünkbe, ha a közelmult nagyjait vonultatjuk el szemeink előtt: *Ujfalussy* Gábor kamarás, huszárezredes, *Geréby* Pál földbirtokos, dr *Tóth* János ügyvéd, *Lichteneckert* László ezredes, *Terszty ánszky* Ödön vezérkari alezredes, kik mind a régi vivó-clubnak voltak dicsőségesen szereplő versenyzői.

Innen indult ki világverő utjára Békessy Béla is,

aki legkiválóbb volt mindenki között, aki valaha széles e világon kardot forgatott. Egy külön, dicsőséges fejezetet jelent az ő neve a magyar vivás történetében. Sem előtte, sem utána nem volt arra példa sem Magyarországon, sem a világ más nemzeténél sehol, hogy valaki hat esztendőn keresztül ugy kardban, mint tőrben védje az országbajnokságot. Közben *2 olimpiai versenyről hozta haza kardját a győzelmi pálmával övezetten.*

Mintaképe volt a férfi ideálnak. Nemcsak mint vivó volt kiváló, hanem a Monarchia egyik legjobb lovasa, elsőrendü evezős, a legkedvesebb vadászcimbora, a legönzetlenebb bajtárs, a társadalom legszerényebb tagja és a hadsereg egyik legvitézebb katonája volt. Nem tehetünk a ma felnövő generációnak jobb szolgálatot, mintha az ő ragyogóan szép alakját követendő példaképen állitjuk elibök. Férfi a szó legnemesebb értelmében! Letéteményese az összes férfiui erényeknek, birtokosa, sőt müvésze olyan képességeknek, melyek más embert talán elbizottá tettek volna. Ő

a kiváló tulajdonokat a legnagyobb szerénység alá rejtette.

Életével példát mutatott arra, hogy a vivókardot tompán kell használni és sohasem szabad elfelejteni, hogy ez a legnemekebb sportnak az eszköze, halálával pedig megmutatta, hogy hol van a helye és ideje annak, mikor az igazi férfinak éles kardot kell a kezébe vennie. Nagyot, pótolhatatlanul nagyot vesztett benne nemcsak a vivósport, hanem az egész Magyarország! Jó vivók, kiváló sportemberek, jöhetnek utána, de Békessy Bélák ritkán születnek. Ritka embereknek, csak a Petőfieknek, Tisza Istvánoknak adatott meg, hogy tragikusan szép haláluk harmonikus, méltó befejezése legyen dicsőséges életüknek. Békessy Béla is azzal a karddal kezében halt hősi halált hazájáért, amellyel életében annyi dicsőséget szerzett annak.

Egyesülete a Debreceni Vivó Club emlékét megörökitendő, felvette nevét címébe, mintegy fogadalmat téve ezáltal, hogy az ő szellemében fogja a vivás nemes sportját ápolni és őrködni azon, nehogy a kisebb utódok lerontsák azt, amit a nagy elöd épitett. A minden évben Debrecenben megrendezett Békessy Béla emlékverseny, mely ma elismerten

az ország legszebb versenye

a hozzá méltónak törekvő vivóink szine-java jön össze, hogy a kegyelet zászlóját meghajtsa a szeretett bajtárs emléke előtt. E verseny szin vonalát legjobban mutatja az eddigi védők névsora, hol egy sincs, aki ne olimpiai győző lenne: 1923. Dr *Pósta* Sándor (világbajnokság Páris 1924.) 1924 Dr *Tóth* Péter (1896. Atheni olimpiád győztese,) 1925. *Rády* József (Csapatbajnokság Párisi olimpiád 1924. és egyéni győztes Ostende-ban 1925.)

A Club jelenlegi vivói közül országos versenyekben elért eredményeik alapján elsőhelyen emlitendők: *Beczner* József őrnagy, *Idrányi* Feren főhadnagy, *Kalnitzky* Gusztáv főhadnagy, dr *Majerszky* Jenő, *Majeszky* Béla és *Takács* Elemér százados.

Históriák a piarista rend debreceni társházának két évszázados történetéből

Hogyan lett egy szalmaietős kétemeletes reálgimnázium? — Simonyi óbester nevelő oskolájának tanulságos története

Karácsony éjszakája van. A Kegyes Tanitórend Szent Anna-utcai monasztériumának fősi templomában ezer és ezer Messiás váró magyar hallgatja az éjféli misét. Imádságosan zengő ünnepi harangszó a Megváltó szülatését hirdeti és felcsendül bent a pásztorok himnusza. A templomnak hátulsó folyosóján, mely a piarista szerzetesek rendházát a gimnázium udvarával köti össze, kint rekedt hivek serege szorong. A folyosó faláról kétszázöt esztendö históriája tükröződik vissza. Befalazott ajtók boltives nyomain letünt századok történetének dicsőséges, nagy magyar emlékei suhannak keresztül. Itt született meg 1719-ben a Tiszántul nemzeti kulturájának egyik legjelentösebb tényezője: *a debreceni piarista gimnázium.*

Pater Alexius megtelepedik Debrecenben

Johannes Bakó váradi nagyprépost es választott makári püspök anno 1716. január 25-én levelet küldött gróf *Csáky* Imre kalocsai érsekhez és váradi püspökhöz, melyben engedélyt kért a piarista rendnek Debrecenben való letelepitésére. A nagylelkü főpásztor ebben a levélben hálával emlékezik meg a kegyesrendiek privigyei oskolájáról, melyben őt hazafias és vallásos férfiuvá nevelték és szükségét látja, hogy a Tiszántul metropolisában is eme nagymultu rendnek tudós szerzetesei teremtsék meg a katholikusok kulturáját.

A közbejött török háboru miatt csak 1718-ban történhetik meg a végleges megállapodás *Zajkányi* Lénárd piarista viceprovinciális atyával, aki az immáron országos hirü poetika- és retorika-professzort, *Szlopnyai* Eleket küldi el Nyitrából Debrecenbe, hogy megvesse itteni rendházuk alapját.

P. Alexius (de resurrectione Domini, nomine familiari Szlopnyai) 1719. legelején indult el uj missziójára, hol tengelyen, hol pedig *per pedes apostolorum* tévén meg az utat és január 17-én jelentkezett szolgálattételre *Keczer* István debreceni plébános urnál.

Három tanár és huszonkét tanuló

Bakó János 1919. áprilisában kötötte meg a renddel az alapitó szerződést a pozsonyi társas káptalan előtt, Ennek értelmében a kegyes jótevő lefizette az alapitó tőkét, a rend viszont Elek atya mellé elküldte *P. Stephanust* és *Halápi* Konstantint, akiknek vezetése alatt megnyilt a 22 növendéket számláló iskola. A tanulók négy osztályba soroztattak: *Principistae Minores, Parvistae, Minimistae et Legentes.* Szlopnyai Elek még évekig kormányozta a *zsupfedeles* Szent Anna-utcai házat, mignem rendfönökké választatott, mely tisztséget három izben és összesen 14 esztendőn keresztül viselte.

Konstantin atya szindarabja

Az első tanév végén nagy ünnepségek szinhelye volt az iskola. Julius 26-án helyezték el a monostori templom alapkövét. Debreceni krónikák feljegyzései szerint: *„a nagy tömegnek miatta feketéllett az utca“* és délután nyilt szinpadon a diákok előadták Halápi Konstantinnak, az akkor már nagynevü szépitőnek alkalmi darabját, mely ezt a terjedelmes cimet viselte:

„Redivivus e cinere Phoenix, sive: felix reflorencen'is Patriae status,“

„Az ujra felvirágzott Haza szerentsés állapottyá“-nak ékes iambusai oly nagy *hazaszeretettől* buzogtak, hogy a hazafias közönség jelenvolt tagjai többszörös *vivat* ot kiáltottak.

Az épitő munka

A szalmafödeles ház és az uj templom központjából megindulo munka mértföldes léptekkel halad előre. A piarista atyák 87 éven keresztül a debreceni plébánia feladatait magukra, vállalják, sőt lelkészkednek Derecske, Monostor és Hosszupályi leányegyházaiban is. 1808 ban 900 katolikus lelket számláló plébániát adnak át a világi papságnak, intézetüket pedig évről évre továbbb fejlesztik.

Főrangu diákok

Az 1721—22. tanévben már 50 tanulója van az iskolának és megnyilik a grammatikai csoport. Két év mulva az aritmetikai és syntaxis osztályok megnyitása, 1727-ben pedig 4 tanár és 99 diák jelzi a gyors fejlödést. A Koháry István táblabiró nagylelküségéből alapitott intézeti konviktusban, mely hosszu fennáliása alatt 1320 tanuló iskoláztatását tette lehetővé, magyar és külföldi arisztokraták neveltetik gyermekeiket. Nevezetesebb diákok: gróf *Boronkay* Imre, báró *Brusinczky* Károly, *natione Polonus*, gróf *Baranyi* Gabriel, *Szőllössy*, *Petróczy*, *Lugossy* és *Antalviczy* István. Ötven évvel később, amikor mint királyi katholikus gimnázium folytatja működését az intézet, a *Berzeviczy*, *Farkas*, *Madássy*, *Szerdahelyi* és *Rewitzky* családok nevei ékeskednek a „Historia Domus“ lapjain.

Szentmarjai diáksága

Az 1779—81-ik tanévekben volt a *grammatika anni I és II* osztályoknak növendéke a zempléni származásu Szentmarjay Ferenc, aki pár év után báró Orczy László kamarai a.elnök titkárja lett és mint ilyen részt vett a Martinovics féle összeesküvésben. A piarista gimnázium igazgatósága az iskolai naplóban Szentmarjay neve mellé a következő érdekes sorokat jegyezte:

„Anno 1795 *inter rebelles* regni reputatus instificatus est Budae mensis Maii die 15-a.“

Pestisjárvány, tifus és földrengés

Nagyobb megrázkódtatás 3 izben érte az intézetet. 1739 ben a nagy pestisjárvány idején *Pater Elek* és *Constantinus* beszüntetik a tanitást és maguk házról házra járva oktatják és ápolják a lakosságot, *valláskülönbség nélkül* sietve a szenvedők segitségére. 1811. április 3-án a templom, iskola és rendház tüzvész martaléka lett. A leégett épületeket *Bolla* Márton rendfőnök jóvoltából maga a piarista rend állittatja helyre, az iskola felépitésére azonban már nem telik. A helytartótanács a város kötelességévé teszi a felépitést, a magisztrátus azonban tagadó választ ad. Vége is *Bolla* Márton udvarias levélben hivatkozik a magyar kálvinista város áldozatkészségére és igy szavaz meg a város 6080 forintot. Anyagot azonban Tokojból kellett hozatni, melyet Nánásig a kincstár, onnan pedig a hajduvárosok fuvaroztak. 1834 október 15-én a földrengés okoz nagyobb károkat a 6 osztályu gimnáziumban. 1848/49-ben katonai kórházat rendeznek be a piaristák, majd az egész intézetet felégetik az oroszok. *Az Uray főispán jóvoltából ujraépült iskolában a Bach korszak idején egy percig sem tanitottak németül a hazafias érzésü piarista papok.* A tanitás nyilvános nyelve a latin volt, de a tanári szobákban *magyarul* folyt a tanitás.

A piarista reálgimnázium.

A mai kétemeletes piarista reálgimnáziumban több mint félezer diák nevelkedik. Az intézet emléktábláján olvasható jelige: *Hit, Tudomány, Hazaszeretet* kétszázöt esztendő óta oktat és lelkesit ebben a nagymultu iskolában, *melynek történetével alig foglalkoznak Debrecen hisztorikusai.* Pedig ez az iskola, melyben a classica filologiát és a legelvontabb trigonometriát is ugy tanitják, hogy a *harcos magyar hazeszeretet lángoló tüze plántálódik vele együtt az ifjuság lelki világába,* nem kisebb hazafit adott a hazának, mint vitéz *Simonyi Óbestert, aki a francia király trónusába verte ki a pipáját.*

*

1925 karácsonyának éjféli miséjén a pásztorok énekének utolsó akkordjai hangzanak fel. A templomi közönség sürü tömegben kavarog végig a Szent Anna-utcán. Azután ujra ráborul a magyar bánat és magyar nyomoruság éjszakai csendje. A templom-folyosó boltives csarnokában az Elek páterek, Halápi Konstantinok, Kardhordók, Váradiak és Pintér Pálok örökéletü magyar lelke virraszt . . .

Várnak és imádkoznak. Áldott szép magyar lelkükkel várják a pillanatot, amikor Simonyi Óbester uram ujra elindul Franciaország felé, hogy a trianoni palota hires nevezetes asztalán kiverje pipáját . .

Kézimunka ipar!
Gobelin, kelim és kész kézimunkák nagy választékban. Csipkék és rövidáruk
Kerékgyártó László Szentanna-utca 6.
Áraim határozottan a legolcsóbbak!

BANÁN-BEHOZATAL ÉRETT NYUGATINDIAI BANÁN A LEGJOBB TÁPLÁLÉK BP. TELEFON: 182-85

VAKOLO KANÁLLAL

Hogyan lettem bicsérdista?

Egy gyökérevő krokiiró önvallomásai

Bicsértessék a szent Zoroaszter káposztaszagu veteményes kertje, melyből kisarjadzott a makrobiotika vagyis a Hosszu Élet és bicsértessék a lótuszevő görög mitológia, melynek tagjai halhatatlanok valának és bicsérje mindenki ama Fa Gyökeret, melyből Philemon és az ő Baucisa olyan sokat ettek, hogy végül maguk is kihajtottak és beárnyékolták a világ kerekségét: Amen.

Jelen soraimat két és fél kiló maszlagos nadragulya elfogyasztása után, friss jó egészségben irom egy jégtábla tetején »öntudati létfokozatom« teljes tudatában. Száz évet irunk Bicsérdi születése után és fiatalabb vagyok, mint Mesterem születése előtt, akinek Zoroaszter után éltemet köszönhetem. Gyermekkorombam anyám *meleg* tejjel táplált, mert nyilván nem ösmerte a veszedelmet, mely a *melegitett tejből* származik. Ennek és a mértéktelen husevésnek köszönhettem, hogy 26 éves koromban beutaltak a Husevő Aggok Menedékházába, ahol Zoroaszterben megboldogultam. *Igy lettem bicsérdista.*

Vegetárius életmódom

Azóta megizmosodtam és a következő életszabályok szerint élek. Reggel 4 óra felkelés. Lábaimat, melyek éjszakánként bizonyos növényi táplálékok beszerzése végett gyökeret eresztenek a földbe, nyers káposztalében jól megáztatom. Utána következik törzsem lehernyózása, hogy szervezetemre káros husanyagoktól megszabaduljak. Reggeli: egy negyed kiló avar és egy pohár aludt kutyatej forralatlanul. Délelőtt 10-kor nehány levél keserü lapu és kaktuszgyökér. *Délben 12 orakor vacsora, mert aki este vacsorázik, nehezen tud elaludni.* Vacsora-menü: tejleves, nyak-leves, fekete-leves. Cseresznye *pondró* nélkül. Szárnyas sült helyett szárnyas ajtó, rózsa-töviskes Bicsérdi módra és fenyőfa-gyanta. Lefekvés előtt ugyanez ebédre kulimásszal. *Aki mast eszik, az csaló és chaotikus ember.*

Mit esznek az inyenc Bicsérdisták?

Csipős ételek: *Erdei csalán.* Csalánevő bicsérdistába nem üt a menkő. *Töretlen bors.* Borsevő bicsérdista mindig kicsi, de erős. *Tömény kurbol.* Dezinficiálja a beleket. **Gyümölcs-kivonatok.** Mindenféle gyümölcs a husa nélkül, mert a hus akkor is veszedelmes, ha gyümölcs husa. *Fedak-créme, Schmoll-paszta, Najdd-créme* és dinsztelt *Tungsram*-körte. **Delikát cikkek:** Cukrozott vadgesztenye, zsuptető, parafadugó, gyujtószilánk, kukoricatorzsa és vékony deszkakerités, melynek rendszeres használata által a jó életü bicsérdisták barna teremtésekké válnak.

A makrobiotika titka

A Makrobiotika azaz Hosszu Élet a bicsérdizmus betartása által 200 esztendeig kinyujtható. Ennek leg első feltétele az *Alma*. Mindnyájunknak közös anyja az *Alma Mater*. Egy almafa egyszeri elfogyasztása 5 évvel nyujtja meg életünket. Másodszor kerüljük a tüzet. A tüz meleget áraszt és ez megakadályozza testünket természetes megfagyásában. Télen lehetőleg meztelenül járjunk és lehetőleg a fejünk tetején. *Egy tábla müjég lenyelése 10 évvel hosszabbitja meg életünket, mert aki bele nem hal, az olyan szivós, hogy tiz évig biztosan élélhet.*

A csodatevő bicsérdizmus

Álljon itt a makrobiotika igazolására néhány érdekes eset.

1. B. J. nyugalmazott bolgár kertész könnyelmü volt és hitt az orvostudománynak. 30 éves korában két oldali heveny gutaütést kapott és leamputálták a fejét. A fejvesztett ember erős bicsérdi-kurát kezdett és megette egész kertészetét a kerekes kuttal együtt. Nyakán kisarjadzott egy káposzta-fej és nincs semmi baja. Jelenleg 300 éves.

2. *Philemon* és *Baucis*, házaspár nagyon öregek voltak és azt kérték Bicsérditől, hogy vegye őket kezelés alá, Félévi gyökér-rágás után a két öreg terebélyes fává változott. Jelenleg 3000 évesek.

3. H. B.-né piaci árus 80 éves koráig nem volt bicsérdista és ezért megöregedett. Halálos ágyán ostyában bevett két görögdinnyét és pár óra mulva fogai helyén kinőttek a dinnyemagok. Reggelig 79 és fél évet fiatalodott, ugy hogy bekellett vinni a gyermekmenhelyre, ahol ujból kezdi az életét. Jelenleg 6 hónapos.

4. R. E. halálraitéltnek az volt utolsó kívánsága, hogy bicsérdista szeretne lenni. Kivánságát nem teljesitették és igy a kivégzés alatt meghalt.

5. T. G. lómészáros megöregedet a gondoktól, mert a bicsérdizmus elterjedése miatt csődbe jutott az üzlete. Fogta magát és felcsapott lekvár-kereskedőnek. A hatás óriási volt. *T. G. annyira megfiatalodott, hogy csak a jövő évben fog megszületni.*

*

Ebből is látható, hogy én egy „chaotikus ember" vagyok és amikor hozzátok szólok, Rövid Életü Ragadozók, bicsérjétek vélem a lekváros Zoroasztert, aki megengedte nekem, hogy akkor is rághassam a füvet, amikor ti már valamennyien béle haraptatok a fübe . . .

Lisztius.

Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet rt.

Debrecen, Kossuth-utca 8.

Alap- és tartalékt5kék 862 millió korona.

Telefon: 6—11.

Elfogad **betéteket** könyvecskékre, folyószámlára a legmagasabb kamatozás mellett. — **Kölcsönt nyujt hosszabb lejáratu (nagyobb összegben is) mezőgazdasági ingatlanokra, házakra.** — Vesz, elad idegen penzeket a legelőnyösebben bonyolit le tőzsdei megbizásokat.

Egy francia abbé megjósolta, hogy a Tócós-kert elsülyed

Régi forrás kutatások Debrecenben — Amikor Richard abbé viz után kutatott a Hortobágyon

(*A Hajdufőld tudósitójától.*) Az embereket régente is rendkivül érdekelte, hogy mit rejt magában a föld méhe s különösen a jó ivóvizet keresték kutatták mindenfelé, igy Debrecenben is, ahol ennek hiányát mindenkor érezték. Persze abban az időben a nemes magisztrátus még gondolni sem mert arra, hogy gáz vagy pláne nafta is előtörhet az alföldi homokból. Az Eötvös-inga és a többi tudományos müszerek hiányában, természetesen akkor még varázsvesszőre és más babonás szerszámokra voltak utalva a forrás kutatók, akik között azonban akadt nem egy, ki valóban megtudta mondani, hogy hol lehet jó, bő ivóvizre találni.

Abbé Richard Debrecenben

Az 1862 ik esztendőben ezek közül Debrecenben is járt egy derék francia abbé, aki itt az artéziai kutak helyének kijelölésére szolgált jó tanácsokkal a város vezetőségének. Abbé Richard — mert igy hivták a jeles franciát — nem lehet tudni, hogy a város meghivására, vagy pedig saját elhatározásából jött Debrecenbe, annyi azonban bizonyos, hogy itt siettek igénybe venni szolgálatait. A város éppen abban az időben kezdte meg az *artéziai* kutak furrását s igy szükség volt a hasznos tanácsokra.

A varázsvesszők kezeléséhez csak érteni kell

Abbé Richardról nem jegyezték fel azt sem, hogy vajjon tudományos alapokon kutatott e a viz után vagy pedig a varázsvessző szerfelett kétes utmutatásai után igazodott. A tudomány mai állása mellett ugyanis a szakemberek végérvényesen kétségbe vonják, hogy a varázsvesszővel vizet lehet találni. A hajduszoboszlói olaj kutatások kapcsán egy alkalommal módunkban volt erről, a kérdés egyik kiváló szakismerőjével beszélgetni, aki a leghatározottabban kijelentette, hogy a varázsvessző bárki kezében pörög, *csak megkell tanulni a módját* s egy kis geologiai ismerettel bárki megszerezheti a Tükörynék babérjait.

Annyi tény, hogy abbé Richard utmutatásai több ponton helyeseknek bizonyultak. A derék francia 1862. junius 12-én érkezett Debrecenbe, ahol a városi tanács két tagja *Frank* Antal és *Leidenforst* Gyula kisérték.

Hol lehet artéziai vizet találni Debrecenben

Az abbé kutatásainak eredményéről Leidenforst tanácsnok terjesztett a tanács elé *„előleges hivatalos jelentést"* Ebben jelenti, hogy »a tekintetes és nemes tanács« megbizása folytán francia abbé Richárddal ugy a várost, mint a Hortobágy vidékét bejárták s ez alkalommal a város részére 39 forrás hely mutattatott ki.

A részletes jelentésből, amelyet *Frank* Antal terjesztett be, már meg lehet tudni azt is, hogy az abbé milyen helyeken jelölte meg a forrásokat. A Homok kertben egy közönséges ivókutra alkalmas helyet mutatott. A jelentés szerint a Németutca végén 50 ölnyi mélységben elegendő jó artési viz található. Artézi kutat lehet furni a Péterfián *Josh* Ferenc háza előtt, ahol 50 öl mélységben van jó viz, a Morgó-utcán szintén 50 öles mélységben vélt artézi vizet találni a francia. A Csillag utcán Kiss Károly kapuculápja közelében mutatta meg a helyet, ahonnan 50 méter mélyből jó, bő viz törne elő, — Berghoffer akácos kertje mellett a temetőn tul, Nagy Cegléd-utcán 50 öl mélységből lehet artézi vizet nyerni — a Szent Anna utcán a Beke háztól pár lépésre 50 öl mélységben jó és bő viz van. Ugyancsak ötven öl mélységben vizet lehet találni a Vargautca végén és Aranyi professzor ur háza előtt.

Forrás kutatás a Hortobágyon

A város bejárása után délután a Hortobágyra mentek ki kocsin s a francia itt is egy sereg helyet mutatott ahol forrás van. Mint a jelentés mondja, közel a juhos telekhez egy szikfok parton a Pap ér vége felé a kondás kut és tanyával szemben az ér déli oldalán jelöltetett ki marhának való viz, de minden források között, melyek e vidéken találtattak a legbövebb. A gulyás megerősitette a francia állitását azzal, hogy itt régen valóban jó kut volt.

E helyről megjegyzendő — mondja a jelentés, — hogy ott sebes hajtás között mintegy meglepetve, az Abbé maga dltitotta meg a kocsit s leszállva megmutatta a helyet, ahol nagyon bő viz van.

A tudós abbénak valószinüleg igaza lehetett. Valószinü, hogy ezen a helyen áll az a kut, melyet *abbé Richard látogatásának emlékeként ma is francia kutnak nevez a hortobágyi pásztornép.*

Az abbé tiszteletdija

Az abbé azonban nemcsak a Hortobágyon járt hanem magánosoknak is adott jó tanácsokat. A jelentés adatai szerint »véleményt kért tőle *Csanak ur*« és a Gőzmalmi társulat is. Az utóbbinál néhány óra leforgása alatt három kut helyet jelölt ki s ezért a munkáért 250 forintot kivánt a társulattól. amit azonnal meg is kapott.

A városi tanács junius 16 án foglalkozott az abbé honoráriumának ügyével. Figyelembe véve a hasznos szolgálatokat, valamint azt, hogy a gőzmalmi társulattól 250 forintot kért a vizkereső francia, 1500 forintot szavaztak meg a számára. Az abbé két napi munkája nyerte tehát a fáradtságot, mert 1500 forint abban az időben rendkivül tekintélyes összeg volt.

Tó a Tócós-kert alatt

A városi levéltárban található adatokból már nem tünik ki, azonban az abbé állitólag azt is megállapitotta, hogy a Tócós-kert alatt hatalmas és bő vizü tó van. *Richard* abbé erről azt jósolta, hogy itt nemsokára beomlik a föld s a Tócóskert helyén nagy tó keletkezik. Azóta már elmult néhány esztendő hála Istennek azonban a Tócós kert még nem sülyedt el — tehát még sem volt mindenben igaza a franciának.

Marschalkó Lajos

Városszépités

Irta: *Mitrovics Gyula.*

1910. körül, mikor debreceni lakos lettem, egyik pesti barátom, aki mellesleg mondva tagja volt mind a Kisfaludy-, mind a Petőfi-társaságnak, egyszer levélileg arra kért, méltassam figyelemre az akkor lejáró valamelyik szobor-pályázaton egyik kitünő nevü barátjának munkáját. Barátom, mint szinte feleslegesnek látszó megjegyzést, levelének megokulásául odavetőleg hozzá tette, hogy én bizonyára tagja vagyok a biráló bizottságnak. Természetesen fel kellett világositanom, hogy bár akkor még semmi rossz fát nem tettem a tüzre, én bizony nem voltam tagja a zsürinek.

Szegény barátomnak, ha élne most, még kevésbbé lehetnék segitségére. Mégis veszem magamnak a bátorságot, hogy városszépitési dologban egypár aktuálisnak látszó alkalomból elmondom a nézetemet. Az olvasó közönség nem itél olyan szigoruan, mint a hivatalosak: megbocsátja, hogy véleményt formálok oly kérdésben, mely állandó tanulmányaimnak tárgya. Legfeljebb arra kell vigyáznom javallásommal vagy kárhoztatásommal, ne ártsak oly helyeken, hol az eredet kérdése esik döntően a latba.

Tréfa nélkül szólván, a városban kevés ember örült annyira a város szépitő munkálatok megindításának, mint én. Nap-nap mellett boldog reménykedéssel szemléltem a nagytemplom előtti park lombjainak s gyepágyainak kibontakozását. Hallgatagon is sokszor gratuláltam magamban a derék városi kertészetnek, hogy a nagytemplom elhanyagolt környezetét északi oldalról valóságos kis pálmaligetté varázsolta. De a közönség is elismerést érdemel, amiért élvezni és megbecsülni tudta. Rajokban lepte el a padokat és sétautakat anélkül, hogy az ültetvényekben a legkisebb kárt tette volna. Ez a közönség megérdemli, hogy izlésével törődjünk és azt kielégitsük.

A *nagytemplom körül,* mindaz megtörtént, ami az adott keretek között megtörténhetett. A templomelőtti tér méretei azonban teljes monumentáltással nem bontakozhattak ki amiatt, hogy a keresztülkasul szétágazó sinpárok bent maradtak a parkban. Ez sok helyet elfoglal és a beosztást nagyon tagolttá teszi. A közuti vasut forgalmát a parkon kivül kellett volna lebonyolitani. Igy, ha a park kisebb térfogatu is lett volna valamivel, sokkal egységesebb és monumentálisabb hatást keltett volna, mert a sinpárok miatt kopáron hagyott részek is növelték volna a gyepágyak valőrjét. Mikor ilyen berendezkedésről van szó, igazán kicsinyes dolog volt a sinpárak kihelyezésével takarékoskodni. Annyival is inkább, mert a megoldás amugyis nehéz volt, mert széles utnak kellett a nagytemplom tengelyvonalával egybe esni s amellett még egy másik széles utat is kikellett képezni a Kossuth-szobor számára s ez a két uttest. már magában is eléggé tagolta volna a parkot; s most ehez járult még az, hol a sinek futnak.

Reméljük, a *főutca rendezését* ezzel nem tartják a városházán befejezettnek. Az ut szélessége azt látszik kivánatossá tenni, hogy középen folytatódjék a parkirozás. Erre Berlin s nálunk Kassa és Zágráb példái adnak utmutatást. Természetes folytatásául kinálkozik ez a megoldás a Kossuth-szobor körül elhelyezett kertmüveknek. Természetesen azonban itt több kérdés vár meggondolásra. A berlini Unter den Linden szélessége hatvan méter; a mi főutcánk ennél sokkal keskenyebb s azért kérdés, a három részre tagolás nem járna-é ismét az elaprózás, a kisszerüség veszedelmével s el lehetne-é kerüli a tört vonalakat, amelyek ismét a szabalyozatlanság és kisszerüség benyomásával járhatnak. Természetesen ezekben a fölmerülő kérdésekben a döntés az izlés nevében is csak azokat illetheti, akik ismerik az uttest méreteit és a lebonyolitandó forgalom nagyságát.

A Simonyi-ut kikövezéséről nem szólva, mely elsősorban egészségügyi követelményt elégitett ki, a nyaralásukból hazaiérő lakókat kellemes meglepetés érte a *39-es emlékmü* elhelyezésével. A szürkésfehér tónusu hatalmas monumentum kitünő helyet talált. Égbetörő obeliszkje a Simonyi-ut akácaival látszik versenyezni. Az ut utolsó törésétől kezdve látják a kocsin, vagy villamoson kifele utazók s arányai s részletei a szemlélet természetes módjának megfelelően fokozatosan bontakoznak ki előttök. Az örökzöld háttér élessé teszi a konturokat. Kár, hogy nem készült nemes anyagból. A műkő csakhamar ragyássá lesz és összehasadozik. S ekkor kisül, hogy erőlködésünknek talmi eredménye lett.

Azt hiszem, a megoldandó eredmények közé tartozik az egyetemi *sugárut.* Ez különösen is hozzá forrott a lelkemhez. Az egyetemi internátus létesitésekor foglalkoztam a kérdéssel. Az a gondolat lelkesitett, hogy a multat kapcsoljuk össze általa a jövővel. Induljon ki az egyetemi internátus előtt kiképzendő félkör alaku térből s végződjék a nagyerdőben az egyetemi központi épület előtt. Az egyetemi internátus magas frontja ugy is árnyékba boritja a lábainál meghuzódó s halálra vált egészségtelen putrikat. A helyükön emelkedő fenyves tér a tikkasztó alföldi nyárban pompás hüsölő lett volna. Itt és a sugárut harmadoló pontjain alkalmas terek várták volna a jövendő emlékműveit. Nem lett volna szükséges azokat alkalmilag kikeresni; készen vannak s várják halhatatlan lakóikat. Természetesen a Déri-muzeum füvészkerti elhelyezése itt is uj szempontokat vett fel.

Ami az uj emlékműveket illeti, egy egész sor elhelyezésére alkalmas a *kollégium főhomlokzata* a két kapu között. Természetesen csak olyan szobrok vagy rölieffek számára, melyek az életnagyságot nem nagyon haladják s az intimitás a legfőbb erényük; de hiszen épen az ilyenekre vagyunk a legszegényebbek. Milyen kedves volna pl. nagy professzorainknak s tanitványainknak mellképeit elhelyezni az ablakközökben! A kert fáin átszürt déli verőfény az örökifjuság és halhatatlanság derüjével vonná be a komor falak árnyékában meghuzódó pompás galériát.

Ne költsetek fel kedves olvasóim álmaimból, hogy ez mind igy lesz valaha; hiszen talán az álmoknak is lehet egyszer igazuk; ki a nagytemplom előtt sétál, ébren is azt hiheti, hogy valóban csak álmodik.

Látogatás a siketnéma gyermekek között

A debreceni siketnéma intézetnek 110 növendéke van. — Markovics Árpád igazgató a növendékek életéről

(A Hajduföld tudósitójától.) A hatalmas kétemeletes épület falán nagy aranyozott betük hirdetik: *„Siket némák Intézete."* Ha az utcáról nézi az ember, azt gondolná, hogy csupa csöndesség, örökös némaság uralkodik a szürke falak között s hogy az a sok fiatal lélek, akiket maguk közé zárnak a falak, végtelen szomoruságga törődnek bele a sors sulyos csapásába.

Körülbelül ilyen gondolatokkal és nem minden megilletődés nélkül nyitottam be a nehéz vasrácsos kapun az udvarra, amelyen azonnal meglátszik a gondozás, a tisztaság. Ugyanez a ragyogó tisztaság fogadott az intézet folyosóján is, ahol kislányok, kisfiuk, a legkülönbözőbb koruak, szaladgáltak, nevetgéltek.

Végtelenül jóleső csalódás fogja el az embert, amikor ezt a sok mosolygó, gondtalan gyermekarcot látja s a szemekben szomoruság helyett csupa derüt és megelégedettséget.

Az egyik ajtón tábla hirdeti: „Igazgató". Az ajtó be van zárva. Visszafordulok és ekkor már előttem áll egy 7—8 éves kislány. Barátságosan mosolyog, majd a mutatóujjával egy szoba felé int és gügyög is hozzá valamit. Amikor látja, hogy arra felé megyek, megelégedetten megy a maga utjára. A tornateremben, ahova a kislány mutatott, valóban megtaláltam *Markovics* Árpádot, a siketnéma intézet igazgatóját, aki éppen a karácsonyi ünnepély rendezésével volt elfoglalva s körülötte egy csomó kisebb nagyobb gyerek.

Kérésemre szivesen adja meg a felvilágositásokat.

A debreceni siketnéma intézet már 22 év óta áll fenn s a háboru alatti sok megpróbáltatás ellenére is teljesen a békebeli nivón van, ami a kiváló tanerőktől eltekintve legnagyobb mértékben a tekintélyes államsegélynek köszönhető. Az intézetet 1903-ban a társadalom áldozatkészsége hozta létre, valamint az, hogy Debrecen városa a telket és az épitési nyersanyagot ingyen juttatta erre a célra. Ma már nem is kapnak segélyt a várostól, amely ugy gondolkozik, hogy a telek és az épitési anyagok rendelkezésre bocsátásával megtette a siketnéma intézet iránti erkölcsi kötelességét.

A siketnémák oktatása

Az intézetnek jelenleg 110 növendéke van, 7—18 éves korig. A törvény szerint ugyanis a növendékek csak 18 éves korukig lehetnek az intézet köfelékeiben. Ez alatt az idő alatt az intézet nyolc osztályu iskolájában nyernek kiképzést. Az elméleti és gyakorlati oktatás tartama egy-egy osztályban hetenként 24—32 óra. Ezenkivül azonban van az intézetnek külön varrótanfolyama is, amely három évig tart s ahonnan kikerülve, a növendékek bármelyik varrodában elhelyezést nyerhetnek. Ezen a tanfolyamon ugyanis a legszakszerübb kiképzést nyerik el. Az természetesen érthető, hogy a siketnémák értelmi fejlettsége, kulturális fogékonysága bizonyos mértékben elmaradott. Ez magyarázza meg azt a körülményt, hogy az intézetből kikerülő növendékek csaknem 100 százalékban iparosokhoz mennek munkára, minthogy az intézetben leginkább kézügyességre tanitják őket, eltekintve természetesen az elméleti tárgyaktól.

Az iskola első négy osztályában az agyagslöjdöt tanulják s az ötödik osztályban már a famunkákra térnek át. Ezen a téren valóságos remekeket készitenek, ugy a tervezésben, mint a kidolgozásban. Ez az oktatás azonban nem nyujt semmiféle magasabb képesitést, ugyannyira, hogy a siketnéma intézet növendékeinél, ha azok onnan kikerülve, tovább akarják folytatni elemi képesitésüket, az egész nyolc esztendőt, két polgári iskolai osztálynak tudják be.

Egészséges szülők siketnéma gyermekei

A siketnémák óriási százalékban az alsóbb néprétegekből kerülnek ki s a gyermekek rendszerint az élet első hónapjaiban vesztik el hallásukat és beszéd-képességüket.

— Ez utóbbit — mondotta Markovics igazgató —, kellő oktatás mellett valamennyire visszanyerik s már az első évben, amint az intézetbe kerülnek, el lehet érni azt az eredményt, hogy érthetően beszélnek. Később ezt még jobban lehet fejleszteni.

Ennek illusztrálására egy pirosarcu, értelmes szemü gyereket int magához, aki illemtudóan meghajtja magát és feszült figyelemmel nez az igazgatóra, hogy az ajkmozgásból megértse a kérdést.

— Hogy hivnak?

— Lakatos István, — feleli a gyerek és egészen tisztán lehet érteni a szavait.

— Hány éves vagy?

— Tizenegy.

— Hová való vagy?

— Mikepércs.

Majd amikor látja, hogy az igazgató tagadólag int, erősen gondolkozni kezd.

— Hová? — ismétli az igazgató erős hangsullyal a kérdést, mire felcsillan a gyerek szeme.

— Igen: hová, hová! . . . Mikepárcs*re*, és erősen megnyomja a *re* ragot.

Ezután Markovics igazgató elmondotta, hogy Lakatos István szülei makkegészséges emberek és ennek dacára mind a három gyermekük siketnéma. Egy másik családban pedig, ahol sok gyerek van, minden második gyermek siketnéma.

Legnagyobb büntetés: a sötét szoba

Lelkivilágukra egyáltalában nincs nyomasztó befolyással a betegségük. Idegenekkel szemben például sokkal közvetlenebbek és bátrabbak, mint a hasonló koru ép gyermekek. Azonkivül rendkivül szolgálatkészek és az első szóra engedelmeskednek.

Rájok nézve az a legnagyobb büntetés, ha sötét szobába zárják be. Ilyenkor teljes letargiába esnek és végtelen nagy szomoruság fogja el őket. Ez különben érthető is. A siketnémák mindazt, amit más a hallással észlel, ők a szemükkel igyekeznek felfogni. Innen magyarázható az a csodálatos kiváncsiság, amellyel idegen, még nem látott tárgyak iránt viseltetnek.

Érdekes, hogy szervezetüknek minden betegséggel szemben rendkivül nagy ellenálló képessége van. Járványos betegségek idején például a siketnémák rendszerint immunisok maradnak s ha meg is kapják a betegséget, az csaknem minden esetben enyhe lefolyásu.

Istentiszteleti sorrend

a ref. templomokban karácsony első és másodnapján és dec. 27-én

I sö napjan:

Nagytemplomban délelött 9 órakor prédikál dr Baltazár Dezső, ágendázik Szele György, délután 5 Órakor Rácz Béla.

Kistemplom zárva.

Kossuth-utcai templomban délelött 10 órakor Baja Mihály, ágendázik Perpéth Ferenc, délután 5 Órakor Gulyás András.

Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Kolozsváry Kiss László. ágendázik Peleskey Sándor, délután 2 órakor Tarcskai Benjámin.

Ispotályi templomban délelött 10 órakor Molnár Ferenc, ágendázik Tukacs György, délután 2 órakor Módis László.

Homokkerti imaházban délelött 10 órakor predikál és ágendázik Papp Imre, délután 2 Órakor Lutáv Sándor.

Kösélyszegen délelött 10 órakor prédikál és ágendázik Juhász Jenő.

Bánkon délelött 10 órakor predikál és ágendazik Siposs Imre.

Macson délelött 10 órakor prédikál és ágendázik Dancsházy Sándor.

Nagycserén délelött 10 Órakor prédikál és ágendazik Zámbory Sándor

Pacon délelött 10 Órakor prédikál és ágendázik Kovács János.

Pallagon délelött 10 Órakor predikál és agendázik Uray Sándor.

II-ik napján:

Nagytemplomban délelött 9 órakor Rácz Béla, délelött 11 Órakor Lutáv Sándor, délután 5 órakor Módis László,

Kossuth-utcai templomban délelött 10 Órakor Falucskay Benjámin, délután 5 Órakor Rácz Béla.

Árpádtéri templomban délelött 10 órakor Módis László, délután 2 Órakor Gulyás András.

Ispotályi templomban délelött Gulyás András, délután 2 Órakor Falucskay Benjámin.

Homokkertben délelött 10 Órakor Rácz Béla.

Ond d-Vedres-düllö délelött 10 Órakor prédikál és ágendázik Kántor József.

Fancsikan délelött 10 Órakor prédikál és ágendázik Kovács Pál.

Belső-ohati eklézsián délelött 10 órakor prédikál és ágendázik Peleskey Sándor

Halápon délelött 10 Órakor Perpéth Ferenc.

Ond d Kádár düllön délelött 10 órakor Vajda László

Szepesen délelött 10 Órakor Tukacs György

27-én, vasárnap:

Nagytemplomban délelött 10 Órakor Rácz Béla, délelött 11 Órakor Szele György, délután 5 Órakor Lutáv Sándor

Kossuth-utcai templomban dé előtt 10 Órakor Lutáv Sándor, délután 5 Órakor Módis László

Árpádtéri templomban délelött 10 Órakor Módis László, dé után 2 Órakor Falucskay Benjámin

Ispotályi templomban délelött 10 Órakor Falucskay Benjámin, délután 2 Órakor Gulyás András

Homokkertben délelött 10 Órakor Gulyás András

Vasárnapi iskola: délelött fél 9 órakor a Miklós utca, Jókai-u. és a Nyilas-telepi iskolában, délelött 9 Órakor a Diakónisszaintézetben (Ispotály-u. 9.), Széchenyi-utca 4. szám alatti leikészlakon, Felsöleányiskolában, Homokkerti iskolában, Leány-u. Vigkedvü M., Csomka-u., Csapókerti ref, és a Vaggongyári áll. iskolában, 10 órakor a Füvészkerti iskolában, délután 2 Órakor a Nyulas-barakban és a Városi szegényház imatermében (Kishegyesi ut).

Serdülö leányok összejövetele délután fél 4 Órakor a Diakonissza intézetben.

A Keresztyén Ifjusági Egyesület összejövetelét délután fél 6 órakor tartja a leányutcai ref. elemi iskolaban. (Rákóczi- és Leány utca sarok.)

A róm. kath. templomban

Karácsony elsönapján

Szent karácsony ünnepén reggel 6 Órakor pásztor mise, egyebekben vasárnapi templomi rend. Nagymise után prédikál dr Lindenberger János prépost plébános. Délután fél 4 Órakor fönapi vecsernye után szent beszéd.

Karácsony másodnapján

Szokott vasárnapi templomi rend. Délután nincs szent beszéd.

Vasárnap

Szokott vasárnapi templomi rend, délután nincs szent beszéd.

Ev. ünnepi istentiszteleti sorrend:

December 25-én d. e. 10 Órakor istentisztelet és urvacsora osztás. Végzi Farkas Győző. D u. 5 Órakor könyörgés.

December 26 án d. e. 10 Órakor prédikál Dr Deák János egyet. tanár, urvacsorát oszt Farkas Győző.

27-én vasárnap d e. 10 ó. istentiszteletet tart Labossa Lajos vallástanár.

A görög szertartásu római kath. templomban

December 25-én: Reggel fél 9 Órakor katonaszentmise. Fél 10 órakor társas nagymise után szentbeszédet mond Papp Gyula szentszéki tanácsos. Ezután zászlószentelés. Délután 3 Órakor vecsernye és rózsafüzér.

December 26 án, reggel 8 Órakor szentmise. Fél 9-kor katonamise, fél 10-kor nagymise, prédikál Papp Gyula szentszéki tanácsos, d. u. 3-kor vecsernye.

December 27-én reggel 8 Órakor reggeli mise, fél 9 kor katonamise, fél 10 kor nagymise után prédikál Fodor István hitoktató lelkész, Délután 3-kor Vecsernye.

Az ág. hitv. ev. templomban

Az ág. ev. templomban az istentisztelet f hó 24-én, a szentestén délután 5 órakor.

December 25-én délelött 10 Órakor istentisztelet és urvacsoraosztás. végzi Farkas Gy. Délután 5 Órakor Könyörgés.

December 26 án délelött 10 Órakor prédikál dr Deák János egyetemi tanár, urvacsorát oszt Farkas Győző.

December 27-én, vasárnap délelött 10 órakor istentiszteletet tart Labossa Lajos vallástanár.

A szoboszlói csodaforrás vizét a város a Nagyerdőn is meg akarja találni

Dr Magoss György polgármester nyilatkozata a város jövő évi programjáról

Epitkezés, burkolatozás, parkirozás - Világfürdő a Nagyerdőn

(A Hajduföld tudósitójától.) Debrecen városa az elkövetkező esztendőben — mint ismeretes — ismét nagyszabásu beruházásokat óhajt létesiteni. S tavasszal előre láthatólag hatalmas tempóban indul meg a munka minden vonalon. — Ugy az épitkezés mint a burkolatozás, parkirozás terén nagyszabásu tervek állanak készen s miután ezek már teljesen elő vannak készitve, *a pénz legnagyobb részben rendelkezésre áll bizonyosra vehető, hogy jövő év folyamán meg is valósulnak.*

A Déri-muzeum épitése az enyhébb idők beállitával azonnal megkezdődik, őszre befejezik a Szent Anna-utcán épitendő hatalmas bérházat s ugyancsak a tél beállta előtt elkészül a Füvészkert utcai bérház is. Tovább folytatják a vágóhid, a szenyvizszürő telep épitkezéseit, azonkivül teljes egészében megvalósitják azt a burkolatozási programmot, amelyet a *Hajduföld* hasábjairól már ismer a publikum. Annyi bizonyos, hogy ha a magánosok nem is épitkeznek tul nagy erővel

jövő évben Debrecenben nem lesz munkanélküliség,

mert a város és az egyetem által végzendő munkáknál száz meg száz munkáskéz talál kenyeret.

A fenti tervek mellett természetesen még számos kevésbbé előkészitett, de azért a megvalósulás küszöbén álló terv forr, készül s vár kivitelre.

A *Hajduföld* munkatársa ezekkel kapcsolatban kérdést intézett dr *Magoss Gyötgy polgármester, aki a következőkben volt szives nyilatkozni.*

A város jövő évi programmja

A jövő esztendei programm általában véve már ismert, ezekkel foglalkoztak az összes lapok. Folytatjuk tovább a megkezdett épitkezéseket, megvalósitjuk a burkolatozási programmot. *Sajnos a külföldi kölcsönnél kellemetlen meglepetés ért, mert kevesebbet kaptunk mint gondoltuk, ugy hogy az épitkezések egyike sem fog kitelni abból, amit rá előirányoztunk.* — A differenciák azonban szerencsére nem tulnagyok és igy egyetlen épitkezés sem fog emiatt elmaradni. A hiányt akárhonnan, de feltétlenül előteremtjük. A legnagyobb baj azonban, hogy a pénzpiacon is kellemetlen meglepetéseket lehet tapasztalni, igy többek között azt, hogy a külföldi tőkét ismét kezdik visszavonni, visszaszedni az országból.

Uj faj a burkolatokkal fognak kisérletezni

A burkolatozásnak feltétlenül menni kell és ez menni is fog, mert erről a költségvetés keretében történik gondoskodás. Tovább fogunk aszfaltozni, burkolni s esetleg ujabb próbaburkolatozásokkal is kisérletezünk. Ilyen többek között az asz-falt-makadám is, ami a portalanitás szempontjából nagyon előnyös. Ez az uj burkolat abból áll, hogy kavicsot öntenek le bithumennel. Ezekre ajánlatot tett nemcsak a Magyar Aszfalt rt. hanem egy másik cég is, amelynek képviselője már tárgyalt velem. Ezt az uj burkolatozási rendszert külföldön már kipróbálták nagyon kedvező eredmények mellett.

Folytatják a parkirozást, bővitik az uszodát

A parkirozás terén szintén sok tenni valónk van. A ránk következő esztendőben rendezni fogjuk a Petőfi-téri kertet, a közkórház előtti parkot s meg kezdjük a Nagyerdő parkirozását. Ebből az utóbbiból persze csak annyit végezünk el, amennyit tudunk.

Szó volt arról is, hogy kibővitjük a nagyerdei uszodát és még egy medencét épitünk. Véleményem szerint azonban ez még ezidőszerint felesleges. Egyelőre csak a kabinok számát szaporitjuk. Az uj medence megcsinálása attól füg, hogy a vizszerzéssel hogy leszünk.

„Hajduszoboszlói hévizet meg kell találnunk a Nagyerdőn is"

Ezzel kapcsolatban egy rendkivül érdekes és eddig még nem hallott kijelentést tett a polgármester:

Azt a vizet, amit Hajduszoboszlón meg leltek — mondotta — *nekünk is meg kell és meg is lehet találnunk. Erről én a leghatározottabban megvagyok győződve.* Ha ezt megtudnánk lelni, akkor egy kiszámithatatlan fejlődésnek vetnénk meg az alapjait.

Olyan fürdőtelepet lehetne csinálni a Nagyerdőn, amilyen sehol Csonka-Magyarországon nincsen.

Minekünk ezt a vizet tehát meg *kell* találni. Foglalkoztam azzal a gondolattal is, hogy a viz egyrészét átvennénk Hajduszoboszlótól. A viz *Szoboszlóról idevezetve is 45 Celsius fok lenne,* ami teljesen elegendő, mert ilyen meleg fürdőt ugysem használnának az emberek. A viz idevezetése, a csőnek lefektetése cirka másfél milliárd koronába kerülne. Ezt az összeget, ha megpótoljuk pár száz millióval akkor itt helyben is megtalálhatjuk a vizet.

Ehez ugyanis 1500—2000 millio a lenne szükseg.

Nagy kérdés azonban, hogy mikor leszünk abban a helyzetben, hogy ilyen nagy összeget reszkirozhassunk.

Megjegyzem, hogy az egész másfél vagy két milliárdot ugy se reszkiroznánk. Előbb utóbb ugyis elő kell állitanunk egy mély furásu kutat, hogy a vizmüveket tehermentesitsük az uszodától. Mivel egy közönséges mélyfurásu kút is belekerül 800—900 koronába tulajdonképpen csak a fele összeget reszkiroznánk.

Az alföldi bányakutató társaság szakemberei

egészen bizonyosra mondják, hogy a hajduszoboszlói vizet itt Debrecenben is meg lehet találni.

Persze ebbe nem megyünk bele vaktába, hanem alapos, nagyon gondos vizsgálat és körültekintés után. Ha ezt most nem is csinálhatjuk meg, később feltétlen meg kell csinálni. *Ezt az egy-két milliárdot reszkirozni kell.* Csak akkor láthatnánk meg, hogy mi lesz a nagyerdőből, amelynek kihasználására, hasznositására soha nem gondoltak.

Népjóléti intézmények a DMKE-ben

Ha az őszre eltudjuk készitteni az összes épitkezéseket és ha felszabadul DMKE épülete, azt át tudjuk adni a népjóléti intézmények céljaira. Ide helyezzük el a népjóléti hivatalt a népkonyhát, az anya és csecsemővédő intézetet, amelynek több része van megint. Ott lenne a tejkészitő és elosztó hely is.

Felállitják a leányinternátust

Véleményem szerint nagy szükség van Debrecenben egy leányinternátus létesitésére, mert az egyetemi hallgatónők és felsőleányiskolás növendékek ilyennel nem birnak, miáltal erkölcsiségük is veszélyeztetve van. Itt a DMKE-ben lenne elhelyezendő, tehát a leányinternátus is. Ide helyeznénk el a dispensairet is. Szeretnénk aztán egy állandó olvasótermet is létesiteni, hogy ki vonjuk a Margit-fürdőből *a munkásságnak azt a részét, amelyet a szociáldemokratia még nem kaparintott karmaiba. Az a célunk, hogy ezeknek otthont létesitsünk!*

A közraktár átvétele

A jövő esztendő feladata lesz, hogy kiépitsük a Takarék és Hitelintézetet a zálogházzal egyetemben. Nagyon szeretném, ha rövidesen át tudnánk venni a közraktár részvény többségét és városiasitanánk a közraktárt. Mint már több izben kifejtettem, a közraktár a város kezelésében ugyanazt a szolgálatot tenné a mi gazdaközönségünknek, mint a zálogház az alsóbb néposztálynak. A gazdáink nem lennének arra kényszeritve, hogy közvetlen a cséplés után olcsó árban dobják piacra a termésüket, hanem várhatnának az értékesitéssel. Mi tőlünk azonnal pénzt kapnának s ráérnének akkor értékesiteni a termésüket, ha annak világpiaci ára már kialakult.

A magam részéről én nagyon meg lennék elégedve, ha következő karácsonykor már azt mondhatnám, hogy ezt mind megcsináltuk.

Marschalkó Lajos.

Egy falusi nótárius kalandos utazásai Debretzenben

Ebben leirja a nótárius érkezését Debretzenbe, ottan mit mivelt, miként pályázta meg a főjedzőséget. Végig menvén az városon, miket gondolt és mint mulatta magát a Tsokonai szinben.

Mottó: „Debretzennek estve értem városába,
Egy szütsnél megszálltam a Csapó utcába,
Lovamat kötöttem pintze gátorába,
Mivel istálója nem volt udvarába."

Gvadányi.

Száz harmintz nyoltz éve, hogy itt megrekedtem,
Peleske községnek főjedzője lettem
Azóta utazást még egyet sem tettem
Mivelhogy falumban meg is öregedtem.

Mégis lóra ültem, bár nagyon is fáraszt,
Hallván Debretzen is nótáriust választ
Pályádzatot irván nem vártam én választ,
Ott hagytam Peleskét: falu meg nem száraszt.

Hej, hogy tsudálkoztam, mikor oda értem
Hires tzivis-várost meg nem is esmértem,
Nagy tévelygés után Tsapó-utczát értem.
Hol van a szüts háza? — egy urat megkérdtem.

„Nem laknak itt szütsök, tsak boltosok laknak"
Látni tzégtábláit az ótska falaknak.
Láttán a sok furtsa kaftános alaknak
Mondám, be nagy orru tzivisek itt laknak!

Tsapó-utza után Piatzot kerestem,
Amikor megláttam tsaknem hanyatt estem
Jobbra-balra nézve auzlágokat lestem:
Több itten a német, mint volt Budán, Pesten.

Frankok, Dájtsok neve házak falairul
Mutatják a helyet, hová sok pénz gurul.
Tzégtáblák fityegnek elülrül, háturul,
Van pár magyar név is, mint „*Tsillag*" és „*Turul.*"

Dicső *Hungária* van egy nagy ház alatt,
Aki bent tanyázik, fején van a kalap,
Hangos purparléktól hangzanak a falak,
Ugy nevezik eztet, hogy *jogrendi* alap!

Egy házban is vóltam. Jól megtekintettem.
Tantzoló párokat többször leintettem,
Pedig lehettek vagy tizen-tizenketten
Amit ők csináltak, magam szégyenlettem.

Mikor ütni, verni *tseszpend* neki kezdett,
Csámpa-tantzolóknak minden tagja rezgett.
Nahát, mondám rája, furtsa ez a kezdet:
Anno 1800 máskép hivták eztet.

Másnap reggel kelvén, villany-utat tettem,
Univerzitásunk jól szemügyre vettem.
Hideg kását ettem, hasam levétettem,
Vakbelem nyulványát tüstént kivétettem.

Meg sem álltam onnan a Calvinus-térig,
Majd a Fűvész-kertben kerestem a Dérit:
Azt mondta egy ember, álljak ott 100 évig:
Addigra a telket lehet, hogy felmérik.

Város-közgyülésen találtam sok mókát.
Virilisek végzik ott a magyar dógát
'S bár itt nem veszik fel a nagy tsikos tógát,
Tsinálnak szavukkal szép kis *synagógát.*

Magyarok is vóltak, ámbátor kevesek,
Jobbára '*sidók* és *szabadkőmivesek*,
Egymáshoz nyájosok, hozzám nem szivesek:
Épitik a Dérit ilyen kőmivesek.

Miket tapasztaltam, rajtok elbúsúltam,
Három fertály egykor innen is bútsuztam.
Szent Anna utcában háromszor eltsúztam,
Pápista negyedből lábom ki is húztam.

Este a sok lámpát végig kigyujtották,
Villámos áramot akkor javitották.
Néhol kigyujtották, máshol elojtották,
Embert a setétben tsaknem megfojtották.

Fél nyoltz óra tájban fejezvén a sétát
Tsokonai színbe váltottam bilétát,
Amiket ott láttam, minden hajam szétált
Egy nagy potzos patkány a kaptzámon sétállt.

Muszka vendégség vólt egy papirusz kertben,
Ollyat bukfentzeztek, nézni alig mertem.
Eme tzirkusz láttán kezem összevertem,
Innét az utamat a Piatznak vettem.

Collegiom táján megettem egy úr ment,
Rám tzélozva mondá: „*Ez itten egy jött-ment.*"
Pöktem egyet s szóltam, megrántva a' ködment:
„Nem is vagyok ollyan félig-sidó, mint kend!"

Sok teátrum után úgy felháborultam,
„*Nem leszek itt jedző*" — s lovamra borultam,
Tsaknem Peleskéig az mérgemben dúltam,
Házom küszöbéig vissza nem fordultam.

Lisztius.

Rákóczy testamentuma

Irjad hát, Kelemen;
— Sorsommal betelve,
Üröm poharamnak
Végcseppjét lenyelve,
Szálló bus lelkemmel
Félhőszárnyra kelve,
Indulnom kell máma,
Trónusához vár a
Népek fejedelme.

Irjad hát, Kelemen,
Hüséges jó szolgám,
Szomoru sorsomnak
Már ide fordulán,
Kár magad emésztni,
Szegény urad dolgán,
Ott a másvilágon,
Könnyebb lesz az álmom,
Mint ez árva portán.

Irjad hát, Kelemen,
Jó Mikes Kelemen,
A török császárnak
Bucsuzó levelem,
Hogy árvaságomban
Ugy törődött velem,
És akkor a bajban
Nem hagyott magamra, —
Lássa köszönetem!

Irjad a császárnak,
Bécsnek városába,
Hogy az én sorsomnak
Könyve nincs lezárva,
Én árva életem
Még sem olyan árva,
Fekete nagy éjben
Csillagok szemében
Intésemet várja.

Irjad jó Kelemen,
A lengyel királynak,
Amiről sziveink
Együtt álmodának:
Nem lesz valóság már,
Könny lesz csak és bánat,
Nem lesz virradatja,
Öröme, vigalma,
Magyarok napjának.

Utolsó levelem
Irdd a franciának,
Hajdan vitéz gallok,
Romlott, korcs fattyának,
Akik becsapának
És elárulának,
Minden széppel, jóval,
Mézes-mázos szóval
Magamra hagyának.

Tőled is bucsuzom . . .
Hüségedért, Isten,
Tartson meg tégedet
Tovább is a hitben,
Nem tudok mit hagyni,
Nincsen semmi kincsem.
Egy volt csak, — hüséged,
Más javak nem értek,
Nékem semmit itt lenn.

Tégy pontot, Kelemen!
Sorsommal betelve,
Üröm poharamnak
Végcseppjét lenyelve,
Szálló bus lelkemmel
Felhő szárnyra kelve,
Költöző darukkal
Immá on mennem kell . . .
Ágyam mélyre vetve.

PALASOVSZKY BÉLA.

A nóta vége

hogy

Neumann Nándor festéküzletében

vásárolhatunk legjobban és legolcsóbban!

Kulcsár Imre és Fiai DEBRECEN
II., KÁLVIN-TÉR 4.

Mgnagyobbitott üzletében az összes katonai cikkek dus választékban vannak raktáron, a jelenlegi általánosan mérsékelt árak mellett. Uti táska és kézi kosár gyári áron.

A hegyi beszéd

Sugaras, izzó, nyári délután volt
S várta a föld, hogy valami legyen :
Betegek, bénák és inaszakadtak,
Viselős anyák ültek a hegyen.
Volt, aki éhes gyermekét ütötte,
Másik a földön siratta bajét.
Perzselő napfény megaranyozta
Magdolna sürü, leomló hajét.
Ott ült a koldus kiszakadt ruhában,
Megizzadt arcán csorgott a meleg.
Hullámozott a rossz hegyi uton
Siratlan, bűnös gyülevész-sereg :
Öreg halászok, rongyos óriások,
Mindenki jött, a hivő, a konok
Hófehérkendős Veronikákkal
Tipegő, ráncos öregasszonyok.
Ültek és álltak és csodákat vártak,
Ragyogó szemmel nézték az eget,
Fenyegetőztek, öklüket rázták
S megátkozták a bárgyu tömeget.

Sugaras, izzó nyári délután volt,
Várta a nép, hogy valami legyen.
Valami lázas, furcsa nyugtalanság,
Vad idegesség feküdt a hegyen.

S fölérkezett a Mezitlábas Ember.
Előrenyujtá áldó kezét.
Beszélt. És Máté az Igét jegyezte.
Uj csoda történt: a hegyi beszéd.

LISZT NÁNDOR.

A nyirfák

Irta: **Bethlen Margit** grófnő.

Senkisem tudta, honnét jött. Egy napon ott volt a faluban s azóta ott is van. Már régóta. Az emberek megszokták. Nem árt senkinek, igaz, hogy nem is használ. Időről-időre betér egy egy házba s leül az asztal mellé. Nem szól semmit, nem kér; ha adnak valamit elébe, azt megeszi, ha nem, ugy egy idő mulva felkél és odébb áll. Lobogó fehér haja hosszan leng utána. Ha kérdezik, honnan jön, azt feleli: a nyiresből. Ha kérdezik, hová megy, azt mondja: a nyiresbe. Többet nem mond, csak jár, egyre jár, tágranyilt, nagy kereső szemmel nézve maga elé.

Holdvilágos, tiszta éjszakákon van leginkább meg bolondulva. Ilyenkor az egész éjjelt kint tölti a nyiresben. Kitárt karokkal jár a fehértörzsü fák között, mintha át akarná őket ölelni és néha, mikor a szél megremegteti ezüsthaju lombjaikat, térdre hull előttük és hosszan beszél hozzájuk.

A falubeli gyerekek már többször meglesték ilyenkor, de oly értelmetlen dolgokat mondott, hogy alig is lehetett megjegyezni. Valami királynéről beszél mindig, aki magával vitte, régen, nagyon régen: „Arany volt a hajam, ezüstté vált azóta. Olyanná, mint a ruhád, mikor először láttalak a fehér nyirfák között táncolni a holdfényben. Fehérebb voltál, mint ők, fehérebb és karcsubb. Most is olyannak látlak, szerelmem fehér királynője. Hétszer hét esztendőt töltöttem elbüvöltön trónod zsámolya előtt. Hogy is mondtad?

— Amig a vágy szárnya meg nem lebben lelkedben más asszony után . . . — Hétszer hét pillanatig voltál az enyém. És ha nincs az a másik, a másik, akit nem is szerettem, csak vágytam utána futólag, mert nem szeretett és még nem volt az enyém . . . Amikor a vágy szele megérinti testedet, már nála is vagy . . . ugy mondtad. És igazad volt! Felébredtem és nála voltam, nála, aki már nem kellett, mielőtt az enyém lett volna.

És azóta kereslek, kereslek fájó, vágyó, kinos epedéssel, szélben, hóban, aranynapsugárban, füben, fában, holdvilág táncában, téged, mindig csak téged!"

A gyerekek már nem is értik, mind sebesebben beszél, félni kezdenek tőle, már szinte kiált, azután felugrik és el kezd futni kitárt karral, lobogó fehér hajjal, tágranyilt, révedező, kereső szemmel tovább, t vább . . .

Baba a háznál

(Téli idill)

Hópólya föld koraszült rügyein: bekötözte az isteni dajka
a sikon a buzavetést. Ott szendereg az s ha szalagja kibontva fölébred,
csóválja fejét az ég mellbimbaja: a piros nap után, mint kis baba ajka
éhezve forog duzzadt anyamell felé. Nincs nap ma. Kiégett
a sárga cserépkályha. Tüzet rakott tüstént feleségem.
Nézd, ez alig született lángocska mohón a szilánk fele nyaldos.
Mint csöpp csecsemőnk ölt a szopás idején vékonyka nyelvet a légen
át: melled után. A mogorva szenet nyalogatják fényre a pajkos
lángujjak. A nyárt gügyögi parazsunk. Te szoptatsz s én könyvre szivódom,
mint rád nefelejcs-szemü lánykánk. — s tej szivattyúz zsigerembe.
Sérült szememet nem sérti tovább a kánkán földszerte az ódon
ördög-négyesben. Hozzánk csak a hó esti világa dereng be.
S ha a fergeteg orditsz is, feleségem mi azért összemosolygunk.
Győztes vállamra simulsz s szánk kölcsönösen egymásból kortyolja meleg
üdvösségünket s mig a kályha homály-vörösében angyalként tétova bolygunk,
boldog ivadékunkat zamatos tejtől feszülő kis emlőidre emeled.

JUHÁSZ GÉZA.

Mesélő bünjelek

Sóvágó Imre mordájától a csodarabbi perselyén keresztül Fábry revolveréig — Látogatás a bünjel-kamarában

(A Hajdufőld tudósitójától) A komor, barátságtalan törvényszéki tárgyalótermekben a birói emelvény és a vádlottak padja között rendszerint van egy kis asztalka, ide szokták elhelyezni a tárgyalásra kerülő bünügy bünjeleit. Hol egy revolver, hol egy kés, hol egy fütykös, hol ruhanemü, ékszer, nem ritkán pénz kerül az asztalra és a járatosabb szem már a bünjelekről csalhatatlan bizonyossággal tudja megállapitani, milyen bünügyet tárgyal a tekintetes királyi törvényszék. *A bicska, fütykös sulyos testisértést,* esetleg szándékos emberölést enged sejtetni, ha ruha, fehérnemü félék hevernek az asztalon, szinte bizonyos, hogy lopásról, orgazdaságrol van szó.

A bünjelkamara

A tulajdonképeni bünjel kamara azonban a törvenyszék első emeletén, a 88 as számu szobában van. A hideg, fütetlen nagy terem bizony nem valami barátságos most, mikor odakinn 15—20 fok hideg járja. Biztat erősen is *Debreceni* irodafőigazgató, aki előzékeny szivességgel kalauzol el a bünjelkamaráig. *Tessék jól begombolkozni, mert cudar hideg idő van odabenn.* S csakugyan farkasordító hideg fogad a teremben, ahol nem is lehet füteni ebben az agyonszanált, takarékos világban.

Ha a bünjelek mesélni kezdenek

A bünjelkamara valóságos kis muzeum, minden egyes tárgynak multja, érdekes bünügyi története van. Az egyik kis revolverhez embervér tapad, de véres a vasvilla is, amellyel *egy szerelmes legény oltotta ki rivalisa életét.*

Amott egy halom szén, fiatalkoru gyermekek lopták, fáztak és a nyomor és szinte hihetetlen, de a szülői parancs késztette őket a lopásra. Amott a lefoglalt üzleti könyvek csalást, üzleti bukást hirdetnek és igy tovább, az érdekesebbnél érdekesebb tárgyak tömkelege és minden egyes tárgynak története van, mindegyikhez egy-egy romlott, megtévelyedett vagy sorsüldözött ember tragédiaja füződik.

Spájz a kamrában

Az egyik sarokban különös látvány. Finom befőttek, élelmiszerek, teasütemények, bor, likőr egy halomban. Ez is mind bünjel. Valóságos kis spájz. A torkos *Juci*, a csinos szobacica lopkodta össze a közelmultban. Nevetve állt annak idején a bíróság előtt. *Hát igen, loptam, azt sem tudom már kitől. A vendégeimet csak meg kell kinálnom mozi, bál után . . . Fő a gavallériа.* A torkvs Juci egy évi börtönt kapott, a gazdátlan befőttek a bünjelkamarába kerültek és mint romlandó árut rövidesen elárverezik.

Irodalom és sajtó

A másik sarokban az irodalom és sajtó talál méltó helyet. Vagy ötven sárgafedelü könyv. A vizsgálóbiró koboztatta el romboló, destruktiv tartalma miatt. A könyv cime: *A nagy dráma*, szerzője bizonyos *Supka* Géza. Ezek a Debrecenben és Miskolcon lefoglalt példányok. *Hány ilyen és hasonló tartalmu könyvnek volna még itt a helye . . .*

Majd több pornografikus könyv következik, előtte meg egy tömött zsák. *Az októbrista, zsidó-liberális vörös miskolci Reggeli Hirlap elkobzott számai.* A lap ellen a magyar nemzet megbecsülés elleni vétség és Kormányzósértes miatt számtalan bünvádi eljárás indult már meg, legutóbb pedig a szerkesztője, *Fazekas Fried* Samu nevezetü tintazsidó volt a debreceni királyi törvényszék fogházának lakója.

A csodarabbi perselye

A *Reggeli Hirlap* elkobzott számai mellett az olaszliszkai bocher társaság egyik bünjele, nem hamismilliós, ezeket másutt örzik, hanem egy templomi persely. *Héber felirás rajta.* Ebbe dugta a hamismilliósokat az egyik Friedlender-csemete. Most szürkén a többi közönséges bünjel között foglal helyet, ő maga pedig a fogházban várja méltó büntetését.

Sóvágótól — Rácz Kálmánig

A következő részen gazdasági szerszámok, tengeridaráló, nyereg után egy kis fegyvermuzeum következik. Szinte valamennyi gyártmányu revolver, puska, vadászfegyver képviselve van. cska mordály, Frommer pisztoly, Lankaster és a jó Isten tudná hamarjában felsorolni, hányféle és hányfajta fegyver és a *legtöbbjéhez embervér tapad.* Embert sebesitettek, nyomoritottak meg vele, emberéletet oltottak ki. *Szilágyiné*, a bünjelkamara gondos, lelkiismeretes őre készséggel magyarázza: *Ez az ócska mordály még a hires Sóvágó féle haramia banda vezéréé volt*, ezzel a puskával egy derék csendőrt lőttek agyon a cigányok. Hát Rácz Kálmán revolvere hol van? érdeklődöm. Az, hangzik a felelet — már régen a padláson van, extra helyen. Kitünő pisztoly volt a detektivgyilkosnak.

Fábry revolverétől — Balog Bleier pisztolyáig

A fegyver bünjelek között van *Fábry* Kálmán revolvere is, amellyel agyonlőtte Szathmáry Tihamér volt gazdászt. Majd egy kis csinos revolver ötlik szembe, ezt *Balog Bleier* Ferenctől, a váltóhamisitással gyanusitottól kobozták el, amikor őrizetbe vették.

Nem vagy legény Berci

Most a falusi virtuskodások, falusi párbajok emlékei, bünjelei következnek. Vasvillák, kapák, juhászbotok, lőcsök, görbebotok, bicskák, balták, fütykösök egész garmadában. Rajtuk egy kis felirás: *Nagy Gábor Hajdudorog sulyos testisértés, Kiss Gál János Kaba, halált okozó sulyos testisértés, Tóth Károly Vámospércs, szándékos emberölés* s igy tovább . . . Az eredetük? . . . Rendszerint vasárnap délután, borozás közben s kocsmában kezdődik. A virtus teszi. — *Nem vagy legény Berci*, kiáltja az egyik legény . . . *Gyere ide, ha van merszed, vágja vissza az ellentábor* és a következő pillanatban összemennek a legények. Néha-néha leányszerelem is van a háttérben. Az egyik legény, néha bizony több is véresen esik össze. — Megjelennek a kakastollas csendőrök, a parasztpárbaj alanyai a börtönbe, a vérző legények a debreceni spitálba, a fütykösök, kések — hivatalos nyelven — bünjelek, a bünjelkamarába kerülnek.

Halotti fejfa, mint tüzelő

Perzsaszőnyegek, selyemruhák, bundák között oly groteszk látvány egy ütött kopott halotti fejfa. Temetőben a helye a frissen hantolt sirdombon, nem a bünjelkamarában. Még ki lehet silabizálni a felirást; *Itt nyugszik Kövér József szabómester, élt 62 évet. Siratja hüséges hitvese, Szabó Sára. Az örök világosság fényeskedjék neki,* Szegény, istenben boldogult néhai Kövér József, becsületes szabómester sem hitte volna étetében, hogy az ő halotti fejfája a bünjelkamara egyik szomoru érdekessége lesz. De ugy történt, hogy Balmazujvároson az Ur 1925. esztendejében igen nagy hidegek jártak és *egy földnélküli, nyomorgó magyar, hogy éhező, fázó gyermekei meg ne fagyjanak, kiment a temetőbe és fejfát lopott tüzelőnek.* Azonban megszólalt benne a lelkiismeret szava és önként jelentkezett a csendőr urak előtt. A kis gyermekekre azóta már jótékony szivek vigyáznak, nem kell fagyoskodniok a kemény télben. A fejfa mint bünjel bekerült a bünjelkamarába . . . Ilyeneket is mesélnek néha azok a bünjelek, a kopár, egyszerü bünjelkamarában.

Zongorák és pianinók
valamint GRAMOFON és mindennemü hangszerek nagyválasztékban
Szendrő Sándor
Batthyány-utca 22. sz. — Telefon 7—29.

KARÁCSONYFA ÜNNEPÉLYEK

Hatvan barakklakó gyermeket ruházott fel a debreceni ébredők egyesülete

(A Hajduföld tudósitójától.) Az Épredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja szerdán délután 5 órakor rendezte karácsonyi szeretet-ünnepségét a Kálvin-téri klubhelyiségben. A keresztyén-nemzeti irányzat cselekvő erejének és szociális elhivatottságnak ékes bizonysága volt ez a lélekemelő ünnepély, mely lehetővé tette, hogy

hatvan magyar barakklakó gyermek

felmelegedhessék a karácsonyi lélek szeretetének vigasztaló és áldozatos melegségében. Mikor a csillogó szinekkel gazdagon feldiszitett karácsonyfának apró gyertyácskái kigyulladtak és hatvan kis rongyos ruháju magyar gyerek rázenditett a pásztorok énekének primitiv dallamára, a trianoni béke kis proletárjainak szivében talán először rezdült meg az igazi boldogság hurja.

A szeretet-ünnepség

A meleg téli ruhácskák és cipők szétosztását rövid ünnepély előzte meg, melyen dr *Szathmáry* István elnök, *Rostás* István ny. rendőrfőkapitány, ifj *Szele* György alelnök vezetésével az egyesületnek igen sok tagja jelent meg. Dr *Szathmáry* István elnöki megnyitója és a Nemzeti Hiszekegy elimádkozása után

dr Kiss Zsigmond főtitkár

tartott nagyhatásu beszédet.

A Megváltó születésének történetét mondotta el a gyermekeknek, annak a Gyermeknek eljövetelét, aki ép olyan szegénységben és földi nyomoruságban látott napvilágot, mint a kis barakk-lakók.

A karácsonyfát egy olyan földről hozták Debrecenbe — mondotta, — mely valamikor a mienk volt, de elrabolták. Az Ébredő Magyarok Egyesülete, mely a régi Magyarországért, minden magyar boldogságáért küzd, tinektek gyujt most karácsonyi világosságot és csak azt kéri tőletek, hogy soha életetekben el ne felejtsétek, hogy

az Ur Jézus születése napján idegen faj, idegen nép jár a ti édes Magyarországotok földjén.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a gyermekek egyházi énekeket énekeltek el a karácsonyi gyertyák fényénél, majd megkezdődött a segélyek kiosztása.

Mérték után készült posztó ruhát és cipőt kaptak:

Kocsis Dániel, Rácz Görgy, Ménes László, Molnár Lajos, Kovács Mihály, Iklódi Emil, Nagy Imre, Kenezsi László, Dári Juliska, Iványi Emma, Labanc Etel, Behn Vilmos, Sarkadi Ilona, Siposs Mária, Kiss Juliánna, Kiss Irén, Herceg Ilona, Nagy magda, Pongor András, Pongor József, Szecskó Lajos, Czompó Ferenc, Kamu Sándor, Tóth József, Danka Kálmán, Ács Károly.

Uj ruhát kaptak:

Kenecsi József, Flórián Lajos, Endrei Zsuzsa, Endrei Bözsi, Juhász Vilma, Manga Erzsébet, Sarkadi Róza, Rácz Anna, Ruttner Róza, Nagy Juliánna, Siposs Juliánna, Szabó Erzsébet, Király Ilona, Ragályi Sándor, Lukács Miklós, Papp Sándor, Geréb József.

Uj cipőt kaptak:

Marinecz Anna, Nagy Károly, Varga Bözsi, Czakó Sándor, Szondi István, Cziffra Imre, Sári Márton, László Sándor, Tóth Pál, Feke Sándor, Ritter Károly, Eke Anna.

A kiosztás után

szeretet-vendégség

következett az ébredő hölgyek közadakozásából. Az ÉME debreceni csoportjának karácsonyi akciója, mely 60 barakklakó gyermeket látott el téli ruhácskával és cipővel, nemcsak a nyomorgók könnyeit törülte le szép és nagyszabásu ünnepélyével, de uj hitet és lendületet adott annak a magasztos ébredő munkának is, mely mindeféle ellenséges és alattomos támadás között rendithetetlen célkitüzéssel halad a magyar faj életéért folytatott küzdelem utján.

Jézuska eljött a fekete barakkba is

Szétosztották a Hajduföld olvasói által küldött adományokat

(A Hajduföld tudósitójától.) Szentkarácsony ünnepén az élet, a nyomor feneketlen mélységeiben is kigyult a szikrázó gyertyaláng, felcsendült a karácsonyi ének s egy pár órára fájdalom könnyeit felváltották az öröm ragyogo harmatcseppjei. A Jézuska eljött a

fekete barakkba,

ahol szegényesebb, keményebb az árva magyarok fekvőhelye, mint volt egykor a betlehemi jászol s a szeretet meleg fénye behintette a kopár falakat, melyek közzé karácsony ünnepén beköltözött pár órára a boldogság.

Csütörtökön délben a nyulasi iskolában folyt le a megható ünnepség. A

Katholikus Leányegyesület

tagjai ugyanis a barakklakók gyermekeinek és a nyulasi iskola növendékeinek gyönyörü karácsonyfát készitettek s a gyermekeket gazdag karácsonyi csomagokkal ajándékozták meg.

A karácsonyfa ünnepélyt megelőzőleg a nyulasi iskola termében kedves és nivós ünnepséget rendezett

Géresi Suta Gyula

igazgató, aki mintaképe a magyar hazáért fanatikus hittel, nemes lelkesedéssel dolgozó tanitónak. Való ságos atyja az egész telepnek, melynek minden bajában, örömében meleg magyar szivvel osztozik. Ő irta az iskola ünnepélyén előadott darabokat is. Az egyiknek cime: *„Már nem hiányzik semmi“*, a másiké: *„Az angyal megjelenése“* volt. Mind kettő kedves, friss irói készségre való munka.

Az iskola termében összerótt szinpadon az iskola növendékei, közöttük a fekete barakklakók gyermekei is bájos, megható játékukkal vitték sikerre a darabokat. Szállt, zengett a karácsonyi ének frissen, tisztán s az ember szinte megfeledkezett róla, hogy a közelben halálos-sötéten a fekete barakk nyomora jajveszékel.

Az iskola termében lefolyt ünnepség befejeztével a növendékek az ovodába vonultak at, ahol már gyönyörüen feldiszitett karácsonyfa várta őket. S a gyermekek ajkán felzendült a karácsonyi zsoltozsma: *Mennyből az angyat, lejött hozzátok Pásztorok, pásztorok!* . . .

A szemeket egyszerre elfutotta a könny. Valami csodálatos, mondhatatlan érzés volt itt a szikrázó, égő karácsonyfa tövén es a sok sápadt magyar gyerek, amint imádságos lélekkel tekintett fel az égi csodára. Az egybegyültekhez *Fehér* Imre róm. katholikus lelkész intézett rövid hatásos beszédet s szárnyaló szépségü imája után megkezdődött az ajándékok kiosztása, amelynél tevékeny résztvettek szmrecsányi *Nagy* Margit és *Roskovitz* Olga a Leányklub agilis tagjai, akik rengeteget fáradoztak a kedves karácsonyfa-ünnepély megrendezése körül.

Minden gyerek karácsonyi ajándékcsomagot, cukort, fügét, mákos patkót és kalácsot kapott.

— *Sohase volt még ilyen karácsonyom!* — hálálkodott könnyes szemekkel egyik barakklakó gyermek édesanyja.

— *Én meg még soha se ettem cukrot!* — repeste le nem irható boldogsággal egy gyermek s végehossza nem volt a meghatóbbnál-meghatóbb jeleneteknek.

A Hajduföld szétosztotta a gyüjtésiakció eredményét

A *Hajduföld* szerkesztősége által a barakklakók javára inditott gyüjtést minden tekintetben hatalmas és nem várt siker koronázta.

A beérkezett adományok kiszállitására *Gyarmathy* Miklós ajánlotta fel egyik autóját, amelyen a természetbeni adományokat *Kovdis* Sándor róm kath. lelkész és a *Hajduföld* egyik munkatársa vitte ki a helyszinére. Összesen

3,300.000 koronát,

rengeteg babot, lisztet, ruhát, cipőt, harisnyát, sapkát adtunk át rendeltetésének. A szétosztás délután folyt le, amikor a Hajduföld olvasói által adott adományokat és pénzt *Géresi Suta* Gyula igazgató tanitó volt szives szétosztani az arra érdemes barakklakók között. Az egybegyültekhez intézett rövid beszédében hangsulyozta, hogy a debreceni keresztyén magyarság napilapjának, illetőleg a lap olvasóinak adományait osztja szét közöttük.

Helyszüke miatt most nem áll módunkban köszölni, hogy ki mit kapott, azonban karácsonyi utáni számunkban részletes és pontos listát terjesztünk olvasóink elé arról, hogy miképpen használtuk fel nemeslelkü adományaikat, melyekért a boldoggá tett barakklakók nevében ezuton is hálás, őszinte köszönetet mondunk.

Székely diákok karácsonyestje

A számüzött székely főiskolai diákok, akik a szeretet ünnepét is távol hazájuktól voltak kénytelenek eltölteni, a *„SzEFHE“* Péterfia utcai székházában gyü ekeztek össze csütörtökön este szomoru ünneplésre. A *Magyar Hiszekegy* áhitatos eléneklése után a hazátlan *testvéreket Kolozsvary Borcsa* Mihály elnök emlékeztette az erdélyi sors rájukrótta kötelességeikre s hálás szavakkal mondott köszönetet a menekült uri társadalomnak, amely meleg szeretettel vendégelte meg a szentestén a családi tüzhely melegétől távol egybegyülekezett székely fiukat. — Majd ifj. *Tóth* Endre és *Nagy* Sándor, a *„SzEFHE“* karácsonyi akciójának agilis vezetői osztották ki a segélyeket s a hontalan erdélyi diákok a testvéri szeretet melegében ünnepelték meg együtt a Megváltó születésének ünnepét.

A MANSz iparos szakosztályának karácsonyi akciója

A debreceni *MANSz* iparos szakosztályának karácsonyi akciója fényes keretek között és a legteljesebb sikerrel zajlott le a MANSz Cegléd-utcai otthonában.

Fuchs H. Imréné alelnök vezetésével az iparos szakosztály asszonyai buzgó odaadása közel 150 családot juttatott a legszükségesebb ruházati és élelmicikkekhez.

Az ajándékok kiosztását a megjelent óriási tömeg miatt csakis rendőri felügyelet mellett lehetett a legteljesebb rendben és minden zavar nélkül megejteni.

A szakosztály a leghálásabb köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik nagylelkü adományaikkal e nagyszerü nemes akciót lehetővé tették.

A katonafoglyok karácsonya

Nagyszabásu és lélekemelő ünnepséget rendezett szerdán délután a debreceni m. kir. honvéd fogház felügyelősége a Péterfia-utca 23. szám alatt levő fogházában. A fogda egyik zárt folyosóján hatalmas karácsonyfa állott, roskadásig megrakva kedves ajándékokkal. Közvetlenül a karácsonyfa előtt helyezkedett el az énekkar, melyet

Maár Margit

tanárnő mis ziós nővér tanitott be fáradtságot nem ismerő kitartással.

Az ünnepélyt megnyitotta az énekkar a „Csendes éj“ cimü alkalmi énekkel, amely mély hatást gyakorolt a megjelentekben. Ezt követte Maár Margit missiós nővér buzgó és az Egek Urához intézett „Ima“-ja.

Édes Zoltán szavalta el ezután a „Jöjj“ cimü vallásos érzülettől áthatott költeményt, amelyet nyomon követett az „Én zörgetek“ cimü ének. Ezután tartotta meg ünnepi beszédét

vitéz Huszár Endre

ref. tábori lelkész százados.

Beszédében szivet facsaró keserü érzéssel ecsetelte, hogy a felállitott karácsonyfa ellenségeink által elrabolt területről került ide a nagy Magyarföld kellősközepébe. A föld, amelyből ez a fa ily magasra megnőtt, apáitok vérével lett megön

Nagy karácsonyi árleszállitás a Kuczik Gábor Utóda Hentesüzleteiben
RÓZSA-UTCA 2. SIMONFFY-U. 2.

tőzve. *Ezt a földet vissza kell, de vissza is fogjuk szerezni,*

Az ünnepi beszédet, amely a megjelentek szemeiből könnyeket fakasztott követte egy vallásos ének, melynek utolsó akkordja után *Turner* Ferenc nagy lelkesedéssel és megértéssel szavalta el ja „Várlak“ című költeményt.

Nagyon megható volt a *Haldsz* Sándor által szavalt „Rabok karácsonya“ című költemény. A minden tekintetben magas nivón álló ünnepélyt berekesztette az énekkar által előadott „Kint vagyok“ című alkalmi dal, amelyet nagyban emelt *Madr* Margit missiós nővér és *Szegő* Árpád gyönyörü hegedüjátéka.

Ezutan következett az ajándékok szétjelosztása, mely munkat Margit nővér végzett el.

Az ünnepélyre meghivott és megjelent nagyszámu és előkelő közönség soraiban ott láttuk *Bogchaldi* ny. áll. hadbiró-ezredes katonai védőt, *Zeh* József alezredes intendánst, dr *Mészáros* János r. k. tábori lelkész századost, dr *Kecskés* József csendőr ügyészhelyettest, dr *Lengyel* Zoltán honvéd törvényszéki birót, dr *Baltazár* János birójelöltet, azonkivül a honvéd igazságügyi tisztikar részéről *Herldver* Ferenc, *Fábi* Mihály és *Hadzsi* Jenőt.

Az ünnepély sikeréért, valamint az ajándékok összegyüjtéséért első sorban

köszönet illeti Maár Margitot

aki fáradságot nem ismerő nagy lelkesedéssel buzgólkodott ezen.

Elismeréssel és mély hálával tartozunk dr *Brechtel* Frigyes hadbiró alezredes, vezető-ügyész, nem különösen *Negrey* Jenő alezredes fogházfelügyelő tisztlet szemben, akik minden lehetőt elkövettek, hogy a foglyok annyira-amennyire csak lehet a körülményhez képest jól érezhessék magukat.

A debreceni tüzoltók gyermekeinek karácsonyesti ünnepsége

Dr Derekassy István harmincötéves főorvosi jubileuma

A debreceni tüzoltófőparancsnokság laktanyájában csutörtökön délután folyt le a karácsonyi szeretetünnepség diszes keretek között. Az ünnepélyt a tüzoltók gyermekeinek énekszáma nyitotta meg, majd *Roncsik* Jenő főparancsnok kis leánya szavalt el egy alkalmi verset bájos közvetlenséggel. *Kovdcs* Imre és *Hajdu* Margit szavalatai után

Uray Sándor református lelkész

lélekemelő beszédben méltatta a karácsony ünnepi jelentőségét. A szeretet-vendégség alkalmából 35 gyermek kapott ruhát, cipőt, alsóruhát és játékot.

Az ünnepély végén *Roncsik* Jenő főparancsnok szép beszéd kiséretében méltatta

dr Derekassy István

mentőfőorvos érdemeit, aki 35 esztendő óta vezeti hivatalát fáradhatatlan munkaszeretettel és lelkesedéssel. *Derekassy* István munkásságának igen nagy része van a debreceni tüzoltó testület és mentőegyesület kifejlesztésében, mely ma már első helyen áll a vidéki szervezetek között. *Roncsik* Jenő beszéde közben az ünnepelt mellére feltüzte a 35 éves szolgálati érmet.

A Jótékony Nőegylet karácsonyi ünnepélye

Meleg, kedves ünnepség keretében tartotta meg a Jótékony Nőegylet ez évben is karácsonyi ünnepélyét december hó 22-én d. u. 3 órakor a Nőegylet Péterfia-utcai árvaházában az egylet szegényei és árvái számára. Több mint

200 szegény és árva

gyülekezett össze az árvaház nagytermében felállitott karácsonyfa alá, ahol egy árva kisleány karácsonyi imája és *Sass* Béláné alelnöknő szivhez szóló szavai után megkezdődött a szeretetcsomagok kiosztása.

Minden egyes szegény

nagymennyiségü élelmiszert,

egy-egy meleg téli ruhát és azonfelül pénzadományt kapott. Igy igyekezett a Jótékony Nőegylet szegényei és árvái számára is boldogga tenni a karácsonyi ünnepeket, amely a Nőegyleti tagok nemes áldozatkészsége folytán valóban sikerült is.

Az elnökség ezuton is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak a jószivü embereknek, akik a Nőegylet kérő szavára adományaikkal hozzájárultak az egylet karácsonyi segélyezési akciához.

Karácsonyi ünnepély a vagongyárban

A „*VOGE*“ és a „*MANSz*“ máv. műhelyi csoport 23-án tartotta meg a szokásos karácsonyi szeretetünnepet a műhely disztermében. *Uray* Sándor ref. lelkész könnyeket fakasztó beszéde után *Ferkó* Gyula ügyes rendezésében 14 apró gyermek egy bájos kis karácsonyi szindarabot adott elő, melyet a kis Jézuskát és az ajándékokat vivő angyalokat ábrázoló élőkép követett. A nagyterem zsufolásig megtelt reménykedő szivü gyermekekkel, akik között *Macsata* József, a „VOGE“ elnöke osztotta szét az ajándékokat. 500 vasutasgyermek részesült szeretetadományban, hatvan millió koronán felüli értékben. 168 fiu és leány cipőt és harisnyát, 200 gyermek ruhaszövetet és fehérnemüt, 32 középiskolai tanuló pénzbeli segélyt, 100 gyermek pedig játékszert kapott. E nagyarányu szeretetakciót *Kabay* György máv. műhelyfőnök szociális érzéktől áthatott jószive és kedves feleségének a gyermekek iránt érzett végtelen szeretete, *Macsata* József agilitása és a műhelyi egyesületek áldozatkészsége hozta létre a nagyközönség zaklatása, adományok gyüjtése nélkül, ami szinte ritkaság a mai nehéz viszonyok között.

Az ébredő magyarság programmja

A Hajduföld számára irta Eckhardt Tibor dr az ÉME országos elnöke.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének elnöki két év előtt tisztét azért vállaltam el, mert azt a nemzeti szempontból megbecsülhetetlen társadalmi és kulturális energiát, mely az egyesület körül a fővárosban és a vidéken összegyült, nemcsak, hogy nem szabad elkallódni hagyni, hanem pozitiv alkotó munkára kell megszervezni.

Az ÉME ma már áteseit a gyermekbetegségeken.

A fiatalos hév és lendület, mely a forradalmi idők után oly mérhetetlen szolgálatot tett a nemzeti ügynek, szétpránként lehiggadt és elérkezettnek látom az időt, a szerves és átfogó nemzeti munka intézményes megalapozására. Keresztyén részről is sokan támadják az egyesületet méltánytalanul és hibás alapon. Az egyesület, melynek tagjai százezreket számlálnak, természetesen nem lehet minden hibától mentes. A netalán elkövetett hibák azonban

nem azt teszik kötelességünkké, hogy az ellenséggel összefogva saját táborunk meggyengitésére törekedjünk,

hanem az utóbbi időben mind hangosabbá váló törekvésekkel szemben parancsoló kötelességünkké teszik az egyesület ügyeivel való intenziv foglalkozást s a társadalom komoly rétegeire azt a felodatot rójják, hogy személyesen résztvéve az egyesület ügyeiben, odaadással iparkodjunk az ébredők magasztos eszméit megvalósitani.

Ezt az utat választottam én s a cél érdekében rendi hetetlenül akarok kitartani és küzdeni. Az egyesület tavalyi közgyülésén uj alapszabályokat kapott, melyek lehetővé tették az egységes vezetést.

A politikát kizárjuk sorainkból, mert a mulandó pártpolitikai ellentétek felett a világnézeti felfogás azonosságra alapitja az egyesület harmónikus együttműködését.

Szervezeteinket kimélyitjük. Az ÉME nem lehet csupán a felsőbb tizezer egyesülete. Az egész keresztyén magyarság gyüjtőtábora az ÉME s a jómódu ember ép oly szivesen látott tagunk, mint az egyszerü munkás, ha becsületes ember s a keresztyén Magyarországért akar dolgozni.

A munkáskérdés keresztyén, nemzeti szellemben való megoldása legelső feladatunkat képezi,

mert a magyar munkásságnak a nemzetköziség karjaiból való kiragadása általános nemzeti érdek. Ha a munkásság az ÉME keretein belül ugyanazokat a szociális és gazdasági előnyöket elnyerheti, melyeket ma a nemzetközi szerveztek nyujtanak neki, ugy meggyőződésem szerint szivesebben fog hozzánk csatlakozni, mert nagyrészt önző, egyéni érdekeket szolgáló zsidó vezetői helyett ösztönszerüen kell vonzódnia, már a vérség alapján is, a keresztyén magyarság köréből származott becsületes és tiszta szándéku vezetők felé.

Tudom, hogy mindez nem néhány nap munkája, s a programm, melyet itt adtam, egy emberöltő alatt is csak nagy energiával valósitható meg, de mert hiszünk céljaink felsőbbrendüségében, hitünk a szükséges erőt a cél elérésére megadja.

A müvelt világ közfelfogása mindenütt ebben a szellemben alakul ki a forradalom után s az idő a mi javunkra dolgozik. A szivós munka meg fogja hozni az általános megértést és a megértést egész bizonynyal siker fogja koronázni.

Az Ébredő Magyarok Egyesületének programmja és céltudatos munkássága az integer Magyarország ujjászületését jelenti.

Éji dal

Irta: **Bárd Miklós**

Amióta esteledik, itt az alkonyóra,
Az én ajkam hangtalanabb, fukarabb a szóra,
Kevés szóval élek,
Nesztelenül lépek,
Mintha valamit keresnék,
Mintha titkaiba lesnék
A közelgő éjnek.

Nesztelenül hallgatózom kapujánál az éjnek,
Mintha ott benn, halk danára, bölcsőt rengetnének.
Hivogat az álom,
Minden szava mákony,
Járok kelek, csendesedem,
Álmodozom, szenderedem,
Halkan dudorászom.

Behunyt szemmel álmodozva elidőz a lelkem
Abban a nagy titokteljes, sötét álomkertben.
S aki alkonytájba
Azt a kertet járja,
Annak itt a szive lassul
Szava gyérül, dala halkul,
S megnyulik az árnya.

Hortobágyi nóta-est

(A Hajduföld tudósitójától.) Hirt adtunk arról, hogy

dr. Ecsedy István

a nyár folyamán összegyüjtötte a Hortobágyon a régi pásztor- és betyárnótákat. Első eset, hogy a magyar ethnografusok figyelme a hortobágyi népdalok felé fordult.

Éppen legfőbb ideje volt, hogy a népdalokat megmentsék a magyar nemzeti kulturának, hiszen már eddig is nagyon sok veszhetett el, mert senki sem törődött vele.

A több mint száz népdalból fog dr Ecsedy István egy válogatott gyüjteményt

január 19-én délután

a Debrecenben, a Kollégium disztermében szép sikerrel müködő Tisza István Tudományos Társaság ülésén bemutatni.

A nótákat a fonográf felvételről

Bodnár Lajos

zenetanár tette át kótára. A bemutatás alkalmával bemutatja dr. Ecsedi a nóta felvételét fonográfra, bemutat eredeti fonográffelvételt és a többit egy jó énekes dalolja zongorakiséret mellett.

A hortobágyi nóta-estre belépti dij nincs. Az egész városban nagy érdeklődés nyilvánul meg e Debrecenben még első népdal-est iránt.

Alpár Gitta, Dullyen Klára hegedümüvésznő, dr Székelyhidy Ferenc együttes hangversenye január 5-én este 8 órakor a Bikában. Jegyek előreválthatók: Csanak József Ker. Rt.-nál Piac-utca 51. szám. MÁV. II. Menetjegyirodában Piac-utca 56. szám.

Vidám esetek a régi debreceni városházán

Amikor egy fél kiló sót tettek a főispán elé - Hogyan robbantották fel az antialkoholista gyülést

(A Hajduföld tudósitójától.) A régi debreceni városháza mindig termékeny talalaja volt a jókedvnek, meg a humornak. Ebben a közgyülési teremben hangzott el *„ha lu kell, itt vagyok én, ha meg ökör, itt van a komám“* országos hirü kiszólása. Azt is mindenki tudja, hogy a szinházépités megszavazásának legfőbb érve a polgármester hires közbekiáltása volt, mikor a szinházépités szükségessége felől érdeklődő civiseket azzal torkolta le :

Minek épitünk szinházat ?
Mir ? Azir mer telik !

Azonban nemcsak a régi időkben, hanem a közelmult időkben is számos jóizü eset fordult elő, melyek közül nem utolsó a hires sóbotrány sem.

Sau ! Sau ! Sau !

A Lukács-féle sópanama napfényre derülése idején történt, hogy a közgyülés mamelukjai bizalmat akartak szavazni a kormánynak. A függetlenségi ellenzék természetesen mindenáron megakarta akadályozni a bizalomnyilvánitást.

Abban az időben még délután 4 órakor kezdték a közgyüléseket, de éjfél felé még mindig tartott a vita. *Bakóczy* Gáborra — aki akkor is nyakas kuruc magyar volt — valamikor éjféltájban került csak sor, éppen ezért alig pár mondatból álló beszédet mondott, amelyet a végén körülbelül igy fejezett be :

— Most pedig a kormány fundamentumának egy részét ide teszem a közgyülés asztalára !

Ezzel benyult a kabátja zsebébe, kivett belőle egy félkilogrammos marhasót s odatette az elnöklő *Domahidy* Elemér főispán elé.

A közgyülési teremben egy pillanat alatt iszonyatos vihar tört ki.

Só ! Só ! Só ! — hangzott fel az ellenzék kórusa, mig a másik oldalon dühös kifakadások hallatszottak. A vihar azonban csak egy pillanatig tartott, mert a másik minutumban mindenki felismerte az ügy komikumát és a vihar egyszerre harsogó derültségbe csapott át. Mindenki nevetett, legjobban maga a főispán, aki annyira kacagott, hogy még a rendbirságról is megfeledkezett.

Másnap a budapesti ujságok is tele voltak az eset leirásával, nevetett az egész ország, csak a kormánypárti lapok igyekeztek gunyolódni az eset felett, mondván, hogy a debreceni civisek azt kiáltották a közgyülésen hogy :

San ! Sau ! Sau !

Éljen a kümmli !

Más alkalommal valami antialkoholista egyesületet akartak alapitani Debrecenben. A gyülésre — melyet a városháza közgyülési termében tartottak meg, — hatalmas tömeg verődött össze, melynek sorában megjelent egy ma is élő debreceni ujságiró *Sebestyén* Géza a városi szinház jelenlegi igazgatója is megjelent. Az ujságiró és *Sebestyén,* aki akkor szinész volt Debrecenben, egész éjszaka mulattak valahol s meglehetős kacenjameres hangulatban állitottak be az antialkoholista gyülésre. Egy darabig rendkivüli türelemmel és érdeklődéssel hallgatták az előadást.

Mikor azonban az egyik előadó arról kezdett beszélni, hogy aki sokat iszik, az rövid ideig él, az ujságiró megsokalta a dolgot s felállva egy székre, ezekkel a szavakkal fordult az előadóhoz :

— Osztán azt tessék nekem megmondani : hogy lehet az, hogy dicsőségesen uralkodó királyunk I. Ferenc József Őfelsége egyebet se csinál, mint kimmlit iszik, oszt mégis 70 éves már !

A nem várt felszólalásra óriási derültség támadt a teremben, mire Sebestyén Géza harsány hangon elkiáltotta magát :

Éljen a kümmli !

Az antialkoholista gyülésnek vége volt. Belefuladt a kacagásba és abba a sok sörbe, amit utána a gyülés résztvevői a Kis Debrecenben elfogyasztottak.

Áprilisi tréfa

Az alábbi eset a régi debreceni ujságirói társadalom egyik tagjának, *Gyulai* Zsigmondnak nevéhez füződik. Gyulai egyik április elsején hatalmas cikket irt, amelyben arról esett szó, hogy az egyik debreceni épitkezésnél hatalmas török-korból való leletre akadtak. A cikkben le volt irva, hogy milyen óriási értékü kincseket, aranyat, ezüstöt, fegyvereket találtak.

A városi tanács ülésén rendkivüli érdeklődést keltett a cikk.

Na ezt megnézzük ! — mondta *Kovács* József polgármester.

Azzal vette is a felöltőjét s a tanács tagjaival együtt azonnal átvonult az épitkezéshez, ahol persze senki se tudott semmiről.

A következő ujságban aztán *Gyulai* bejelentette, hogy csupán áprilisi tréfa volt a cikk, amiből egy szó se igaz.

Másnap, — aki bolondját járta, — mind dühöngött, halálra kereste az ujságirót, legjobban a polgármester, akinek hónapok multán se mert a szeme elé kerülni a tréfacsináló.

Egy közigazgatási csodabogár

Az alábbi dolog az már nem is olyan régen történt.

Egy szép napon két olasz érkezett Debrecenbe, akik itt különféle iparcikkekkel, játékokkal házaltak. A közigazgatási hatóságnak azonban tudomására jutott, hogy az olaszoknak nincs házalási engedélyük. Sietve becitálták a taliánokat az elöljáróságra, lefolytatták a kihágási eljárást és koponyánként 300.000 korona birságot huztak a nyakukba. Amikor azonban fizetésre került a sor, nagy meglepetés következett. A derék digók ugyanis kijelentették, hogy nincs egy árva fillérjük se. Az itélet már készen volt, azt megváltoztatni nem lehetett, már csak azért se, hogy az olaszok lássák, miszerint itt is van rend és közigazgatási bölcseség. Hosszas töprengés után végre is rájöttek a dolog nyitjára. Ráparancsoltak a két olaszra, hogy adjanak el 300—300.000 korona értékü portékát, fizessék ki a büntetést, aztán menjenek.

Az olaszok — mit tehettek egyebet —, szépen szót fogadtak, nyakukba vették a várost és most már hatósági parancsra megkezdték az engedély nélküli házalást. Egy nap mulva együtt volt a birságpénz, a mit szóbályszerüen le is fizettek.

A hatóság pedig rendkivül büsske volt, hogy ime, mégis forog a közigazgatás kereke, mert itt kérem van ötlet, találékonyság és magyar királyi ész.

Több ezer hazai és külföldi orvosi bizonyitvlny igazolja, hogy a
Hunyadi János
természe tes keserüviz hatás mindenkor bevált.

A városi tanács nem foglal állást a főjegyzői állás betöltése kérdésében

December 29-én töltik be a megüresedett városi állásokat

(*A Hajduföld tudósitójától*) A megüresedett városi állások betöltése, mint ismeretes, december 29-én

kedden fog megtörténni.

Csütörtökön délig a pályázatok legnagyobb része már beérkezett a főispáni hivatalhoz. Igen valószinü azonban, hogy az ünnepek után, 28-án délelőtt is érkezik még be egy néhány pályázat.

Mint a Hajduföld munkatársával közölték, csütörtökön délig a következők adták be pályázati kérvényüket : A főjegyzői állásra : dr *Vargha* Elemér tb. főjegyző, aki a város egyik legképzettebb főtisztviselője s aki már 11 év óta tölti be tisztségét. Pályázott erre az állásra dr *Vásdry* István tb. főjegyző is. Az adóügyi tanácsnoki állásra Balla Bertalan nyujtott be pályázatot, aki vagy erre, vagy I. osztályu aljegyzői állásra adott be pályázatot.

Ugyancsak tanácsnoki, vagy I. osztályu aljegyzői állásra pályázik dr *Tatay* Zoltán is, akinek nagytudását, kiváló képességeit, lebilincselő modorát mindenütt méltányolják és szeretik. Az árvaszéki elnöki állásra dr *Tóth* Emil tanácsnok nyujtott be pályázatot. Megválasztását minden vonalon bizonyosra veszik. Számos pályázat érkezett be a tisztiorvosi állásokra, a pályázók között szerepel Trochányi Béla, dr *Mayer* Elek, dr *Saldnky* József, dr Szécl Kálmán, aki szerzett jogaiba való visszahelyezését kéri, dr *Korpdssy* László, Szaplonczay Gyula, *Berényi* István és *Balkányi* Emil tisztiorvos, aki a II. kerületbe akar kerülni. Az árvaszéki ülnöki állásra *Kiss* Sándor, *Szabó* Elek pályáztak. Az ügyészi állásokra számos kiváló fiatal ügyvéd s nagyképességü, érdemes jogászember pályázik. Ezek közül *Ménes* Lajos és *Kertész* Endre már be is nyujtották pályázatukat s pályásni fog dr *Jóna* Kálmán is. Rajtuk kivül dr *Barna* László is benyujtotta már pályázatát s pályásni készül dr *Des-Combes* Emil is. Ezeken kivül a főispáni hivatalhoz még a következők pályázatai érkeztek be :

Dr jékei *Balogh* Sándor főispáni titkár II. o. aljegyzői állásra, dr Dömsödy Imre, ki egyike a legrégibb tb aljegyzőknek, I. vagy II. o. aljegyzői állásra, dr Joó István II. o. aljegyzői állásra, dr *Csorba* László II. o. aljegyzői vagy I. o. fogalmazói állásra, *Orosz* Árpád II. o. aljegyzői vagy I., II. o. fogalmazói állásra, *Várady* Sándor II. aljegyzői állásra, *Veress* Géza I. o. aljegyzői vagy árvaszéki ülnöki állásra, *Reke* Gusztáv II. o. aljegyzői vagy I. osztályu fogalmazói állásra, Való Antal I. vagy II. o. fogalmazói állásra, dr *Kupinszky* Sándor I. osztályu fogalmazói állásra, dr *Gottenhuber* Henrik I. vagy II. o. fogalmazói állásra, dr *Csorba* Antal I. vagy II. o. fogalmazói állásra, *Pálfy* Zoltán I. o. fogalmazói állásra, *Bodndr* József I. vagy II. o. fogalmazói állásra, *Orosz* István II. o. fogalmazói állásra, *Poroszlay* László, dr *Kiss* József, dr *Szabó* Gyula I. vagy II. o. fogalmazói állásra, Ojváth István és Vass Sándor vágóhidi gépészi állásra nyujtottak be pályázati kérvényt.

A választás elé nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak a városházán, hanem a közönség körében is. Dr *Magoss* György polgármester egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy a főjegyzői állás kérdésével

nem foglalkozott a városi tanács.

E téren nem állapitottak meg ugynevezett hivatalos listát, hanem a kérdést nyitva hagyták.

A világ legizletesebb hashajtója.
Gyártja : Dr Bayer és Tsa Budapest, IX.
Kapható minden gyógyszertárban.

Kérdezze meg fogorvosát.
Legjobban védi fogait

SANALBIN

fogpép, fogpor, szájviz

észiti a Magyar Fogorvosok Egyesülete nek elöirása, ellenőrzése mellett :
Dr Bayer és Tsa Budapest, IX.

Patkányt és egeret
24 órán belül mindenki kiirthatja szabadalmazott irtóanyaggal. Nagyon olcsón kapható
Stern festéküzlet
Piac-utca 10. Bikával szemben
Peloska és svábbogár irtó állandóan kapható!

HIREK

1925 december 25. (Péntek)

Prot.: Karácsony. Kath.: Karácsony.

A Meteorológiai intézet jelentése

Hazánkban tegnap szeles, esős idő uralkodott, tájanként különböző csapadékmennyiséggel A 10—15 fok C maximum után ma reggelre a hőmérséklet 0 fok C-re sülyedt.

Időprognózis: Változékony idő, egyelőre csapadék nélkül és fagypont körüli hőmérséklettel.

—

A városi muzeum karácsony első és második napján zárva marad Harmadik napján, vasárnap a szokott órákban délelőtt és délután nyitva lesz.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszarvu (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady utca 5) Magyar Korona (Péterfia-utca 10), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utcsa 43) Arany János (Csapó-utca 77).

1925 december 26. (Szombat)

Prot.: István. Kath.: István.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth (Piac u. 30.), Nap (Piac-utca 3.), Isteni gondviselés (Petőfi-tér és Teleki-u. sarok), II. Rákóczy Ferenc (Külsővásártér 1.), Csillag (Árpád-tér 1. Mátyás Király (Nyilas-telep).

1925 december 27. (Vasárnap)

Prot.: János. Kath.: János.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay Cegléd-utca 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

Alarcosbál.

Irta: *Benyovszky László.*

Álarcot öltöttünk magunkra,
selyemálarcot, feketét
és igy mentünk a bálterembe
és néztünk furcsán, sze teszét.
Olyanok voltunk éppen, mint az,
kinek elvették az eszét.

Álarc alól kikandikáltak
igéretes leányszemek
és messziről feléjök égtek
szomjas, sóvár tekintetek.
Ezer álarc alatt merészen
igy beszélgetnek a szemek.

Ó, látni a köztük ismerőst is.
Álarc nem rejti a szemet.
Anya, testvér, vagy tán a hitves?
Ki tudja, sejti, ki lehet?!
Milyen jó vagy talán rossz is, hogy
álarc nem rejti a szemet! . . .

Ó, szép a farsang! Egy az ember:
koldusok és a hercegek.
Az álarc mindent eltakargat
és két ellenség: egy sereg.
Csak baj, hogy nem lehet kitudni,
mit gondolnak az emberek! . . .

Hogy virradat lesz s lámpa alszik,
az álarc titkon lekerül.
Hiába nézed, nem tudod meg,
kin volt a bársony, kin a szür,
hogy ki táncolt ugy, medvemódra
és ki táncolt emberül . . .

És nem tudod, hogy talán épen
anyád ölelt meg éjszaka.
Az álarc mindent eltakargat,
pusztán a szem marad maga.
S álarcos bálban, lámpafényben
a szem is titok: éjszaka!

S hogy hüs hajnalra jő a reggel,
bolyongunk itt ott szerteszét.
Oly jól esik, nem látni többé
selyemálarcot, feketét . . .
S ugy fáj az örök álcát látni,
amerre járunk, szerteszét.

Mert mi mindnyájan, bárhogy élünk,
örökké titkok maradunk.
Még a tükörnek sem mutatjuk,
hogy mik voltunk és mik vagyunk.
Mi emberek, — a Végzet irja:
örökálcások maradunk! . . .

Oriási árvizkatasztrófa Erdélyben

Kiöntött a Tisza, Szamos, Maros, Sebeskörös - Tordán 100 halottja van az árviznek - Megszünt a vasuti forgalom

Lapzárta után jelenti a Hajdufőld külön tudósitója: Erdélyből olyan borzalmas katasztrófáról érkezik hir, amilyenre hosszu évtisedek óta nem volt példa. Az utóbbi napok hatalmas esőzései és az olvadás következtében az összes erdélyi folyók kiléptek a medrükből.

A Tisza Máramarossziget nél kiöntött

s elboritotta *Szlatinát, Aknasugatagot, Alsó- és Felsővisót. Csehország felé a vasuti forgalom szünetel, Máramarossziget tel* minden összeköttetés megszakadt. Torda teljesen viz alatt áll s a *Kolozsvári Ujság* jelentése szerint

Tordán a halottak száma többmint száz.

Tövis községnél 10 oláh utász a vizbe fult. Hollódon 6 ember lelte halálát az árban,

Kolozsvár egy részét a Szamos elöntötte. Több ház beomlott, a zsidó templom beomlani készül.

Nagyváradon több házat elsodort a Sebes-Körös.

A katonaság állandó permanenciában van.

Ezen kivül számos hidat elsodort az ár. Erdély területén a vasuti közlekedés csaknem teljesen szünetel. A telefonpóznákat eivitte az ár, Segesváron a háromives vashidat magával ragadta az áradat, amely rengeteg butort, házi felszerelést vitt magával. A Maros hullámaiban — mint a *Kolozsvári Ujság* irja — halottak usznak.

Az elmult napok egyikén valóságos nyári vihar tombolt Erdély egyes részei fölött. Borzalmas villámlástól, menydörgéstől kisért felhőszakadás pusztitott. A regátból

hatalmas katonai osztályokat, főként utászcsapatokat rendeltek Erdélybe.

A vasuti forgalmat azonban ezek sem tudják helyreállitani.

Egy szemtanu, aki karácsony éjszakáján érkezett Debrecenbe, mindenben megerősitette fenti hiradásunkat. Ugyancsak ez a szemtanu mondja, hogy Erdély felé senki se kisérelje meg az utazást, mert a forgalom ma már csaknem teljesen szünetel.

— **Egyházi zene karácsony ünnepén a kath. templomban.** Karácsony első napján d. e. fél 10 órakor a Szent László Dalegylet énekel. Eltner C dur miséjét, melyet a szerző Szent László király tiszteletére irt, énekli a kar. Betétek Pastorale: Tárdre esvén, vegyeskarok, Fel nagy örömre, férfikar. A vegyeskarnál a soprán és alt szólamokat a főreáliskola növendékei szolgáltatják. Offertoriumra Cherubini: Ave Mariáját énekli Kiss Béla. A solorészeket Kiss Béla énekli, a kart Kollwentz Rezső karnagy vezeti, az orgonán Piribauer Ferenc igazgató kisér.

— **Az ÉME választmányi ülése.** Az Ébredő Magyarok Egyesületének debreceni csoportja hétfőn délután 5 órakor Kálvin-téri irodájában választmányi ülést tart. Kéretnek a tagok, hogy eziveskedjenek teljes számban megjelenni. *Elnökség.*

— **Pásztorjáték a görög katholikus elemi iskolában.** A debreceni görög szertartásu római katholikus egyház elemi iskolájában karácsony első és második napján délután 4 órakor az iskolai növendékek pásztorjátékokat adnak elő. A jótékonycélu ünnepségekre vendégeket szivesen lát az egyház.

— **Jost cukrászdában naponta délután 5 órakor müvészi hangverseny.**

Mutassa meg rossz fogát, müfogát **Váry János** fogmütermében Darabos-utca 18, szám alatt. Kollégium mögött.

— **Gazdák figyelmébe!** Van szerencsém a gazdaközönséget tisztelettel meghivni a Vigszinház-mozgóban Sylvester estéjén bemutatandó *Cormick-filmhez*, mely világhirü *„Cormick“ traktorunk* nagyszerü teljesitményeit fogja ismertetni. Kiváló tisztelettel: Rahmer Sándor Debrecen, Piac-u. 43. sz. Telefon 962. A „Cormick“ petróleumtraktor és a Bächer-Melichar gépgyárak kizárólagos **képviselője.**

— **Legszebb karácsonyi ajándék** egy fénykép Liener müterméből Csapó utca 1.

— **Karácsonyi** legszebb és legolcsóbb ajándék: divatos dobozos levélpapirok, irókészletek, aranytöltött, zsebirónok, csinos névjegyek, képes, mesékönyvek, ifjusági iratok Thaisz és Harmathy könyv- és papirüzletében Bika szálloda mellett.

— **A jótékony Nőegylet közgyülése.** A Debreceni Jótékony Nőegylet december 27-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza kistanácstermében évi rendes közgyülést tart az alábbi tárgysorozattal: 1. Elnöki jelentés. 2. Titztikar és választmány választása. 3. Költségvetés előterjesztése. 4. Zárszámadás betorjesztése. 5. Tagsági dij felemelése. 6. Inditványok, előterjesztések. Ezen közgyülésre ugy a Jótékony Nőegylet tagjait, mint városunknak a jótékonyság iránt érdeklődő nemesszivü emberbarátait tisztelettel meghivjuk. *Fráter* Erzsébet elnök, *Wallner* Gyula titkár.

— **Adományok a barakklakók részére.** Dr Szücs Géza 100.000, dr Balogh János 100,000, dr Kertész Endre 100,000, Szomjas Gusztáv 100.000, Sz. D., Iza baba, J. J., dr Czeglédy Mihályné, Gyarmathy Miklós, Balogh István, egy hivatalnokné 50—50.000, J. J, 2 drb férfinadrág, 1 drb szvetter, 1 pár gyermekcipő.

— **Munkaszünet karácsony ünnepén.** Tajékoztatás céljából közli érdekeltségével a Kereskedelmi és Iparkamara, hogy karácsony első napján teljes munkaszünet van. Karácsony második napján szombaton az üzletek, tekintettel a reá következő vasárnapra, egész napon át nyitva tarthatók, vagy akinek vallásos érzése ugy diktálja, zárva is tarthatja üzletét, vasárnap a rendes vasárnapi munkaszüneti rendelkezések vannak érvényben, tehát az élelmi cikkeket árusitó üzleteken kivül egyéb üzletek zárva tartandók. A borbély- és fodrászüzletek karácsony első napján déli 12 óráig nyitva tarthatók, ettől kezdve karácsony második napján szombaton délig zárva lesznek az üzletek s karácsony második napján szombaton déltől vasárnap délig ismét nyitva tarthatók. Vasárnap déltől hétfőn délig, ugymint rendesen, szintén zárva tartandók a fodrász müheiyek.

Berzéky

fényképészeti müterme ünnepnapokon is nyitva. Tisztviselő igazolványba képek uj rendelet szerint készülnek előnyös árban.

— **Szilvesterest az Arany B'kában.** A fekete barakk lakói javára rendezendő Szilveresi müsora napról napra nagyobb arányokat ölt. A 100 tagu rendező bizottság agitál és tevékenykedik a müsor érdekében, amelyben részt vesznek a legnevesebb müvészek és müvészek.

— **Mindenféle igazolványképek** legolcsóbbak Dámónyi Csapó-utca 23. Harom darab 20.000 kor.

— **A Magyarság** ünnepi száma a legnagyobb terjedelemben, képes melléklettel fog megjelenni.

— **Krisch Károly** cserépkályharaktür Debrecen Ferenc József-ut 89. Telefon 12—18. Vállal átrakást és javitást is.

— **A Margit-fürdő** ünnep 1., 2., 3. napján is déli 1 óráig nyitva van.

— **Francsovics Nővérek** tánciskolájában januárban uj kolonok kezdődnek. Beiratás Batthyanyi-utca 10. szám.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi

ajándékok készülnek a

Bagossy müteremben

Kálvin-tér 8. sz. alatt.

Előnyös és szolid árak.

— **Karácsonyi ajándéknak** szánt **amatőr fényképező gépek** legolcsóbb beszerzési forrása Liener müterme, Csapó-utca 1.

— **Tükörgyártás, kirakatok tükrözések, antők csiszolt üvegezése.** Sipkovits, Szivutca 15—15. Telefon 3—56.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek

a Hajdufőld kiadóhivatalában Piac 59

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

— **A világitási vállalat karácsonya.** Karácsony vigiliáján impozáns keretek között zajlott le a világitási vállalat szeretet ünnepsége, mely alkalomból *200 gyermeket ruháztak fel.* A nemes szivre valló jótékony akciót *Rimanóczy* Béla igazgató inditotta és szervezte meg, melynek eredményeképen 37 millió korona gyült össze az alkalmazottak gyermekeinek felsegitésére.

— **A nyugdijas hivatásos katonai havidijasok figyelmébe.** A vasuti arcképes igazolványok az 1926. évre ujakkal lesznek kicserélve. Evégből azok a nyugdijasok, kikel az megillet, egy arcképet és 20,000 koronát a Csapó-utca 15. sz. alatt szolgáltassanak be. (Előirásos fényképet 6 fél és 10 fél cm. nagyságban Takács fényképész, Csapó-utca 16 szám alatt kötelezte magát 3 drbot 20.000 koronáért készziteni.) A régi igazolványok beadása szükségtelen.

— **Értesités.** A Népszövetségi Hiteltszövetkezet 3 éves, immár XIV. évi társulatát Király-utca 5. sz. alatti hivatalos helyiségében megnyitván, felkéri mindazokat, akik az apró tőkék összegyüjtésével a takarékosságot tartják szem előtt, hogy különösen most, amidőn a pénz értéke állandósult, apródonként rakják össze filléreiket, gyüjtsenek ezáltal maguknak tőkét, s kezdjenek ujra a felépités munkájához. A fenti célt kivánja szolgalni szövetkezetünk, amidőn ismét megkezdi a békebeli heti fizetések rendszeresitését, mégpedig az uj pénzegységünkre való tekintettel az 1926. év január elsejével a Pengő jegyében. Egy törsbetét heti egy Pengő, vagyis 12.500 korona, fél törzsbetét heti 6.250 korona befizetésre kötelez. Ezenkivül jegyezhetők 10.000 koronás üzletrészek, melyek majd szintén Pengő értékre fognak felemeltetni. Elfogadunk a legnagyobb kamatozással rendes betéteket is. A Népszövetségi Hitelszövetkezet a nála összegyült tőkét kölcsönképpen csakis saját tagjainak adja ki, hogy minden szükségletükben segitségükre legyen, a lehető legolcsóbb kamatszámitás s hosszabb ideig tartó törlesztéssel. Altruisztikus és szociális célokat a szó teljes értelmében csakis a szövetkezetek szolgálnak, s a szövetkezeti eszme diadala a közeljövőbe. Mindennemü felvilágositással a hivatalos órák alatt készséggel szolgál az Igazgatóság.

— **A Közmüvelődési Könyvtár karácsonyi szünete.** Debreczen sz. kir. város Közmüvelődési Könyvtára karácsony első és második napján (december 25. és 26.-án) egész nap zárva. Vasárnap, (december 27-én) délelőtt 10—12 óráig nyitva lesz.

— **Lemezedények,** öntött vasedények, korcsolyák legolcsóbban *Kovács Gyula* vasüzletében, Bika melletti sarkon.

— **A kereskedő ifjak bálja.** A kereskedő ifjusag zártkörü báljat január 16-án rendezi meg a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete az Arany Bika disztermében. A táncestély iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A mintaszerü fegyelmezettségéről közismert rendezőgárda nagy száma és előzékenysége feltétlenül biztositják, hogy az estély vendégei magukat jól érezzék. A rendezőség mindent elkövet, hogy ezen idényben ez a bál legyen a legszebb és legjobban sikerült.

— **4850 ember** énekel Molnár Testvéreknél gramofonlemezen, legujabb gramofonok, tánclemezek nagy választékban

— **Meteorban** 27 én Farkasok csodája helyett *Az éjféli lakodalom.*

— **Melyik gyümölcsnek van a legnagyobb tápértéke.** A német orvosok most egymásután nyilatkoznak arról, hogy melyik gyümölcs a legegészségesebb és melyiknek legnagyobb a tápértéke? Érdekes, hogy az orvosprofeszorok legnagyobb része különösen a banant ajánja a közönség figyelmébe, „A banán tápértéke" — irja például dr. Noorden Károly a frankfurti egyetem tanára — magasabb mint bármely más gyümölcsé. Hazai gyümölcseink közül egyedül a teljesen érett szőlő közeliti meg. Magas táplálóerejét mindkettő magas szénhydrát tartalmának, köszönheti. A banán tápereje 400 dgr-ként 78—82 caloriára becsülhető." Dr. Ad. Czerny, a berlini egyet. gyermekklinika tanára azt mondja: „A banán főleg gyermekek számára elsőrangu gyümölcs. Már egy-két esztendős gyermekek is nagyon hamar megkedvelik és könnyen emésztik. A fogyasztáshoz nem kell semmiféle előkészület és cukor nélkül ehető.

— **Alpár Gitta, Dullyon Klára hegedümüvésznő, dr Székelyhidy Ferenc** együttes hangversenye január 5-én este 8 órakor a Bikában. Jegyek válthatók Csanak József R.-t.-nál Piac utca 51., Máv. II. Menetjegyirodában Piac utca 56.

— **Uri hölgyek öröme** a szép kézimunka. Ezért állandoan uj mintákkal rajzol elő, gépen endlis, ajouroz, plisséroz, montéroz, gombot áthuz és remek gyapjufonalakat párnákhoz, szőnyeghez stb. tart raktáron *Szilágyi Lajos* kézimunka és műhimző vállalata Debrecen, Széchenyi-utca 1.

— **Karácsonyfadiszek,** csillagszórók, képes mesekönyvek, imakönyvek, müvészi olajfestmények, könyvujdonságok, szobrok legnagyobb választékban Antalfy József könyvkereskedésében Szentanna-utca és Varga-utca sarok.

— **Bőrkesztyük,** elösmert legjobb minőségben **Vitáriusnál, Piac utca 16.** Csattos, bélelt kutyabőr kesztyü 150.000, szőrmebélésü csattos női 200.000, vastag szarvasbőr csattos férfi kesztyü 220.000, csattos szarvasbőr női kesztyü 160.000, fagyelleni fülvédő 30.000.

— **Jogszigorló** nagy irodai gyakorlattal irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

— **Fábry hölgyfodrász,** manicüre szalon (Batthyány-utca 2). Hajmunka, hajfestés.

SZINHÁZ

Müsor:

Dec. 24.: Délután Jancsi és Juliska, Gyermekelőadás,
Dec. 25: Délután 3 órakor A cigánygrófnő, — Este Dolly, Bérletszünet,
Dec. 26: Délután Jancsi és Juliska, — este Offenbach
Dec. 27-én délután Orlov. Este: A régi jó Budapest. Bérletszünet.

—

A mozgófényképszinházak ünnepi müsora

Pénteken, december 25-én:

Apollo: Henny Portennel „Hőstenor" vigjáték 7 felvonásban. Kisérő: Buster Keaton költözködik, burlesak 2 felvonásban.

Uránia: Két sláger: I. Tom Mix-film: A Modern Don Quijote. II. Aki kétszer hal meg.

Vigszinház: Pola Negrivel a Sárga ördög, drama 7 felvonásban. Kisérő: Fuss vagy kuss, burlesak 2 felvonásban.

Szombat, december 26.

Vigszinház: Seville Szirénje egy torreador regénye 7 felvonásban. A főszerepet Priscilla Dean játsza. Kisérő: Buster Keaton A csoda majom, burleszk.

Uránia: Vig-est. Zoro és Huru A patagoniai alkirály. Megelőzi: Mi van eladó, burleszk.

Apolló: Tanits meg szeretni, Constanze Talmadgeval a főszerepben, vigjáték 6 felvonásban. Kisérő: Pilotti, a hős torreador, burlesak.

Vasárnap, december 27-én

Apolló: Ossi Oswaldával A szerelmi express, filmregény 7 felvonásban. Kisérő Buster Keaton mint a technika csodája, burleszk.

Uránia: A szalonbetyár, társadalmi dráma 7 felvonásban. Kisérő: Dupla vagy semmi, burleszk.

Vigszinház: Az évad legnagyobb filmje Az élet tékozlói e napon kezdi meg remélhetőleg ragyogó pályafutását.

Hétfőn és Kedden, december 28. és 29-én Apolló: A legérdekesebb Cow-boy film Az ördöglovas Thomsonnal, a világ legjobb lovasával a főszerepben. Kisérő: Pilotti a fegyházban.

Vigszinház: Az élet tékozlói.

Meteorban karácsony első napján: Aki a pofonokat kapja. Világattrakció. Karácsony másodnapján: A kenyér. Világsláger.

Vasárnap: A farkasok csodája. Világattrakció. Előadások mind a három napon 3, 5, 7 és 9 órakor.

Legszebb karácsonyi és ujévi ajándék

szücsáruban

NAGY JÓZSEF

szücsmesternél kapható Szentanna-utca 3. sz.

Nagy Karácsonyi Vásár!

Füge . . . . 18,000 K
Szaloncukor 32,000 K
Teasütemény 26,000 K

CSANAK JÓZSEF KRT

fűszer- és csemegekereskedésében Piac utca 51. szám alatt.

Váci pince borai: Egy palack 20,000 K. // Telefon 70.

KÖNYVESHÁZ

(Liszt Nándor: Csillagos ég. Versek. Budapest, Stephaneum. 8.° 72 l.)

Ha az ujabb magyar lyrát csupán a laikus könyvfogyasztó érdeklődésével figyelte is valaki, annyit mindenesetre észrevehetett, hogy vezető szólama a háboru óta két, egymástól teljesen idegen dallamra bomlott, mint égre torlódó sziklagát előtt a zavaros folyó. Ebben a folyóban csatornalé és nektár vegyileg elválaszthatatlan egységben hömpölygött egész a szörnyü próbakőig. A háboru előtti magyar lyra képes volt a legbrutálisabb állati gerjedelmek pocsolyájából és kasztalia kristályos szent forrásaiból egyugyanazon amforával meregetni inspirációit. A vér és a könny választóvizének kellett ebbe a kotyvalékba belé omolnia, hogy elkülönüljön benne, ami nem egymáshoz való: a sár és a harmat. Amazt végzete egyre jobban vonja a sötét mélységek felé, hogy a pornográfia ingoványai között egyszer végképpen megfenekeljék; ez a megtisztult élet üde erejével röpiti a Gyóni Gézák, Remenyikek, Jekeyek, Sik Sándorok, Bodor Aladárok fecskejárásu ladikjait, ezer magyar esztendő igaz melódiáival, a halhatatlanság óceánja felé.

Ezen a folyóágon indult el a szemünk láttára a közelmult években egy kis fehér csolnak s ma, amikor ismét jelt ad magáról, ugy tünik fel nekünk, hogy annak a célnak, amely felé társaival halad, az ő lobogója van legtisztább, legfélreérthetetlenebb szinekkel eljegyezve. Mert ezen a folyóágon kivétel nélkül minden ladikot a sártól örökre elirtózott igaz magyar lélek fuvalma üz a csillagokkal ölelkező messze láthatár felé s ebben ma már Liszt Nándor senkit sem követ, hanem vezetve előzi meg minden vándortársát.

„Szép csillagos ég! Ó, dobjad a lelkem a végtelen égbe,
Szent évmilliók rohanó repülése felé,
Hadd szálljon elől csodaszép, viharos lobogással elégve
A végtelenül szerető, örök Isten elé"

Ez a nehány klasszikus szépségü verssor, amellett, hogy hiven mutat rá költészetének lelki rugóira, mottójaul kinálkozván mintegy az egésznek, — egy jóismerős, régi magyar zöngét csal a fülünkbe, amely nekünk mindig a legdrágább volt s a Liszt Nándor poézisére pedig a lehető legnagyobb dicséret.

Ebben a négy sorban s ennek a négy sornak a szines, változatos illusztrációja gyanánt tekinthető, egész kötetében van egy örök vonás, amely a régi legnagyobbakban is közös volt ezerféle különbségen át is. Mert ha a XVI. század névtelen zsoltáros dalnokai, majd Balassy, Pálóczi Horváth, Zrinyi, Madách Imre, Arany János más és más tárgykörben és formákban adták is meg a mintáját a magyar költői szépnek, de szenvedő magyar századaikhoz egy tekintetben mindannyian ugyanazon szóval szólottak. És ez a szó sohasem a nyavalygós elesettség, de másfelől nem is a magyar lélektől teljességgel idegen ószövetségi átkozódás szava volt, amelyet csupán napjaink „irredenta" költészete tekint magyarosnak, — hanem ez a szó tisztitott, megigazitott, gyógyitott, vigasztalt, emelt és hitet adott, — hitet egy, a mienknél sokkal reálisabb, felsőbbrendü

világ biztos létezésében, amelyhez hozzá függeszkedve nem eshetünk el sohasem. Ez a szó volt századokon át a magyar klassikusok céhlevelén a magyar faji jelleg legcsalhatatlanabb pecsétje és ez a pecsét piroslik vidám elevenen a Liszt Nándor kis fehér könyvének minden egyes verse alatt is.

Ha pedig valaki arra gondolna, hogy mindez azért van igy, mert Liszt Nándor előre feltett szándékkal és öntudatos akarattal keresett a százados elődök igaz magyar szavára visszhangot, annak ömaga felel meg bámulatosan simulékony és természetes magyar verseivel; mert a gondolat annyira tökéletes formákba a penna hegyén soha csak a lelek legtitkosabb melegén mintázódhatik bele. Ahoz a költészetbeni igazsághoz, hogy a szép forma az őszinte gondolatok függvénye, a Liszt Nándor második költeményes köteténél keresve sem lehetne találni beszédesebb illusztrációt.

. . . A világnak, különösen viharos időkben, mikor az emberek öt érzéküknek sem mertek többé hinni, a költők lelke volt az a hatodik érzékszerv, amely olykor-olykor hirt hozott a földre a jóreménység nagy birodalmából.

Az a kicsiny fehér hajó, kevés évekkel ezelőtt, alig hogy elindult utjára; s ime már a második evező rántásnál, csüggedt vándoroknak, fáradt magyaroknak reménység tud lenni.

A jó Isten virrasszon drága utja felett.

—

Komáromi János: Pataki diákok

(Regény a század elejéből. Stádium kiadása, Budapest.)

Ezerkilencszázhuszonöt fekete karácsonyán a rabságban sinylődő, szegény magyarok nagyon szép ajándékot kaptak: *imádságos könyvet és mesés könyvet*, imádságát a szűz, magyar lélek áhitatos, szent, befelé néző életének és szivéken elömlő, bús diákmesét a mi elszakadt, elárvult fiatalságunk elérhetetlennek látszó tündérvilágából.

***Komáromi János irta, a hires pataki diák.* — Az a volt kollégiumi mendur, aki egykor napestig cipelte az öreg teológusok bugokenyerét és igen elpityeredett, amikor nem tudta megvenni a nyolckötetes tornakönyvet, az a szegény kis pataki diák, akinek neve ma már ott ékeskedik a magyar irodalomtörténet egyik legelőkelőbb lapján, hogy uj korszakot teremtő és elinditó tehetségének világositó, élő és magasba lenditő erejével hitet és egészséges irányt szabjon a magyar szépirodalom vergődő életének.**

Komáromi Jánost az Isten adta nekünk. Elküldötte hozzánk, hogy fáklyafény legyen s élesztő tüz, melynek világosságában és melegségében megérezhessük az igazi magyar élet szépségeit és értékeit.

Komáromi Jánosnak minden irása tisztán és éltetően sarjadzik ki ebből a termékeny magyar talajból. Témái természetesek és telitve vannak a magyar lélek legtökéletesebb meglátásaival. Meseszövésének egyszerü finomsága, eredeti és minden magyar szivhez hozzásimuló beszédstilusa, mélyzengésü lirája és hangulat-festése egy nagy magyar iró karakterét határozzák meg, akit a magyarok Istene arra választott, hogy visszavezesse szép-prózánkat a nemzeti irodalom ősforrásaihoy.

A *„Pataki diákok“* lapjai ezt az irói erőt és magasságot tőkrözik vissza. A *„Hé kozákok“*, *„Rongyos gárda“*, *„Esze Tamás“*, *„Zúg a fenyves“* és a *„Régi szerető“* nagy könyvsikere után a pataki diákkor szépséges, kedves története ujabb határállomást jelent. *Komárominak ez a regénye olyan országos sikert aratott, hogy a „Magyarság“ hasábjairól ismert korrajzot még könyvalakban való megjelenése előtt hatezer példányban jegyezték elő.* A közönség elismerése az önmagáért élő irodalommal szólt, mert ebben a könyvben *nincs* üzleti tendencia, *nincs* perverzitás és *nincsen* olcsó hatásvadászat: *egy diák-év egyszerü leirása ez olyan finom megrajzolással és olyan ragyogó humorral, hogy hozzá hasonlót Arany János óta alig találunk az irodalomban.*

*

Még sok mindent szeretnék elmondani Komáromi János uj könyvéről, de most elégedjünk meg a rövid ismertetéssel. Nemsokára ugyis eljön az idő, mikor a sárospataki református kollégium diák-szobáiba *magyar* mendurok fogják hazacipelni az ehetetlen brugókat és a nyolcadik gimnázisták szörnyü drukkban lesznek, mert a magyar érettségi tételek száma ismét megszaporodik eggyel.

És erre az uj tételre a Komáromi János neve lesz felirva. **(ir.)**

—

Református Szemle. A Tiszántul református társadalmának legnagyobb hitbuzgalmi folyóirata karácsonykor a szokottnál is gazdagabb és elevenebb tartalommal jelent meg. **Az első oldal ünnepi versét *Zilvuska* Andor irta. A lap többi cikkei érdekesebbnél érdekesebb egyházi ügyekkel foglalkoznak.**

Katholikus Figyelő. A *Kovács* Sándor szerkesztésében megjelenő Katolikus Figyelő ünnepi száma kétszeres terjedelemben, fényes kiállitásban jelent meg. A sok értekezés, apróbb cikk, ismertetés és vers közül kiemeljük dr *Lindenberger* János püspöki helynök cikkét és P. *Bangha* Béla gyönyörü értekezését, mely „Monte Pincion“ cimmel az örök város szépségeit irja le mesteri tollal.

Mos, fest, tisztit
mindennemü ruhát kifogástalanul.
Gallérok és kézelők
ezerötszázkoronás reklámárban !!!
Birinyi Róza Csapó u 15
Kelmefestés és vegytisztitás
legolcsóbb árban.

TESTEDZÉS

Sportkörökben

a legnagyobb meglepetést keltette, amikor a legutóbbi tanácsülésen szinte puccsszerüleg előterjesztetett az alosztályitésitő javaslat s az határozattá is emeltetett. Nagyon helyes lett volna az, hogy ha a vidéki egyesületek képviselői is elmondhatták volna véleményüket erről az igen fontos kérdésről, azonban ez nem állott módjukban, mivel a tárgysorozatban ez a javaslat az „indítványok“ cime alá lett elbujtatva. Igy a nyiregyházai sportemberek ellen gyülöletet viselteto debreceni tanácstagok elkülönitették magukat a nyiregyháziaktól azzal a megokolással, hogy

nem akarják a Nyiregyházán lejátszódó bajnoki mérkőzéseket Debrecen—Nyiregyháza közötti verekedéssé rendszeresiteni.

Kivételt tett itt a tanács Berettyóujfaluval, mely ugy látszik kitünően parirozik a kerületet vezető alosztályozónak, mert őket meghagyta a debrecenieknek kebelében, noha emlékezünk még a berettyóujfalui pályán történt botrányra is. De ugy látszik Berettyóujfalu még nem olyan veszedelmes konkurens, mint Nyiregyháza. Viszont kellemes momentuma volt a tanácsülésnek Ferenczy Károly elnök ama megállapitása, hogy a kerület bizottságai restancia nélkül fogják átadni helyüket a jövő tisztikarnak. Ezt a megállapitás hamar sietett megcáfolni a felebbezési tanács, mert még az ad hoc delegált bizottságok sem voltak képesek határozatképesen összeülni s igy kénytelen a felebbezési tanács restanciait a következő tanácsra átruházni.

Nagy kortézia fogja megelőzni a kerületi tisztujitást is,

mely a február 6-iki közgyülésen fog megtörténni. A kerület elnöki tisztsége is uj választás alá kerül, már most megindult az előzetes kombinálgatás, azonban meg végleges lista nincsen. Kinos jelenet volt a tanácsülésen, amikor Ferenczy Károly elnök szép szavakban köszönte meg a kerület tisztikarának támogatását, nem akadt egy tanácstag sem, hogy jegyzőkönyvben maradható formában elbucsuztatta volna a kerület két éven át nagy munkaszeretettel fungáló kiváló elnökét. Biztosan ugy gondolkoztak, hogy majd a közgyülésen megteszi ezt valaki. Épp ennyire

nem volt sürgős a tanácsnak az amatőr eszme melletti állásfoglalás és demonstráció sem,

ezt is hamar elintézték azzal, hogy na majd a közgyülésen talán. Ellenben napirenden volt most az ügyvezető alelnökök, a válogatott játékosok s ujságirók megünneplése, hol igen értékes kijelentések hangzottak el pohárral a kézben az amatőr sport érdekében.

A jégsport hiveinek

nagy örömet szerzett a 4 hetes fagy s nagyban folyt a téli sport a Csolnakázón és a Szappanos utcán, de mire a DTE és DKASE pályájukat megnyitották, azonnal beállott a meleg déli szél es az elvitte a jeget és a havat.

Az atléták

január hónapban kezdik meg rendszeres téli tornatermi tréningüket, hogy mire az időjárás megengedi a mezei tréningeket, izmaik rendben legyenek. Komoly tervek foglalkoztak ősz elején a téli uszoda kérdésével s kevés költséggel igen jövedelmező vállalatot lehetett volna megvalósitani, ahol uszóink egész télen rendszeres tréninget folytathattak volna, ami, tekintettel az idei

Debrecenben rendezendő uszó kongresszusra,

igen ajánlatos is lett volna, azonban az illetékesek rövidlátásán felborult az egész szép terv s igy igen kivagyunk annak téve, hogy végig kell majd szégyenkeznünk az uszó kongresszus hatalmas müsorát.

A nehéz atlétika müveléséből az agilis munkásegyesület veszi ki legjobban a részét, egyik versenyt a másik után rendezi meg s ezek koronájaként jön január 17-ikén a „Kovács Gyula vándordij“ versenye.

A DVSC uj tribünje rendkivül nagy nyeresége Debrecen sporteletének.

Illetékes, de különösen tanügyi körökben viszont ezzel kapcsolatban a dolognak csak az a része vált ki csodálkozást, hogy amikor a DVSC a horribilis költségeket felsőbb helyről elő tudta teremteni s tribünjét egy év alatt fel tudta épiteni, (mert az nem lehet vitás, hogy ez a pénz sem tagdijakból, sem bevételből nem származhatik,) hogy gondolja a kultusz kormány a kötelező testnevelést megvalósitani a debreceni egyetemen, amikor a foganatositás helyét, az egyetem sport-telepét 10 év óta nem volt módjában felépittetni.

Most olcsón vehet
Elösmert
legolcsóbb és legmegbizhatóbb női felöltő és szörmebunda divatház
Frank Sándor
Debrecen, Piac-u. 42.

Női velourkabátok legujabb fazon végig bélelve — — — —	750000
Seal elektrik bunda 120 hosszu — — — —	3000000
Seal elektrik bunda Ia divatkülönlegesség legujabb kiállitásban, 125 hosszu — — — —	3900000
Maron kanie bunda barna, 125 hosszu —	3800000
Fekete Brabanterbunda legdivatosabb fazón —	2700000
Nutriette sportbunda	2300000
Velurköpeny legujabb fazón végig bélelve — — — —	800000
Velurköpeny végig bélelve, szörmegallér és kézelő — —	1000000
Divat melanzs velurköpeny divatszinekben, különleges fazón végig bélelve	850000
Kockás csikos velurköpeny szörmegallér és kézelő	1300000
Fekete posztókabát Ia minőség, végig bélelve, szörmegallér, kézelő	1300000
Velurköpeny finom minőség, végig bélelt, szörmegallérral és kézelővel — — —	1150000
Velurköpeny divatkockás, végig bélelt, elegáns kivitelben	950000

Ezenkivül még nagyon sok más divatköpeny és ruha legszebb kivitelben és igen nagy választékban.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,
selymek, divatflanelek és mindenféle
őszi divatujdonságok
ooooo naponta érkeznek! ooooo
Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kisérni!
Aszódi és Róth Divatáruháza
A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállitói. Tisztviselőknek 5%, kedvezmény

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban borbélynál, ujságárusnál követelje a HAJDUFÖLD-et!!!

TISZÁNTULI HUSIPAROS SZÖVETSÉG

A TISZÁNTULI HUSIPAROSOK HIVATALOS ÉRTESITŐJE

Tisztességtelen verseny a hentesiparban

A debreceni piac szenzációja

Már egy-két hete szerte beszélnek a városban arról, kogy a szalonnás sertéshus kilogrammját egyes henteseknél 20 ezer koronáért lehet kapni tetszésszerinti mennyiségben. Ezzel szemben azokat a henteseket, akik magasabb árakon árusitanak, szemrehányással, sőt az uzsora vádjával illetik egyesek.

Éppen a fogyasztó közönség felvilágositása szempontjából teljes nyomatékkal rámutatunk arra, hogy ezek az Olcsó Jánosok kettős szemfényvesztést követnek el. Elsősorban megtévesztik a közönséget, mert az olcsó hust mint elsőrendü hust árusitják, holott az kifejezetten a legolcsóbb és legsilányabb sertésekből származik, de megtévesztik a fogyasztót azért is, mert a hust nyomtatékkal adják, elmérik vele a körmöt, fejet, bőrös hust, sőt a belszerveket, mint a tüdőt, májat és a szivet is. Ilyenformán a publikum csak látszólagosan jut olcsóbb hushoz, mert az valójában sokkal drágább, mint a megbizható cégek által magasabb áron, de nyomtaték nélkül árusitott portéka. Itt igazán beválik a példabeszéd, hogy olcsó husnak hig a leve.

De megcsalják ezek a jó emberek önmagukat is, éspedig azért, mert elfelejtik azt, hogy a könnyü sertés beszerzési árára legalább 6—7 ezer korona költséget kell rátenni, hogy a kihasitott sertés árát megkapják, mig az érett, jó sertés 4—4 és félezer korona költséggel rendszerint beéri. De megcsalják magukat ezek az olcsó Jánosok azért is, mert az ilyen haszonmentes árusitásnál a vágási darabszám a normálisnak két-háromszorosára emelkedik, már pedig a vágási darabszám képezvén az általános kereseti adó alapját, ez az adónem náluk az eddiginek 2—5-szörösére fog emelkedni.

Akik tehát a közönséget ily módon vezetik félre és iparostársaiknak ezen az uton ártanak, végeredményben maguk alatt vágják a fát és legfeljebb látszólag markolnak sokat, de fogni semmit sem fognak.

A vidék és a husiparosok szövetsége

Egy hete Kisujszálláson, azelőtt Nyiregyházán lengett a nemzeti lobogó az ipartestületek épületein, mely a debreceni husiparosokat látta falain belül vendégül. Ünnep után értesülésünk szerint Hajdunánás, Berettyóujfalu és Böszörmény szándékozik a debreceni husiparosok képviselőit meghivni, hogy a husiparosok szövetségének alapköveit ott is lerakják. A tömeges meghivások és csatlakozások azt mutatják, hogy erre a szövetségre nagy szükség van és hogy sulyos sérelmek várnak orvoslásra, a jövő nagy kérdései megoldásra Általános óhaj, hogy a Tiszántuli Husiparosok Szövetsége külön szaklapot inditson, mivel a mai rendszer nem mindenben felel meg a kivánalmaknak s igy csak ideiglenesnek tekinthető. A Tiszántuli Szövetség szervezői már meg is tették a bevezető lépéseket egyik helybeli nyomdában a lap meginditása iránt s ezek a tárgyalások a legjobb mederben haladnak. Az alakuló közgyülést a Szövetség a Kereskedelmi és Iparkamara disztermében január hó közepén szándékozik megtartani. A vendégek elszállásolásáról és kalauzolásáról a szervező bizottság gondoskodik. A nagy-gyülésen a többek között felolvastatik az alapszabály tervezet és megválasstatik az igazgató-tanács. Gyülés után bankett lesz a jóhirnevü Lókody-féle vendéglőben, amelyen a debreceni husiparosok vendégül látják az összes vidéki szaktársakat. A nagygyülés minden bizonnyal vasárnapra esik, hogy az alkotó munka minél kevesebb csorbát szenvedjen. Itt emlitjük meg, hogy legutóbb Tiszalök csatlakozott 7, Kaba 3 és Gyula 10 taggal. Gyula csatlakozása különösen jelentőségteljes, mivel Gyula hatalmas husipari gócpont és tekintélyes husipara, kiváló vezető emberei vannak. A vidékl tagok száma már megközeliti a 200 at, a debreceniekkel együtt ez a szám csaknem a kétszeresére tehető.

A karacsonyi árak a husiparban Teljesen alaptalan volt a fogyasztó közönségnek az a félelme, hogy a husiparban az árak karácsony előtt emelkedni fognak. Ez az emelkedés egyáltalában nem következett be es reméljük, nem is fog egyhamar bekövetkezni.

Egy szakmunkáról. Akik szakkérdésekben járatlanok, nem is tudják kellően értékelni azt a szolgálatot, melyet dr. Szabó Mihály az egész ország hentesiparosainak tett azáltal, hogy a „Gyakorlati Árszámitás a Hentesipar"-ban megirta. Ez a munka teljesen egyedülálló az egész országban, mert ebből a szempontból még egyáltalában nem foglalkoztak a hentesipar kérdéseivel. — Bittner János, a budapesti kereskedelmi és iparkamara alelnöke irt még a háboru előtt egy szakácskönyvet, melyben a különböző hentesáruk készitési módja van ismertetve, ezzel a munkával aztán a husipari irodalom hosszu időre ki is volt meritve A kötött gazdálkodás idején az Orsz. Közp. Árvizsgáló Bizottság, röviditve OKÁB érdemes elnöke, dr Biheer Gyula foglalkozott nemcsak a hentes, de az összes ipari szakmák árkalkulációival. Ebben a kiválóan értékes munkában a dolog természeténél fogva magára a hentesiparra nagyon kevés hely jutott s igy ez a munka ebből a szempontból sem lehet tökéletes. De nem tökéletes másrészt azért sem, mert erre a szakmára is bruttó haszonszázalék tételeket állapit meg, holott ugy adóztatási, mint büntetőjogi, nemkülönben kereskedelmi gyakorlati szempontból egyedül a netto haszonszázalék kiszámitási módja és ismerete helyes és szükséges. Dr Szabó Mihály épp ebből a szempontból világitja meg a kérdést és ugy a szakembereknek, mint a védőügyvédeknek és biráknak érthető formában megmagyarázza azt, miből alakul ki az eladási ár és milyen alkatelemeknek kell a helyesen felépitett eladási árnak magában foglalnia. Egységes alapra fekteti a különböző számitási módokat és megtanitja a szakembereket arra, hogyan kell helyesen számolni. Szembehelyezkedik azzal a tarthatatlan felfogással, melyet a társadalom sok más rétege a husiparosokkal szemben táplál, eloszlatja azt a tévhitet, mintha minden husiparos milliárdos és uzsorás volna egyszemélyben, ellenkezőleg rámutat azokra a sulyos terhekre, akadályokra és nehézségekre, amelyek a husiparosok vállait nyomják. Dr Szabó Mihály szakkönyvét a társadalom minden rétege kellően értékeli, de különösen a husiparosok, akik egy-egy vidéki propagandaut alkalmával tömegesen szerzik meg ezt az értékes könyvet. *Dr. Cs. D.*

Budapest székes főváros Hungária gyógyforrásának
GYÓGY- és ÜDITŐ
vize
a „HARMAT" VIZ
páratlan gyógyhatásu
vese, hólyag, köszvény, gyomor, bélbántalmaknál.
Borral kitünő!
Kapható minden jobb vendéglő és füszerüzletben.
Főraktár Debrecen, Csapo-utca 71.

Óh, jaj! | EGGER | Éljen!
MELLPASZTILLÁI
Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen 65 év óta beváltak
Megfojt ez az áthozott köhögés
Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában
Egger mellpasztillacsakhamar megszabaditott

Az iparosság figyelmébe!
Az Iparoskör vezetősége meleg hangu batyus, teás
Szilveszter-estélyt
rendez, melyre tagjait és kedves vendégeit tisztelettel meghivja.
Figyelmes kiszolgálásról és a terem fütéséről gondoskodva van.
az Elnökség.

Lengyel fest, tisztit
legolcsóbban mindennemü ruhákat Csapó-utca 28. szám alatt.

Megnyilt! „PANNONIA" Megnyilt!
férfi ruha, cipő és kalap
Részletáruház
Kövesi és Neumann Simonffy-utca 7. sz.
Heti és havi törlesztésre előnyös árak mellett.
UJ! Kérjük a cégre ügyelni! UJ!

Hirdessen a Hajduföldben!

A gyümö csfák téli ápolására egyedül az Avenarius-féle
DENDRIN
vizben oldható gyümölcsfa carbolineum alkalmas.
Kiváló védőszer a gyümölcsfákat pusztitó levéltetvek, vértetü, pajzstetü, faragópille, gyürüspille stb. kártevése ellen.

Kártevő gombák ellen a Bayer-féle
SOLBAR-ral
permetezzünk, melyet az egész világon alkalmaznak.
Elpusztitja a vánkospenészt (Monillia), lisztharmatot, a vörasodás gombáját, a legjobb ellenszere a szőllőlevél fodrosodásának.

KÉRJEN ISMERTETOKET
Magyarország részére gyártja: Krausz—Moskovits Egyesült Ipartelepek R. T. Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 8.
Forgalomba hozza: Magyar Növénymentő R. T. Budapest, VII., Dohány-utca 20. szám.

KARÁCSONY KERESZTREJTVÉNYE

Rovatvezető: L—y—I.

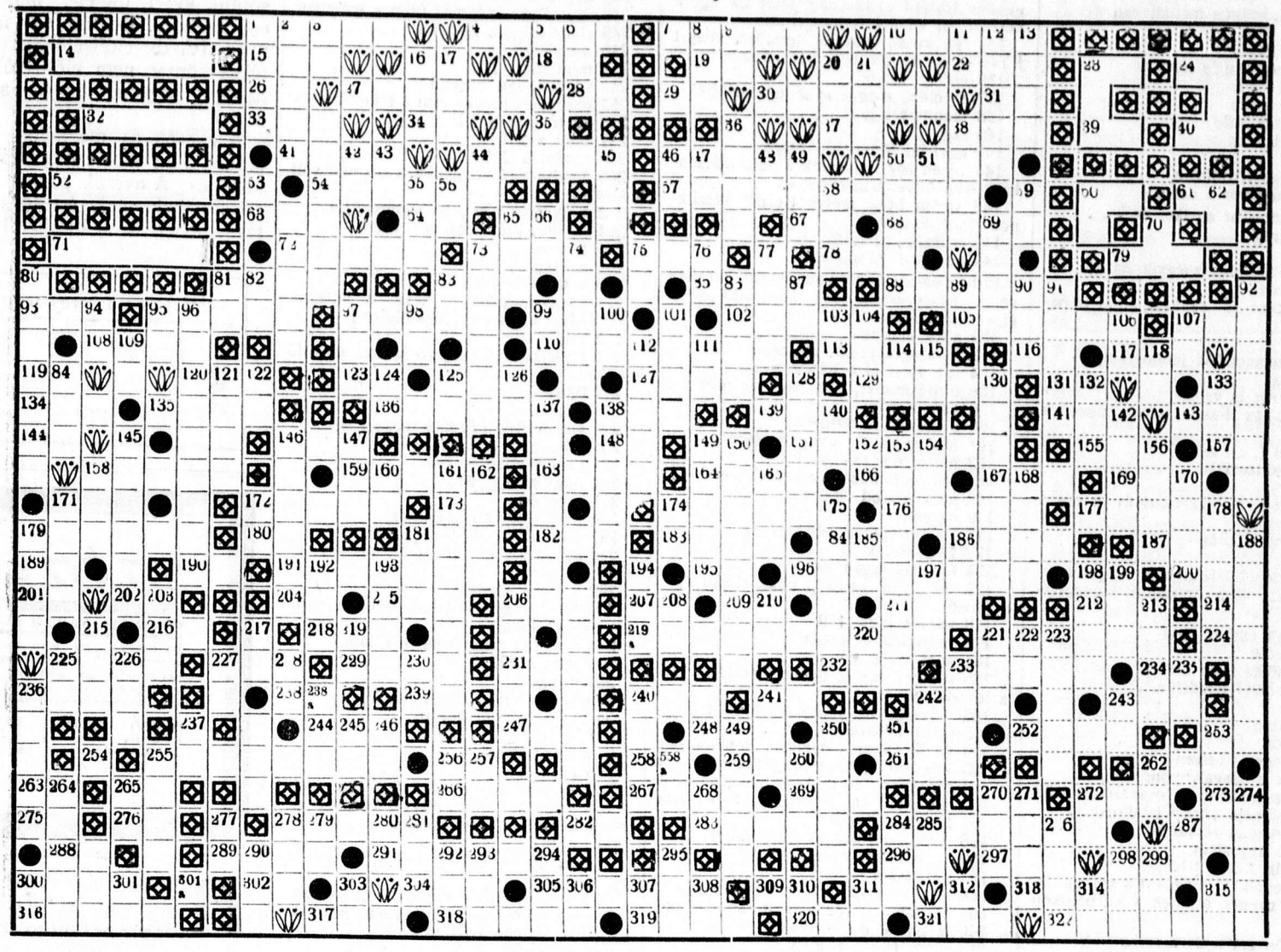

Vízszintes sorok:

1 egy szín a magyar zászlóból
4 Magyarország egyik déli részének neve
7 csukott jármü
10 egy szín a magyar zászlóból
14 a legmagyarabb folyó
15 időhatározó
16 költőszó
18 régen élt
19 utca burkolatnak használják
20 a környek egy része
22 cselekvést jelent a szótanban
28 kötőszó
24 téli sporteszköz
26 biztató szócska
27 a Dunának az a része, ahol elhagyja az országot
28 a kutya lakása
29 csapadék
30 az a község, hol egyik nagy folyó belép az országba
31 ennek már nemsokára vége
32 hajózható folyónk
33 ugy latinul gyakran hallod a templomban
34 számnév
37 mássalhangzó (fonetikusan)
38 varrószerszám (névelővel)
39 ez vigyáz a laktanyára
40 nem holnap
41 szín
44 azt mondják ilyen a szükség
46 aki nem lépette át a korhatárt
50 majomfaj
52 Magyarország határfolyója
54 minden házban megtalálhatod
57 sok ilyen vonat jött át a megszállott területről
60 házi állat
61 földmüves teszi
63 ebből lesz a fa is
64 nem valódi
65 mint a 40
67 névmás
68 világtáj
71 Csonka-Magyarország határfolyója
72 lud
73 határozott tiltakozást jelentő szó
75 igekötő
78 ezt nem akárod fizetni
79 nagy ez, ha esik az eső
81 drágakő
83 ez van az ujságban
85 költői müfaj
88 hasznos házi állat, ilyenkor sokat ölnek
93 az ilyen vadászt megbüntetik
95 az olvasót igy is nevezik
97 ezek lakják az ÉNy. felvidéket
99 após
102 egyik erdélyi város nevének első része, halhatatlan tetteket véghezvitt emberek jelzője
105 ide vezet az utolsó utunk
107 ékezet nélkül, a struchoz hasonló futómadár
108 itt megy a parancsnok, ha vezeti csapátát
110 Magyarország északi részének neve
113 a nyelvtanban tanultad, az accusativus is ez
116 házőrző állat
117 az egér teszi
119 gyakran használható ásvány
120 széles utca
123 ékiró teszi
125 sulymérték röviditve
127 azt tartják, hogy a cigányasszony ezt teszi a szép gyerekekkel
129 a haretéren sokszor mondták ezt
131 latin kötőszó
133 enélkül nem szabad semmit sem tenni
134 minden állami hivatalnál megtalálod e röviditést
135 ezt teszi a korsóval, aki kutra megy vele . . .
136 felvidéki vármegye
138 költői müfaj
139 ital
141 ez is ital
143 igekötő
144 ilyen ispán is van
146 fém
148 forditva egyszerü gép
149 mint a 24
151 dőfésre, szurásra alkalmas fegyver, a régi magyarok használták
155 ezt ne kérdezd a nőktől
157 sok levélen ennyi a megszólitás
158 azt mondja a közmondas, igy jó az asszony
159 ide járnak iskolába a legkisebb gyermekek
163 házi szárnyas
164 ezeknek a müvei vannak összegyüjtve a könyvtárban
166 igekötő
167 nyári lakás
169 angol megszólitás
171 ezt nem szabad soha szem elől téveszteni
172 nagy tavunk
173 nem szolga
174 egy gazdasági eszköz alkatrésze mely nélkül nem használható
176 honszerzőnk
177 ilyen a Nagytemplom egy kis házhoz viszonyitva (népiesen)
179 ami biztos
180 mint a 20
181 ha s-et teszel hozzá, tanuló
182 a hajó hátsó része
183 mint a 159, de népiesen
184 az ajtókon van
186 iróeszköz
187 mint a 41
189 forditva biztató szócska, mint a 26
190 forditva összetett betü
191 a faját megtagadó (közkeletü idegenszó)
195 mint a 67
196 ne nézz a napba, mert . . .
198 mint a 81
200 sárga szin, de az r betüje még erre a nagy keresztrejtvényre sem fért rá
201 kereskedelmi röviditás
202 mint a 195
204 indulatszó
205 ebből is csinálnak vásznat
206 magasról esik le
207 mint a 65
209 csak az asszonyok neve után találod
211 az asszonynak van
212 ilyen várat sokat épitenek
214 egy mássalhangzó fonetikusan, idegennyelven névmás
216 mint a 19
218 dunántuli község, küzdelmes választás volt itt nemrég.
219/a arra mondják, aki szemfüles, ügyes
221 az országnak ez a része régen fejedelemség volt
224 mint a 202
225 görög mitologiai forrás a feledés vize
227 tagadószó
229 ismert khán Magyarországon
231 még nem éjszaka
232 a zsebkendőjét lobogtatja
233 ezt teszi a folyó a parttal
234 mint a 16
236 a gyermekkor egyik legjobb labdajátékja
238 a hivatalnok teszi
239 mint a 28
240 a nők hordták régen a nyakukban
241 gyümölcsből készül
242 az egyik Judia
243 régi ürmérték
244 nem hat
247 ezt teszi a rézöntő
248 nem türöd kertedben
250 erdélyi folyó
252 erdei vad, a földben van lakása
253 rag
254 növelő
255 ezek lakják az ország délnyugati részét
256 kis folyóviz
258 dupla mássall angzó
259 könnyelmü
261 becéző női név, egyik debreceni szinésznő neve
262 mint a 244
263 enélkül semmit se tégy
265 névmás többes számban
266 sokat hallasz mostanában a képviselőházban, latinul élet
267 tárgy, amelyről beszélni lehet
269 van ilyen táska is
170 ékiró teszi
272 sokkal ezelőtt
273 ilyen kulcsot is használnak a zenében
275 névmás többes számban
276 szibériai folyó
278 futár idegen nyelven, egy esti ujság neve
282 nem rossz
283 ebből is készitenek ékszert
284 állam, melyet most Erdélyhez csatoltak
287 kis gyermek teszi, (a nép nyelvén)
288 csak az asszonyok neve után találod meg
289 a kutya teszi
291 Heródiás leánya, ki Keresztelő János fejéért eltáncolta a hétfátyol táncot
296 mint 198
297 ezt teszi a munkás a szőllővel a tél beállta előtt
298 fasor
300 erről hires Cinkota
302 mint a 256
304 munkáért kapják
305 államfő
309 mint a 288
311 mint a 34
313 a mesékben gyakran előforduló emberke
315 paraszti megszólitás
316 még most is sok ablakon láthatod nyáron
317 egyik érzékszerve hiányzik
318 ilyen folyóirat is van
319 egyik szín a magyar lobogóról
320 ennek örvend az ügyvéd
321 vágószerszám
322 bikavisdalairól hires nép

Függőleges sorok:

1 kicsi ló
2 a vályu is ez
3 rag
5 nem
6 kertész szerszám
8 régi ürmérték
9 a szőllő fája is ez
11 magához szólit
12 ezt teszi a családot az ideál leveleivel. El . . .

13 egyik pesti színház neve
16 felettünk is eljár lassan
17 a bubos kemence mellett van
20 a hidnak van
21 bennünk folyik
23 a villanykörte más neve
25 mennybe száll
35 tagadó szócska
36 bort huznak vele
38 a juhok lakása
42 kötőszó
43 a viléz szó rövidítése
44 akinek még ver a szive
45 a tizparancsolat egyike, ne . . .
46 forditva rag
47 nem fel
48 az olasz hangskála egyik hangja
49 helyhatározó
50 ilyen patkót is szoktak sütni ünnepekkor
51 fasor
53 nagy mesemondók monogramja
55 árulerakat
56 ilyen vezér is van
58 Romulus és Remus anyja nevének első része
59 keresztül (. . . megy)
60 a katona teszi
62 ásvány
65 keleti nép. Ilyen keresztnév is van
66 indulatszó
69 már nem délután
70 erőd
78 önkéntelenül félelmében hangot ad
74 hegylánc. több országon keresztülhuzódik
75 a jószivü ember teszi
76 nem valódi
77 a gyümölcs teszi ősszel
80 nagy erdélyi fejedelem
81 növelő
82 zenei kulcs
83 csapadék
84 olaj idegen nyelven
86 másnak a szavait mondja el
87 a VII. században Kolozsváron készült érempénzek szignája. (Arx Claudiopolis)
89 kereskedelmi rövidités
90 fajvédő egyesület
91 az egyik Körös jelzője
92 itt pihentek ki magukat a magyarok, midőn Vereckénél átjöttek a Kárpátokon
94 képző
95 jó tüzön ezt teszi a leves
96 telepitvény, sok van Afrikában
97 mindent elnéz
98 varróeszköz
99 Dumas nagy regényéből jól ismert vár
100 mint függ 96
101 kikötő az Északi-tengeren
103 tagadószó
104 minden embernek van
106 forditva az ékirő teszi
107 ami felettünk van
109 a husnak van
111 a főváros igy emliti Debrecent is
112 a hangskála egyik hangja
114 gyilkos teszi
115 a rózsafának is van
121 utána megy, hogy elhozza magával (. . . meg)
122 kisgyermek teszi
124 fém
125 kérdő névmás
126 igen kicsiny sulyegység rövidítése
128 a fonás eszköze
130 a tiszamenti egyik községben régebben történt gyilkosság, mely az egész keresztyén világot felháborította
132 egy kuszó növény termése, melyet főzve és sütve eledelül használunk
138 erdélyi folyó
137 ez előző meg a sebészeti mütétet
138 tanult belőle
140 rag
142 egyházi főpap székhelye
145 régen igy nevezték a reformátusokat, ilyen hitvallásuak voltak
146 finom bőr, melyből cipőt készitenek (fonetikusan)
147 szükség, németül
149 nem hall (népiesen)
150 a megszállás után keletkezett hazafias zene- és verskölteszet közkeletü neve (rossz helyesirással)
152 a fel ellentéte
153 árvaságra jutott, régiesen
154 sok folyt el a háboruban
156 erdei madár, van sárga és fekete
158 nem kezdet
160 a családhoz tartozik
161 Magyarország nyugati része
162 mezei munkás teszi
165 női foglalkozás, gyermek kertész
168 nem akarod fizetni
170 egyedül
171 kisebb idegen pénzegység
172 fiugyermek
174 forditva tagadószó
175 az ilyen szivbaj csak ritkán gyógyitható
178 mint a függ. 149
179 veszedelmes szóda
181 mint vizsz. 22
185 a fának része, ilyen nevü folyó van a felvidéken
188 község, itt jöttek be a honfoglaló magyarok a hazába
192 valódi német nyelven, fonetikusan
193 sziget a Tirranei-tengerben (olasz)
194 Munkácsy hires képe nevének első része magyar forditásban, mutató névmás
197 forditva időmérő
198 csak ilyen késsel lehet vágni
199 „gondol" másként
203 gazdasági eszköz
206 az állatke tben külön foglalkozás
208 ez hadnagy, de kisebb rangban van
210 testünket behálozza
213 fürge mezei állatka
215 mező
217 nem fel
219 kereskedelmi kifejezés
220 forditva biztató szócska
221 India egyike
223 munka
225 a husnak van
226 a hét vezér egyike
227 biztató szócska
228 személyes névmás többes számban
230 állóviz
233 női név, sokan igy irják
235 gyakran használatos ásvány
236 itt állitják elő a lisztet
237 Zeus leánya, kit féltékenységből Héra tehénné változtatott
238/a mint a függ 215
240 üzlet népies neve
241 ha hirtelen nem jut eszünkbe valami, ezt a szót mondjuk
242 hárfa
243 növelő
245 ékezettel háziállat
246 személyes névmás többes számban
249 riadó idegen nyelven
250 népviselet
251 mint függ. 122
253 öblöshangu hegedü
255 ezt nnhéz megkeresni a számolásban
256 12 hónapból áll
257 mint a 251
258/a mint a 257
260 Csaba királyfi ennek a népnek volt a királya
262 a gyertya teszi, ha meggyujtják
264 Monte Cristonak sok volt
265 álló viz
268 holnap is lesz
270 a kocsikeréken van
271 francia regényiró neve, a hölgyek igen kedvelik müveit (fonetikusan)
272 rag
274 táplálkozást kifejező ige parancsoló módban
277 bánat
278 végtag
279 van düllő, községi megyei is
280 kötő szó
281 nem szabad ember
284 mint a függ 515
285 megvéd
286 öreg emberre mondják
287 mássalhangzó fonetikusan
290 az ember helyett sok munkát elvégez
292 a jégbe vágják
293 könyörögjünk latinul fonetikusan de csak a szó töve
294 e nélkül nem lehet szántani
295 mint a 221
298 családfő
299 vásznat készitenek be őle
300 gyümölcsből készül
301 növelő
303 nem holnap
306 kötőszó
307 az esőtől vizes lesz (csak az igető)
308 forditva a rovatvezető (vezeték nevének első és utolsó betüje
310 egész
311 ennek az a kötelessége, hogy vigyázzon
312 a savanyitott káposztának is van
314 az orvosi rendelvénynek felső bal sarkaban látható rövidités
315 csapadék

Megfejtési határidő december 31

Megfejtők között négy dijat sorsolunk ki: I. dij egy malac, II. dij egy zsebóra, III. dij egy üveg kölniviz, IV. dij előfizetőknek egy értékes könyv, nem előfizetőknek egy hónapig ingyen küldjük a Hajdufőldet.

A nyerők és megfejtők neveit a január 3-án megjelenő számunkban közöljük. A nyerők posta utján is értesittetnek, mely értesités felmutatása mellett szolgáltatjuk ki a nyereményeket

A Hajdufőld keresztrejtvénye

Beküldte .....

K .....

.....(lakhely)

SZÓZAT

KERESZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP

Előfizetés: Egy hóra 40.000 K negyedévre 10,000 korona. — Egyes szám ára hétköznap 2000 korona, vasárnap 3000 korona

OLCSÓ, BIZTOS, GYORS

eredményt ér el, ha a SZÓZAT-ban hirdet!!

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

Ruhatestésben, tisztitásban és mosásban

utólérhetetlen Biró

Arany Bika, mozi bejarat.

Értékesebb ruhákat felelősséggel vállal.

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyvi a

BIKSZÁDI

Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

Preiszner János szobrász müterme

Debrecen, Rákóczi-utca 13. szám

Készitek mindenféle diszitő szobrász munkát. Müköből: Hősi emlékeket, sirköveket, sirszegélyt, lépcsőket, lábazatokat, kerti vázákat. Betonból: Etető-itató vályukat, kerítéseket, járó szegélyeket és járdaburkolatot, terazzo- és lapburkolást, különféle mümárvány munkákat. Rajzokkal, költségvetéssel mindenkor dijtalanul szolgálok.

December 24-ig tart az olcsó nagy karácsonyi vásár a „Hangyában"!

Reklám árak

karácsonyi diszekben, csokoládé figurákban, szaloncukorkákban, csokoládédessertekben, teasüteményekben, kandirozott gyümölcsökben, pezsgő, bor, cognac és likőrökben, ugyszintén dióbél, mák, mazsola, mandula, mogyoró és tortalapokban, stb, stb, stb

Kérjük könyves vevőinket,

hogy becses megrendelésüket már most feladni sziveskedjenek!!

Most olcsón vásárolhat

bőrkabátot, városi bundát, fekete téli kabátot sálgallérral, átmeneti kabátot és rövid téli kabátot a

HAJDUSÁGI

FÉRFIRUHA ÁRUHÁZBAN

PIAC-UTCA 67. FROHNER SZÁLLÓ ÉPÜLET

APRÓHIRDETÉSEK

Tulzsufolt raktár miatt

a karácsonyi leszállitott árakból

ujabb 25 százalék engedményt adunk

Velourköpeny legujabb fazon végig bélelve **690 ezer K**

Velourköpeny végig bélelve, gallér, kézelő prémezve **915 ezer K**

Rockás, csikos velourköpeny divatszinekben, különleges fazon, végig bélelve **880 ezer K**

Seal elektrik bunda 2 millió 900 ezer kor.

100 darab szezonból visszamaradt tiszta gyapjuruha eladása december 24-ig **190.000 K-tól**

Rózsa áruház

Alföldi palota.

Levelezés

Külföldről hazatért, nagy nyomorban lévő magántisztviselő kéró szavai esedeznek azon nemesen érző uri asszonyhoz vagy uri emberhez, aki őt, hogy álláshoz juthasson, némi ruhával és 600.000 koronával kisegitené. Cimet a kiadóhivatalba „Örökké hálás" jeligére kérem. 519

Lakás

1926 május egyre keresek belső területen háromszobás komfortos lak st. Cim a kiadóban. 413

Különbejáratu butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással. Piac 40, első lakás, január 1-re. 435

Második emeleten lévő három szobából és szükséges mellékhelyiségekből álló modern lakásomat elcserélném kétszobás földszintes egészséges lakással. Cim a kiadóhivatalban 412

Két szoba, konyha jószágtartással, lelépéssel kiadó. Késes-utca 14 513

Butorozott szoba kiadó, esetleg konyhahasználattal. Némethy, Csapó 71. 2—3 között. 454

Piacutcai 5 szobás modern lakásomat, amely orvosnak különösen alkalmas, elcserélném mellékutcai 4 szobás modern lakásra vagy átadnám. Érdeklődők dr Hódy és dr Böszörményi ügyvédeknél nyernek felvilágositást, Piac-utca 77. Telefon 7—80.

Keresek szoba, konyhás lakást külsőségen baromfi és disznótartással, Szalkai-utca 5. 474

Butorozott szoba központban január 1-re kiadó Hüvelyes-utca 6. 484

Különbejáratu szép utcai butorozott szoba előszobával kiadó Barna-utca 15., földszint 462

Egyszobás, konyhás lakás átadó lelépéssel. Értekezhetni Széchenyi utca 19, ügyvédi iroda. 523

Egy szoba, konyha kiadó gyermektelennek III. utca 15, Tisztviselőtelep, vasuti őrházzal szemben 476

Butorozott szoba kiadó, esetleg konyhahasználattal Némethy, Csapó 71 2—3 között. 490

Ajánlat

Endlizést (csipkebeadást) vállal Nagy Gyula műhimző József kir. herceg-u' 8. 494

Tölgy apritott és hasábfa állandóan kapható házhoz szállitva Fischer Elek fakereskedőnél Károly Ferenc József-ut 20. Telefon 647. 647

Sertésölést elfogad Bancsi János hentesegéd. Vörösmarty utca 26. 514

Bor ó és uj ünnepekre és disznótorra 25 literes tereletben is 6000 koronától. — Kresznerics, Bocskay-kert. 447

Fajborok az ünnepre leszállitott áron liter és hordótétel, saját termés. Arany János 30. 360

Házvezetőnőnek ajánlkozik házvezetésben gyakorlott uri nő. Raab Ilona, Csemete-utca 7. 406

Soffőrizsgára szakszerüen előkészit Kiss képmühely soffőriskolája Erzsébet-utca 20, szám. 419

Zamatos házi bor literenként csak 12000 koronáért kapható vasárnaponként és karácsony hetében szerdán, csütörtökön 10—4 óráig. Poroszlay-ut 53. 411

Monogramozást vállalok. Vörösmarty 24. Ugyanott teli kosztüm olcsón eladó. 428

Kiadó bolt és péksütőde, esetleg raktárnak vagy műhelynek is. Hatvan utca 55. szám. 434

Zongorára bérbeadó Széchenyi-utca 46. 429

Egyetemi hallgató középiskolai tanuló lelkiismeretes oktatását vállalja. Cimet a kiadóba kér. 455

Ódor, kitünő, 10000, uj 10000 literenként. Kapható Baross-utca 20. 461

Igen szép és változatos külföldi bélyegek és sorozatok érkeztek Hirlapiroda Széchenyi utca 6. 518

Ujbor, kellemes izü, literenként 9000 kor. Geréby, Deák Ferenc-utca 13. 466

Irodai munkaerők perfekt kiképzése a Könyvviteli szakirodában Kandia-utca 8/b. Nyolchetes könyvviteli gép és gyorsiro esti szaktanfolyam kezdődik január 10 től Beiratkozás januér 6-ig. Tisztviselők és állásban nem lévőknek részletfizetési kedvezmény Olcsó tandij! Vidékieknek különóra alkalmas időben Jelentkezők perfekt irodai munkaerőkké lesznek kiképezve 521

Magános nő ápolónőnek, gazdaszonynak vegy gyermekek mellé elmenne. Özv. Győri Istvánné, Nyil-utca 138. 481

Debreceni bélest vagy rétest csinálni házakhoz vagy vendéglőbe elmegyek, Kertészné, Darabos utca 53, ajtó 3. 482

Zongora bérbe adó. Cim Arany János 62. Telefon 11—31. 477

Két perfekt varrónő házakhoz ajánlkozik vidékre. Pethő—Révész, Piac-utca 50. 459

Kereslet

12 milliót keresek dupla értékü kézizálog fedezetre, magas kamatra. Cim a kiadóban. 445

Szőlőt vagy gyümölcsöst keresek megvételre 2000 ölig kisebb nyári lakóházzal a város környékén. Fábián, Kossuth-u. 8. Banküzlet. 491

Intelligens nő keres pénztárnoknői vagy hasonló bizalmi állást gyakorlattal birok. Ajánlatokat kiadóba kérek, ahol cimem is megtudható. 424

Kölcsön vennék ötven milliót betáblázásra, jó kamatra. Cim a kiadóban. 441

Irógépet keresek használtat, de jó állapotban. Cim a kiadóban. 516

Pianinót bérbe veszek. Kövy Lajos Piac-utca 59. 465

Nagyobb családu vincellért keres, aki feles kertészetet is vállal, Gorove uradalom Monostorpályi. Ajánlatok fizetési igény megjelöléssel irásban adandók be. 467

Földmives iskolát végzett kulcsárt, aki ispani teendőket is végezné, keres Gorove uradalom Monostorpályi. Ajánlatnk irásban fizetési igény megjelöléssel adandók be. 468

Háromnegyedes hegedüt és kotta állványt keresek megvételre. Cim Bika bérház, II em. 6. 463

Tisztviselőnő vagy tisztviselő, gyors és gépirásban gyakorlott előnyben, alkalmazást nyer Vasbutorgyárban 487

Kölcsön venne tiztöl tizenötmillióig jóljövedelemre háztulajdonos. Értekezhetni vasárnap. Cim a kiadóhivatalban 483

National ellenőrző pénztár gépet keresünk megvételre. Ajánlatot kér Dohánytőzsde Piac-u. 41. 472

Keresztyén gyermekszerető kisaszszony, ki önállóan főz, azonnal felvétetik, Cim a kiadóban. 464

Január 1-re gazdasági állást keresek jó bizonyitvánnyal, Cim Ebes 13. Kovács Imre gazda részére. 471

Ki adna kölcsön 20 milliót rendes kamatra s biztos fedezet mellett 1 évre, Cim a kiadóban 488

Eladás

Eladó 1 drb a debreceni Csizmadia Árucsarnok Szövetkezet részvénye, továbbá Kölcsey-utca 15. szám alatti ház és Ondód. Gál-düllőben 10 hold fekete föld. Értekezni vitéz dr Szilágyi Dénes ügyvéd Piac utca 44. szám alatti irodájában. 317

Eladó két nagy használt fotel, uj göndör sál, női aranyóra. Batthyány-utca 13, emelet balra. 456

Eladó régi értékes hegedü. Batthyány 13, emelet balra. 457

Irógép, „Ideál", alig használt, olcsón eladó. Simonffy-utca 9, kapu alatt. 460

525 cm itató vasvályu eladó Csapó-utca 27, keresztépület 450

Jókarban levő Wertheim-cassa eladó Előtvös-utca 110. 449

Csutka eladó kisebb-nagyobb mennyiségben Értekezhetni Erzsébet utca 26. 512

Négy hektoliter fajtiszta uj rizling bor eladó. Péterfia 67. 453

December 4-től | **Mindenki ajándékot vagy sorsjegyet kap, aki az Arany Bika Divatházban vásárol** | December 24-ig

Bika-épületben

150000 K készpénz vásárlás után egy guriga cérna és 1 drb mosdószappant
300000 „ „ „ „ egy prima törölköző (vagy) nyakkendőt
400000 „ „ „ „ egy blúzra való tenniszflanell, 1 pár finom sokniť
500000 „ „ „ „ egy női inget (v.) 1 prima férfi nadrágtartót
600000 „ „ „ „ egy cérnafátyol női (vagy) flór férfi harisnyát
800000 „ „ „ „ egy divatos selyem saal (v.) 1 pár férfi bokavédőt
1000000 „ „ „ „ egy férfi ing 2 gallérral (vagy) 3 mtr zefirt
2000000 „ „ „ „ egy divatos gyapju blous (vagy) 1 kombinét
5000000 „ „ „ „ egy fehér vattás 2 személyes paplant.

Vagy minden 100.000 K-ás vásárlás után egy ajándék sorsjegy
Szolid árainkat ezen kedvezményünk dacára is fentartjuk és kérjük arról meggyőződni vételkényszer nélkül!

NYUGALMAZOTT FŐTISZTVISELŐKBŐL ALAKULT

'TŰZ'

FŰTŐANYAG KERESKEDELMI oo VÁLLALAT oo

DEBRECEN, KÁLVIN TÉR 19. SZ.

I. 22. ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felöli oldal)

TELEFON 353.

Hasáb — — — —	39000
Apritott — — —	47000
Porosz szén — —	93000
Porosz bánya koksz	95000

Áraink haza szállitva forgalmi adóval együtt értendők.

Sajdt érdekében kisérje figyelemmel szállitó szekereinket, hogy önmaga győződhessen meg áraink kitünő minőségéről.

Modern háló, ebédlő, használt háló, varrógép. konyhaberendezéssel sürgősen eladók Délelőtt 10—12, délután 2—3-ig. Vigkedvü Mihály-u. 13. 451

Eladó az Ungvári hizlaló mellett 3 szobás családi ház, istálló, magtár, góré, 60 sertésre akol. Sípos utca 1. Értekezni Hatvan-utca 55. 433

Édes bor, saját termésü, literenként eladó Hajnal-utca 27. Keresztépület. 446

Brilliáns kis függő és fehér korall függő eladó. Hatvan-utca 4. szám, kapu alatt jobbra. 444

Ötven milliéért eladom százötven millió követelésemet. Befektetett tőke és kamatokért felelek. Cim a kiadóban. 440

Eladó hármas tükör, egy gyermekkocsi, petroleum lámpa, szekrény Arany János 31, a pincében 522

Gyümölcsös, zöldséges kert, virágtelep melegággyal, 2 hold terület, uri lakással eladó, esetleg bérbeadó Széchenyi ut 21 480

Ódor kitünő 13,000, uj 10.000 literenként Baross-utca 20. 285

Fogorvosi villanyfurógép eladó Paulo Batthyány-utca 22. 475

Gramofon jó hangu eladó József kir, herceg-utca 65, ajtó 4. 486

Ládák kiváló minőségben minden nagyságban, nagy mennyiségben, jutányos áron eladók Dohánynagytőzsde Piac 41. 473

Vegyes

Ócska ruhát vesz és elad Havas János Péterfia 30. 484

Fancsovits Nővérek tánciskolájában januárban uj kolonok kezdődnek. Beiratás Batthyány u 10 414

Felhivom mindazon igen tisztelt ismerőseimet, kik a nálam mindenkor tapasztalt becsületes és előzékeny kiszolgálás révén a multban támogatni szivesek voltak, hogy a már általunk üzembe helyezett „Hungária" hengermalom igénybevételével a jövőben is b. pártfogásukban részesiteni szíveskedjenek, Gottlieb Dániel ügyv. igazgató 489

Árverési hirdetmény. Lakásátadás miatt folyó hó 28-án, hétfőn d. e. 10 órakor Vigkedvü Mihály-utca 13. szám alatt butorok, ágynemüek és konyhabereedezés önkéntes árverésen eladatnak, kivetelesen részletre is. forg. adót vevő fizeti, — Debrecen, 1925 dec. 24. Ilosvay.

Diadia a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat RT

DEBRECENI
KOLCSONOS
SEGÉLYZŐ-EGYLET
MINT SZOVETKEZET.

Alakult 1884-ben.

Befizetett tőke: 600 millió.

Tagjainak száma 12.000.

A szövetkezet
pengő heti befizetesekből
alakitott évtársulati könyvecskéivel 4 év alatt
tőkét gyüjthet
magának vagy családjának.

Takarékbetétek
a legelőnyösebb
feltételekkel.

Tagjai részére kedvező
kölcsönök
folyósitása.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

Akar ön egy ajándéksorsjeggyel 100 milliót nyerni?

Akkor vásároljon az alanti cégeknél és ne felejtse el kérni a Közérdekü Liga sorsjegyét, melynek nyereménytárgyait szabadon választhatja. Mindenki annyi sorsjegyet kap, ahány 100.000 koronáért vásárol.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezet Fiókjai
Fisch Testvérek Utóda Epstein Izidor
Piac-utca 40
Brunner Gyula
női, uri divat Piac-utca 27
Horovitz Gyula divatáru
Piac-utca 40.
Kerékgyártó László
kézimunkaipar Szentanna-utca 5
Kostya János ékszerész
Kurián Gyula órás
Ferenc József-utca 42
Özv. Mayer Jánosné és Társai
Molnár Testvérek
műszerészek, varrógépek, irógépek, butorok, kerékpárok, gramofonok és lemezek raktára Kálvin-tér 2.
Petrik Károly és Társa
rövidáru és rőfösüzlet Szentanna-utca 5
Stern József és Testvére Rt.
kefegyár
Főnyeremény 100,000.000 K
Össznyeremény 1.200.000.000 K
Húzás: 1925 december 30.

A még elő nem fordult szakmából egy-egy cég jelentkezését még elfogadja a Közérdekü Liga tárgysorsjáték intézősége Budapest, VIII. Rákóczi-ut 59. sz, Telefon J. 21—73.

NAGY ÉS VÉRTES R.-T.
Budapest, V., Arany János-u. 20.
Amerikai és svéd irodai berendezések, mindennemü irodai butor. — Saját — — kárpitosmühely. — — Garniturák, fotelek, matrácok stb. — Előnyös fizetési feltételek. — Kivánatra megküldjük nagy képes — ALBUMUNKAT. —

Kapható
m r minden könyvkereskedésben
ZIVUSKA JENŐ
könyve
A filozófia története
PLATON
A könyv megrendelhető a Hajduföld kiadóhivatalában is. — A tudomány filozófiájának mesteri leirása ez a könyv, amely minden müvelt embernek könyvtárában meg kell legyen.

Pénztár-blokk
öt féle betüjelzéssel
kapható bármily mennyiségben
lapunk kiadóhivatalában
Piac-utca 59. sz.

MOST JELENT MEG!
DESEŐ LAJOS
ny. ezredes könyve az
OROSZ HÁBORU
A vázlatokkal gazdagon felszerelt könyv szemléltetően tárja elénk a nagy háboru minden mozzanatát és az olvasó fokozódo érdeklődéssel kiséri a háboru egyes fordulatait. — A könyv kapható minden könyvkereskedésben vagy a „Hajduföld" kiadóhivatalában (Piac utca 59) is megrendelhető

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR
DEBRECENBEN, FERENC JÓZSEF-UT 16. SZ.
ALAPITVA 1872-BEN
Telefon 2-32, 9-60.
A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK LEÁNYINTÉZETE
Áruraktár telefon 4-30
Elfogad betéteket takarékkönyvecskére, folyó (csek) számlára. **Hiteleket nyujt** árukra, jelzálogi és egyéb biztositékok mellett. Foglalkozik a banküzlet minden ágával

A világhirü „Cormick" petróleumtraktororok 3 vasu ekével;
eredeti Melichar „Unikum Drill" vetőgépek;
eredeti Bächer egyes- és kettősekék, tüköracélkormáenyal;
eredeti Melichar „Imperátor" sortrágyázók;
eredeti Melichar szab. burgonyaültető- és burgonyaaratógépek;
kizárólagos képviselete:
Ráhmer Sándornál Debrecen, Piac-u. 43. Telefon 962.

Korcsolyákat, kardokat
a leggyorsabban és legolcsóbban a
„HELIOS"-nál
Teleki-utca 71. (Varga-utca sarok) nikkeleztethetl. Telefon 10-04

Az ország legnagyobb bútoráruháza
MODERN és ANTIK TELJES-LAKBERENDEZÉSEK
BUTOR
VI. LÁZÁR U. 3. SZ.
BUDAPEST

Ha szép, modern, szolid kivitelü olcsó
CSILLÁROKAT
akar vásárolni, saját érdekében okvetlen keresse fel a
Magyar Fém és Lámpaárugyár R.-t.
debreceni raktárát
Piac (Ferenc József) utca 85. szám alatt

Szabó Mihály hentesárugyára Debrecen,
Hunyady-utca 23. **Telefon 5-51. sz.**
Minden délben 12 órakor és minden este 6 órakor friss lacipecsenyét és füstölt kolbászt sütünk és főzünk a vevőközönség előtt.
Hideg vacsorák és különböző felvágottak dus választékban. Naponta friss bécsi és frankfurti tormás virsli. Debreceni szalonna és kolbászkülönlegességek. Friss vastag zsirszalonna és háj. Friss sertéshus állandóan. Könyves vásárlási rendszer. — Ezen a héten ismét tetemes árleszállitás. — Viszonteladóknak árengedmény. — Vidékre szétküldés postán és vasuton.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos

intézetek és iskolák

számára a kereskedelmi minisztérium által 17569—1925. szám alatt folyó évi junius hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

DávidházíKálmán

könyvkötészet és dobozgyár cégnél

Debrecen, Füvészkert-utca 9

Világáruház

Budapest,
VII., Rákóczi-ut 42.

Téli reklámcikkeink:

	Korona
Schottisch-szövet — —	26500
Férfi strapa-szövet 140 cm	89000
Crépe de chine, minden szinben — — —	127000
Flanell, remek mintákban	21800
Sport flanell, 70 cm. széles — — — —	14800
Vászon (pamut) — —	11800
Mosott chiffon — —	15500
Zefir — — — —	19900
Női ing vagy nadrág —	30000
Bunda seal electric crépe de chinnel bélelve —	3800000
Női téli kabát, gyapju velour, biberett és electric-gallérkézelővel, végig bélelve — —	1350000
Női téli kabát, szőrmegallérral — — —	850000
Női téli kabát, bélelve	590000
Női téli kabát, gyapjuvelourból végig bélelve	980000
Médi téli kabát, gyapjuvelourból végig bélelve	390000
Trikó selyem jumper —	98000
Flanell-takaró — —	95000

Kelengyében, garniturában, paplanokban nagy választék!

Mintákat vidékre készséggel küldünk!

Kérjük t. vevőinket, mielőtt bevásárlásait eszközölné, tekintse meg **vételkényszer nélkül** dusan felszerelt raktárunkat.

SZENTANNA-UTCA 1 **20%** TELEFON 10—64. SZ.

leszállitott árban vásárolhat

a karácsonyi és ujévi ünnepekre

Rumot, Likőrt, pezsgőt, kisüsti párlatot és uradalmi fajbort.

Füszer, csemege, dió, dióbél, mogyoró, mandula, mák, mazsola, datolya, déli gyümölcs, szaloncukor, csokoládé, desszertek nagy választékban!

Ingyen sorsjegyet kap

ki üzletemben 100 ezer korona árut vásárol.

Uradalmi tejtermékek a legolcsóbb napi áron!

Teljes tisztelettel **TOKA FERENC.**

Debreceni Angol Magyar Szállitmányozási R.-T.

M. kir. államvasutak szállitó hivatala

Elvállal mindennemü szállitmányozást, transitálást a világ minden részébe.

Áruberaktározás olcsó árak mellett !!!

Butorszállitás szabadalmazott és garantált tisztaságu butorszállitó kocsiban.

Telefon 37. Ferenc József-ut 72. sz. alatt

Dijtételeket a világ minden részébe dijtalanul megad. !!! !!! Vasuti és állami tisztviselőknek árengedmény !!! !!!

BAGI LAJOS

RŐFÖS ÉS ROVIDÁRU CÉG

BATTHYÁNY-U. 6. SZ.

Legjobb és legotcsóbb női, férfi és gyermekharisnyák és mindennemü kötött áruk. Vásznak, sifonok, zefirek, kartonok és barchetek nagy választékban. Női és férfi kész fehérnemüekben állandóan nagy választékban. Szolid szabott árak. Pontes és figyelmes kiszolgálás!

Hó és sárcipők

javitását szakszerüen készitjük

Rosenberg és Hammer, Piac-utca 8.

Arzunanás

csak az udvarban, az Olcsó Maradékvásárban Budapes., Király-utca 32. szám alatt,

	Méterje	
Mosott vásson, delén vagy karton	— K	11800
Zephir, kanavász, vagy angin	— K	15700
Selyemfényü elott minden szinben	— K	24000
140 cm. széles férfiöltönyszövet	— K	47000
Duplaszéles női szövet schottis v. sima szinekben — — — — — —	K	36000
140 cm. széles férfi vagy női kabátszövet	K	98000
Divatos flanell vagy barchet — —	K	19000
Gyönyörü futószőnyeg — — — —	K	29000
	Darabja	
Komplett fehéritett lepedő — — —	K	63000
Kész paplanlepedő — — — — —	K	98000
Tartós paplanlepedő — — — —	K	189000
Himzett női ing vagy nadrág — —	K	29000
Bőrerős törülköző — — — —	K	15700
Kittünő pohártörlő — — — —	K	9800
Szines abrosz 6 szalvettával — —	K	138000
Férfi vagy női zsebkendő — — —	K	3900

Kérjük nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim becses látogatásukat vételkényszer nélkül, Póstai rendeléseket lelkiismeretesen teljesitünk.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándék

a

József Fir. Her. Szanatórium-Egyesület

Életjáradék Sorsjegye

Apa, anya, főnök és tisztviselő, munkaadó és munkás, szegény vagy gazdag, ifju vagy agg vegyen Életjáradék Sorsjegyet, hogy önmagát vagy hozzátartozóját megszabadithassa az élet gondjaitól

Főnyereményei:

Élethossziglan évi 36,000.600 K
Élethossziglan évi 18,000.000 K
Élethossziglan évi 9,000.000 K

melyet a szerencsés nyerőknek korra és nemre való tekintet nélkül azonnali kezdettel, havi részletekben a Fonciére Általános Biztositó Intézet fizet ki.

Továbbá 1000 darab értékes arany- és ezüsttárgy és pedig:

2 darab 12 személyes ezüst evőkészlet — — — — —	40000000 K
2 darab motorkerékpár —	40000000 K
2 darab hatszemélyes ezüst evőkészlet — — — — —	18000000 K
2 darab hatszemélyes ezüst teázókészlet — — — — —	18000000 K
2 darab hatszemélyes ezüst teázó (szamovár) — — — —	18000000 K
4 db arany cigarettaszelence	24000000 K
10 darab kerékpár — —	80000000 K
10 darab férfi aranyóra	25000000 K
10 db női aranykaróra —	10000000 K

értékben stb, stb.

Egész sorsjegy ára — — 30000 K
Fél sorsjegy ára — — — 15000 K

Mindenütt kapható!

Sorsjegyintézőség: Budapest, Apponyi-tér 1. sz. félemelet, Királyi bérpalota. Telefon: József 115-09.

Segitsünk a szegény tüdőbetegeken!

Ifjusági iratok — *ALKALMI AJÁNDÉKTÁRGYAK* — Zeneművek

ooo TUDOMÁNYOS ÉS SZÉPIRODALMI KÖNYVEK NAGY VÁLASZTÉKBAN ooo

Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés

Irodalmi vállalat részvénytársaság Ferenc József-ut 8.

Telefon 2-96

Fiókok: Budapest, I. Krisztina-körut 133. sz., és Berettyóujfalu

Papiráruk -- Rajzszerek -- Irószerek -- Iskolai füzetek -- Irodai és bankkönyvek

legolcsóbb beszerzési forrása

Divatlapok -- Bel- és külföldi folyóiratok -- Hirdetések és előfizetések felvétele az összes lapok részére

HORTOBÁGY
::: MŰMALOM :::
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

lisztraktárai

Csapó-utca 6. szám
Telefon 9—75

Hunyady-utca 12. szám
Telefon 9—00

Böszörményi-ut 1. szám
Telefon 1—79

Arpád-tér 10. szám
Telefon 15—15

Diószegi-ut 10. szám

Liszt, korpa, tengeri, tengeridara, árpadara, só és élesztő eladás nagyban és kicsinyben

---

Mélyen leszállitott árban
saját műhimzéssel köpeny, kosztümöt, elegáns ruhákat készit
Hodossyné Kovács Erzsébet
Péterfia-utca 11.

ALFÖLD
:: CIPŐÜZEM ::
PIAC-UTCA 72. SZ. ALATTI ROYAL SZÁLLÓVAL SZEMBENI UJ HELYISÉGÉBEN
megkezdte
OLCSÓ KARÁCSONYI CIPŐK
árusitását.

Férfi fűzős cipők
200 ezer K-tól
Férfi fűzős cack orral és disszel
325 ezer K-tól
Női magasszáru fűzős lackorral
160 ezer K-tól
Női magasszáru I boksz lackorral
220 ezer K-tól
Női kivágott cipő
150 ezer K-tól
Női posztó magasszáru
140 ezer K-tól
Gyermekcipők
38 ezer K tól

A legjobb lack- pezsgő és krokodil bőrcipők.
Mérték cipők a saját üzememben telszés szerinti 24 óra alatt készülnek.
Tessék a kirakatot megtekinteni!

BRÜLL S.
áll. vizsgázott fogász
fogmütermében
javittassa fogait
havi vagy heti részletfizetésre!
Készit aranyhidakat, arany és müarany fogkoronákat, fogtömést, foghuzást stb.
Debrecen. Piac-utca 72. sz. Deák Ferenc-utca sarok

Uj! Uj! Uj!
Gőzmosó, kelmefestő és vegytisztitó megnyilt!!!
Piac-utca 9. szám és Varga-utca 1. szám.
Felelősséggel vállal férfi és női ruhák festését és tisztitását. — Fehérneműek nyolc napon belül készittetnek — következő **reklám árak mellett**: férfi kemény ing 4000 korona, férfi puha ing 6000 korona, gallér vagy kézelő 1500 korona.

Szabó és Zengevald cég
nagy karácsonyi vásárt rendez
leszállitott árak mellett!!
Karácsonyi ajándéknak alkalmas ujdonságok érkeztek.

Képkeretek
művészi izlés es kivitelben
vitéz **Homoródinál**
Rákóczi-u. 8. sz. a kaphatók

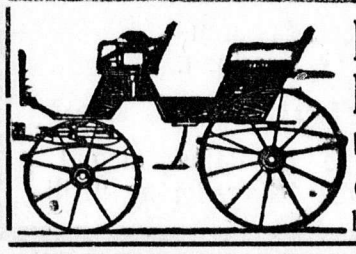

RIESZ HENRIK KOCSIGYARA
Alapitva 1878
DEBRECEN, HATVAN-UTCA 58. SZÁM.
Gazdasági kocsik, hintók minden alakban. **Automobil karosszériák**

Saját gyártmány!
Zsirbödön
és mindennemü zománcedény
a legjobb minőségben, legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben a
Lámpagyárban
Piac-utca 85. szám
Saját gyártmány!

Legszebb és legcélszerübb
karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak:
Vadász, céllövő flobert és légfegyverek — Háztartási és konyhafelszerelési cikkek. — Chinaezüst és berndorfi alpacca evőeszközök és disztárgyak — Korcsolyak. — Zománcozott és aluminium gyermekjátékok. — Karácsonyfa villanyégők és állványok, stb. nagyválasztékban a legolcsóbb árakon
Tóth Gyula
:: vasüzletében ::
VÁROSHÁZ ÉPÜLET. TELEFON 28. SZÁM.

HIRDESSEN A HAJDUFOLDBEN!

Karácsonyi
GYERMEK **EDÉNYEK**
GYERMEK **SZERSZÁMOK**
SOLINGENI **KORCSOLYÁK**
KARÁCSONYFA **ÁLLVÁNYOK**
kaphatók
Sesztina Lajos
vasnagykereskedésében
DEBRECEN,
Ferenc József-utca.

Hattüléses személyautót vagy amerikai „CORMICK" traktort 3 vasu ekével, azonkivül eredeti „KÜHNE"-féle 8 lóerős szivórás lokomobilt, VD80 jelű 800 m/m dobszélességü komplett cséplőszekrényt, 6 lóerős benzin Hinlokomobilt, motorkerékpárt oldalkocsival, „Prima Drill" vetőgépeket, gazdasági szekereket, gabonatisztitó rostákat, borsajtokat, takarékkutyahelyeket, darálokat, szőlőzusókat, répavágókat stb stb. **1000 nyereménytárgy** v 750.000 000 kor. értékben KÖZSÉGI TISZTVISELŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE Budapest, IV., Irányi-utca 21. Telefon: J. 151-45. Nyereménytárgyak a „Kühne" gépgyár Bpest, VI., Vilmos-császár-ut 59. sz. alatti helyiségeiben vannak kiállitva

---

Westend Szálló
VI. Berlini ter 3. (Nyugati pályaudvar)
megnyilt
Központi fütés
Melegviz a mosdókban
Fürdők — Lift
Szobaárak központi fütéssel, hideg melegvizzel 40000 koronától, 60000 K-tól.

ORVOSI, JOGI ÉS GAZDASÁGI SZAKKÖNYVEK, KÖNYV- ÉS ZENEMŰUJDONSÁGOK, LEVÉLPAPIRKÜLÖNLEGESSÉGEK ::::
legjobb beszerzési forrása
CSÁTHY FERENC
EGYET. KÖNYVKERESKEDÉS RT.
PIAC-UTCA 8. TELEFON 2-96
Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T.
Debrecen, Rózsa-utca 2. (Volt Szabó Lajos Fiai Üzlet)
Üveg, porcellán, lámpa, diszmüáruk, háztartási cikkek és táblaüveg nagy raktára.
Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak óriási választékban.

Ajánl dusan felszerelt raktárából:
Porcellán étkező, teas-, kávés- és **üveg** likör-, boros, vizes uzsonna készleteket;
Chinaezüst tál, állvány, virágtartókat;
Alpacca evőeszközt;
Aluminium, zománc, barna fay. (tüzálló) edényt;
Hitelesitett **vendégiői** sörös, boros, pálinkás üveget;
Táblaüveget, ornamentmintázott szines, üveg és tükör minden méretben.

Gazdálkodók figyelmébe!

Jóminőségü juhászos bundát raktáron tart. — Megrende ést jutányosan készit

Szép kivitelü férfi és női bekecsek 1,500.000 koronától feljebb kapható és megrendelhető

Barkó szücsnél, Nyil-u. 21,

1902 Alapitva 1902

GLATTSTEIN

kárpitos

Püspöki palota II. udvar

Raktáron tart henesert takaróval, matracot, plüssdiványt, Schöberl-ágy és fotel, angol és Bergel garniturákat.

A debreceniek találkozóh elye

Budapest elsőrendü,

modern családi szállój a az

„ISTVÁN KIRÁLY"

SZÁLLODA

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ

Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás központi fütés, lift, melegvizszolgáltatás, modern és kényelmet nyujtó berendezés. A nyugati pályaudvar közelében

---

UJ ÉS REBUILT

IRÓGÉPEK

Remington Portable és ERIKA utazó irodai gépek tokkal.

Leszállitott árak!

Vass János müszerész

Budapest,

IV. Molnár-utca 1. (Eskü-térnél)

Tel. J. 151—04.

SZAPPANFŐZŐ

ZSIROSSZÓDA

legerősebb minőségben olcsón kapható

STERN

festéküzletben

Piac-utca 10. sz. Bikával szemben

Corylia kölniviz

az elegáns hölgyek illatszere

Eredeti üvegekben és kimérve kapható

REX drogueriában

Városház épület

Alapittatott 1875. évben — Alapittatott 1875. évben

TRNKA FERENC FIAI

vasöntőde és gépgyára, gépjavitó mühely és kutfurrási vállalata

Telefon 5-76 szám. Sürgönycim: rnkafiai. Csekkszámla szám 37,122.

Gyártelep (központ): IV. kerület, Barna-utca 3. szám.

Ingatlantulajdonosok figyelmébe!

Debrecen és Hajduvármegye legrégibb, 25 év óta fennálló adásvételi irodája a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalalat!

Ez az iroda felhajtó ügynököket nem tart! Mert nem tartja méltónak és összegyeztethetőnek cége negyedszázados multjával azt, hogy valakinek a nyakára küldjön, azt erőltesse, molesztálja, kapacitálja arra, hogy eladó ingatlanának eladásával a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalatot bizza meg!

A Nagy Lajos Iroda senkihez le nem küld! Senkihez le nem megy! Akinek szüksége van a Nagy Lajos Iroda közbenjárására, tevékenykégére, megtalálja azt a Veres-utca 9. szám alatt!

Schuller Sámuel

Elvállal modern szobafestést, tapétázást, ajtó, ablak mázolását, valamint butor fényezését.

Simonffy-utca 25. szám. Telefon 806.

Dávidházy Kálmán Könyvkötészet és Dobozgyár R.-t.
DEBRECEN. FÜVÉSZKERT-U. 9.

Alapittatott 1851-ben. **Telefon 201.**

Elsőrangu munka, jutányos árak, gyors szállitás!!!

UJ FATELEP! **UJ FATELEP!**

SALÉTROM PALYAUDVARON

I. SZÁRAZ BÜKK HASÁB TÜZIFA

oo apritott és hasáb állapotban oo

KEMÉNY BÉLA ÉS TÁRSA

Iroda Deák Ferenc-u. 25 **Telefón 14-34**

PERZSA

és más szőnyegekből, szobaösszekötők, futók, hencser, átvetők, ágy és asztalterítők, paplanok, takarók, halinák és angórabőrökből nagy

Karácsonyi Vásárt rendez

Horn és Erdélyi Debrecen, Kossuth-uca 19. sz.

a Csokonai szinházzal szemben. — Telefon 1116

Debrecen sz. kir. város Világitási vállalata

Legolcsóbb napi áron szállit:

Békebeli minőségü gázkokszot, kátrányt, elsőrendü porosz kőszenet! Salgótarjáni és szuhukállói magyar szenet.

Városi üzletében legolcsóbban árusit:

Izléses kivitelü csillárokat, izzólámpákat, villamos és gázfőzőket, vasalókat, gőzkályhákat. Legolcsóbban készit villamos és gőzberendezéseket.

Költségvetés dijtalan, megtekintésnél vétel nem kötelező.

Telefon:

Gyári iroda 74. Városi üzlet 90 vagy 8—53.

Törött tárgyat

olcsón hegeszt SIPOS lakatos Csapó-utca 81. sz. alatt. Porcellán tüzhely kapható.

KUN JÓZSEF

késmüves és müköszörüs

Debrecen, Széchenyi-u. 1

Solingeni konyha és zsebkések, ollók felelősség mellett kaphatók

---

Csapó-utca 67.

BÁLINT JÓZSEF

asztalos

Ajánlja saját készitésü butorait.

Békebeli legjobb minőségü

poroszszén és koksz

valamint száraz tüzifa kicsinyben és nagyban kapható Debrecen legrégibb cégénél

Gabányi-telepen

Cégtulajdonos Láng Miklós

Csapó-utca 28. **Telefon 4—49.**

KOZMETIKAI INTÉZETEM-

ben minden hölgy üde, ragyogósszépségü arcbőrt nyerhet 10 nap alatt. Eltávolitok szeplőt, májfoltot, mitesszert, szemölcsöt, arc- és kézvörösséget, hajszálakat arc-, kéz-, mell- és karról. Szeplőkenőcs kapható: **SZÉCHENYI-UTCA 16. SZÁM.**

!! FÉNYKÉPEK !!

mélyen leszállitott árak mellett.

3 visit 30000, 6 lev. lap 50000 korona. Nagyitások bármely kép után rendkivül jutányosan

TAKÁCS műtermében Csapó u. 16.

OLÁH ZSIGMOND

kocsigyártó

Készit: mindennemü javitást, tartós fényezést Uj és használt kocsik raktáron. — Ócskát becserél!!!

RÁKÓCZI-UTCA 11. SZÁM.

Disznóöléshez dézsák, zsiroshordók legolcsóbbak:

ASZTALOS ISTVÁN

hordógyártási telepen

BOLDOGFALVA-UTCA 3.

Javitásokat elhozatjuk, hasassállitjuk.

Telefon: 6-58.

Poloska

sváb, tetü, patkány, egér és mindenféle férgek irtására legjobb a NÁNÁSSY-féle szabadalmazott FÉREGIRTÓSZER — amellyel felelősséggel és megbizhatóan vállalja a féregirtást és lakások vizsgálását helyben és vidéken. Poloska és féregirtószer kapható

Nánássy István

Debrecen, Kossuth-utca 47. sz.

A NAGY LAJOS ÁRU- ÉS INGATLANFORGALMI VÁLLALAT ÁLTALÁNOS ÜGYNÖKSÉG HIRDETÉSEI

A Nagy Lajos iroda keres a saját részére iroda céljára alkalmas helyiséget

legalább 2 szobát, esetleg albérletbe is a főtéren, vagy a Csapó-utca, vagy pedig a Kossuth-utca elején.

Eladó házak!

Nagyon szép családi ház, a főtérből benyiló egyik előkelő utcában. Egy rendbeli hatszobás modern, parkettes uri lakással, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel, teljes uri komforttal Istálló és kocsiszin. Nagy udvar, Lakó nincs!

Nagy ház, nagy telekkel a törvényszék mellett. Lakó nincs!

A Maróthy György-utca 9—Könyök-utca 11. számu sarokház, üzlethelyiségekkel. Májusra át lesz adva a vevőnek az egész ház és üzletek.

A Károly Ferenc József-ut végén, a torompónál, a Méntelep közelébe,n a Fischer-féle korcsma mellett levő Csigekert-utca 41. számu ház, nagy udvarral, 3 épülettel, istállók, góré, mellékhelyiségek.

Igen alkalmas lenne gazdálkodóknak!

Ára 75 millió korona,

25 millió koronáért

megkapható a Csapókert legelején, a Kinizsy-utca 18. számu szerény, egyszerübb kis ház, konyhakerttel, szőlővel!

Bizalmas természetü családi ügyekben, magán ügyekben

tanáccsal szolgál, azok békés elintézését a legnagyobb titoktartás mellett vállalja a Nagy Lajos Ügynökség, Veres-utca 9. szám alatt.

Állások elnyerése iránti pályázati kérelmeket, ajánlkozásokat megir a Nagy Lajos gépiró-, másolóiroda Veres-u. 9.

Soha se feledjék el azt

hogy a Nagy Lajos Általános Ügynökségi Irodát nem a konjunktura zavarosa dobta felszinre

A Nagy Lajos Iroda 25 év óta áll fenn!

Eladó földek!

A Nagycsere egyik legkitünőbb buzatermő földje, a Nagycsere 155. tanyaszámu Deák-fé e 85 kat. holdas birtok, épületekkel. Sámsoni vasuti állomás közelében.

Öt kat. holdnyi kisbirtok közvetlen a város alatt, az Apafa-erdőnél épületekkel. Rögtön átvehető. A csapóutcai villamos végállomáshoz félórás gyalog séta.

Hirtel n közbejött okok miatt nevetséges potomárért megkapható a kőseli Vértes község határában, vasuti állomáshoz egyórás gvalogsétányira 28 holdas jó kis birtok, teljesen uj tanyaépületekkel. Rögtön átvehető és beköltözhető!

Házasság-közvetitéseket

csak

jobb körökben

a legnagyobb titoktartás mellett intéz a 25. év óta fennálló Nagy Lajos Iroda

Veres-utca 9. szám alatt.

Semmiféle előleges költség nincs. Levelekhez válaszbélyeg csatolandó!

A nagy nyilvánosság előtt mondok hálás köszönetet **Nagy Lajos Országos Adásvételi Irodatulajdonos urnak** azért a lelkiismeretes és igazán meglepő tevékenységéért, amelyet adásvételi ügyemben kifejtett.

Gruder Henrikné

Budapest, VI., Nagymező-utca 8. sz., III. emelet, 2. ajtó.

Kötelességemnek tartom e helyen is kinyilatkoztatni, hogy a Nagy Lajos iroda adásvételi ügyemben kifogástalan becsületességgel járt el és reábizott ügyemet, a legcsekélyebb részletekre is kiterjedő gondossággal, feltünő szaktudással és jogérzékkel bonyolitotta le!

Zala Leó

kötött-szövött és diszmüáru kereskedő

Budapest, VIII., Baross-utca 118.

Kálvária-tér sarok.

Átadó lakások!

Négy szobás utcai lakás a Simonffy-utcában, mely két rendbeli 2—2 szobás lakás gyanánt is használható! Nem modern! Lelépési dija 25 millió korona!

Kétszobás modern lakás, fürdőszobával, mellékhelyiségekkel a Teleki-utcában:

Egyszobás lakás, hatalmas nagy mellékhelyiségekkel, szabad sertés és baromfitartással, 6 éves bérleti szerződéssel a vágóhidnál!

Egyszobás lakás a Késes utcában, konyha, speiz, padlás és pincével.

Egyszobás lakás, konyha, fáskamara, pince, padlás. Szabad sertés és baromfitartás a Szentanna-utca végénél, a Baross-utcában.

Csapókerti szép egyszobás lakás, konyha, szőlővel befutott üvegezett veranda, nyári konyha, külön udvar. Más lakó nincs! A háztulajdonos sem lakik ott! Szabad sertéstartás,

A gépirást 14 nap alatt bárki megtanulhatja a Nagy Lajos **gépiró-, másoló-, sokszorositó irodában**

Veres-u. 9. szám.

Tandij: 200000 korona!

Mindenféle irásmunkák, szindarabok, iskolai jegyzetek egy vagy több példányban gyorsan és jutányos árban készülnek.

Házassági hirdetesek.

Megnősülne 40 éves, gazdag és ismert fővárosi orvos, kinek saját gyógyintézete van. Igénye 37 éven aluli, bármilyen vallasu, magas, nem kövér vagyonos nő. Lehet egészen egyszerü müveltségü családból is.

Férjhezmenne fővárosi, 23 éves, érettségizett intelligens vallásos izr. urileány, magas, barna. Hozománya 200 millió. Igénye 35 éves korig, vallásos izr. biztos exisztenciáju, karakteres diplomás ember, esetleg érettségizett kereskedő, vagy nagyiparos.

Ref. önálló gyógyszerész, értékes és forgalmas gyógytár tulajdonosa. Igénye 35 éves korig keresztény, müveit, intelligens családból való hölgy, legalább 350 millió korona hozománnyal.

28 éves, miskolci izr. urileány, kereskedő leánya, kitünő üzleti érzékkel. Hozománya 20 millió készpénz, lakás, kelengye és butor. Igénye 30 évesnél nem fiatalabb, 42 évesnel nem idősebb izr. kereskedő, vagy jobb iparos.

Fővárosi rendőrfőtiszt, jogtudományi doktor, 33 éves, ref. vagyonos, székelynemes, igazi ur. Végtelen szolid életü egyedül hivatásának él, nagyon elfoglalt ember. Igénye 24 éves körüli, házias nevelésü, vagyonos keresztyén urileány, föltétlenül nagy müveltséggel.

Férjhezmenne fővárosi, 29 éves, izr. gyermektelen uriasszony, hirlapiró özvegye. Saját háza, butora, kelengyéje. Igénye 42 éves korig, izr. vallásu, biztos exisztenciaju, bármilyen foglalkozásu ember.

Nőtlen járásbiró, 33 éves, izr. jog és államtudor. Igénye 25 évesnél nem idősebb, szőke, kimondottan szép, elegáns és föltétlenül intelligens, háziasan nevelt izr. vagyonos urileany.

57 éves református tanár,

39 éves református tanitó.

25 éves református tanitó. Igényeik végtelenül szerények.

60 éves erőteljes, intelligens uriember, róm. kath. Készpénz vagyona és havonként 2 és fél millió korona javadalmazása van. Igénye 50 évesnél nem idősebb, molet vagy kövér, pedáns tisztaságot szerető, rendezett anyagi viszonyok között élő, gyermektelen, házias, jó gazdaasszony.

Fővárosi 22 éves, izr. érettségizett tisztviselőnő, havi 3 millió korona fizetéssel. Szüleitől kap 100 millió készpénzt, zongorát, kétszobás lakást berendezve és kelengyét. Édesatyja zongorakereskedő a fővárosban. Igénye 14 éves korig, izr. jó megjelenésü, intelligens, önálló, igazi jó kereskedő, biztos existenciával.

39 éves, nőtlen, református, vagyonos, igen szolid életü főpénztárnok, havi 6 millió koronát meghaladó fizetéssel, nyugdijjogosultsággal. Nemes lelkü, komoly gondolkozásu igazi uriember, Igénye: háziasan nevelt (nem bubifrizurás) szolid, 24 évesnél nem fiatalabb, intelligens, nemes lelkü, rendezett anyagi viszonyok között élő urinő.

Férjhezmenne 42 éves, vagyonos, izr. igazi üzletasszony, burgonya nagykereskedő, intelligens özvegy urinő, szép és csinos szőke asszony, Szolnokmegyében. Igénye 55 éves korig, intelligens izr. hivatalnok, gazdálkodó vagy kereskedő.

Tolnamegyei, 25 éves, barna, intelligens,, házias, izr. urileány, 100 millió készpérz, lakás, kelengye és butor hozománnyal. Igénye: 35 éves korig, önálló keresettel biró intelligens uriember. Ügyvéd, orvos benősülhet, megélhetése biztositva lesz!

(Itt csak a vidéki hölgyek vannak hirdetve, a helybeliek nem!)

Penze után a Nagy Lajos Áru- és ingatlanforgalmi Vállalat havonként 2 százalék kamatot fizet! !! !!

Házhelyek! Villatelkek! Iparüzemek, vagy gyártelep céljára felette alkalmas,

hatalmas nagy telek eladó!

A Péterfia-utcából, a Belsőklinika (volt városi közkórház mellett benyiló **dadházi-utca 26. sz. a.** a Paczelt kertészet mellett levő egy esetleg két kat. holdas nagy telek, mely jelenleg gyümölcsös, lucernás, kunyhakert!

Ha lakását át akarja adni! Ha lakását gyorsan és jól akarja értékesiteni,

bizza meg annak átadásával, értékesitésével a 25 év óta fennálló Nagy Lajos Irodát!

Letelepesi dij nelkül kapható nagy pincek és istaltók bent a városban!

Miután a Vénkert, Sinay Miklós-utca 23—25. sz. hatalmas szép nagy családi ház, 1075 négyszögöl szőlő, gyümölcsös és konyhakert eladása sürgős! Az érdeklődők közöljék a Nagy Lajos Irodával, hogy mennyit volnának hajlandók érte adni! — **Mi százötven (150) millió koronát kérünk érte! Ennyiért is ajándék!**

NAGY LAJOS

ingatlanforgalmi iroda tulajdonos urnak

DEBRECENBEN.

Balatonfüredi villám és szőlőtelepem eladása érdekében kifejtett hatalmas és lelkiösmeretes tevékenységéért, amely ingatlanom eladását eredményezte, fogadja Ön őszinte elösmerésem és hálás köszönetem nyilvánitását.

Hegedüs Ferenc,

ref. lelkész, konyári lakos.

Mindezekre nézve, amik itt hirdetve vannak — bővebb és részletes felvilágositások nyerhetők a Veres-utca 9. szám alatti irodában. ☞ Irodai órák egész nap! ☜ A cégtulajdonos Nagy Lajos azonban csak a délelőtti órákban található személyesen az irodában!

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvallalat nyomdájában Debrecen, Ferenc József-ut 59.